

ΟΔΗΓΙΕΣ

ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2015/849 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 20ής Μαΐου 2015

σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ροές παράνομου χρήματος μπορούν να βλάψουν την ακεραιότητα, τη σταθερότητα και το κύρος του χρηματοπιστωτικού τομέα και να απειλήσουν την εσωτερική αγορά της Ένωσης, καθώς και τη διεθνή ανάπτυξη. Η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (ξέπλυμα χρήματος), η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και το οργανωμένο έγκλημα παραμένουν σημαντικά προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν στο επίπεδο της Ένωσης. Εκτός από την περαιτέρω ανάπτυξη της προσέγγισης του ποινικού δικαίου σε επίπεδο ΕΕ, η στοχοθετημένη και αναλογική πρόληψη της χρήσης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας είναι απαραίτητη, μπορεί δε να έχει συμπληρωματικά αποτελέσματα.
- (2) Η φερεγγυότητα, η ακεραιότητα και η σταθερότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων και των χρηματοπιστωτικών οργανισμών, όπως και η αξιοπιστία του χρηματοπιστωτικού συστήματος στο σύνολό του, μπορούν να κλονιστούν σοβαρά από τις προσπάθειες των εγκληματιών και των συνεργών τους να συγκαλύψουν την προέλευση των προϊόντων των εγκληματικών δραστηριοτήτων ή να διοχετεύσουν νόμιμο ή παράνομο χρήμα με σκοπό την τρομοκρατία. Οι μετερχόμενοι τη νομιμοποίηση των εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και όσοι χρηματοδοτούν την τρομοκρατία ενδέχεται να προσπαθήσουν να επωφεληθούν από την ελεύθερη κίνηση των κεφαλαίων και την ελεύθερη παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών που συνεπάγεται ο ενιαίος χρηματοπιστωτικός χώρος της Ένωσης, για να διευκολύνουν τις παράνομες δραστηριότητές τους. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαία ορισμένα μέτρα συντονισμού σε επίπεδο Ένωσης. Παράλληλα, οι στόχοι της προστασίας της κοινωνίας από το έγκλημα και της προστασίας της σταθερότητας και ακεραιότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος της Ένωσης θα πρέπει να σταθμίζονται έναντι της ανάγκης για δημιουργία ενός ρυθμιστικού περιβάλλοντος που θα επιτρέπει στις επιχειρήσεις να αναπτύσσονται χωρίς να υφίστανται δυσανάλογο κόστος συμμόρφωσης.
- (3) Η παρούσα οδηγία είναι η τέταρτη που έχει σκοπό να αντιμετωπίσει την απειλή της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Η οδηγία 91/308/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽⁴⁾ όριζε τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ως αδίκημα σχετικό με τα ναρκωτικά και επέβαλε υποχρεώσεις μόνο στον χρηματοπιστωτικό τομέα. Με

⁽¹⁾ ΕΕ C 166 της 12.6.2013, σ. 2.

⁽²⁾ ΕΕ C 271 της 19.9.2013, σ. 31.

⁽³⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 11ης Μαρτίου 2014 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση της 20ής Απριλίου 2015 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα). Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 20ής Μαΐου 2015 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽⁴⁾ Οδηγία 91/308/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 10ης Ιουνίου 1991, για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (ΕΕ L 166 της 28.6.1991, σ. 77).

την οδηγία 2001/97/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ επεκτάθηκε το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 91/308/ΕΟΚ, τόσο από την άποψη των καλυπτόμενων εγκλημάτων όσο και ως προς το φάσμα των καλυπτόμενων επαγγελματιών και δραστηριοτήτων. Τον Ιούνιο του 2003, η Ομάδα Χρηματοπιστωτικής Δράσης (Financial Action Task force — FATF) αναθεώρησε τις συστάσεις της προκειμένου να καλύψει τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και προέβλεψε λεπτομερέστερες απαιτήσεις όσον αφορά την εξακρίβωση και τον έλεγχο της ταυτότητας των πελατών, τις καταστάσεις όπου ο υψηλότερος κίνδυνος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας μπορεί να δικαιολογεί τη λήψη ενισχυμένων μέτρων, καθώς και τις καταστάσεις όπου ο μειωμένος κίνδυνος ενδέχεται να δικαιολογεί λιγότερο αυστηρούς ελέγχους. Οι εν λόγω αλλαγές αποτυπώνονται στην οδηγία 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾, καθώς και στην οδηγία 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής ⁽³⁾.

- (4) Η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας διενεργούνται συχνά σε διεθνές επίπεδο. Τα μέτρα που λαμβάνονται αποκλειστικά σε εθνικό ή ακόμα και σε ενωσιακό επίπεδο, χωρίς να λαμβάνεται υπ' όψιν ο διεθνής συντονισμός και η διεθνής συνεργασία, έχουν πολύ περιορισμένα αποτελέσματα. Τα μέτρα που θεσπίζονται από την Ένωση στον τομέα αυτόν θα πρέπει συνεπώς να είναι συμβατά με άλλες δράσεις που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο άλλων διεθνών φόρουμ, και τουλάχιστον εξίσου αυστηρά με αυτές. Η δράση της Ένωσης θα πρέπει να συνεχίσει να λαμβάνει ιδιαίτερα υπόψη τις συστάσεις της FATF, καθώς και μέσα άλλων διεθνών φορέων που δραστηριοποιούνται στην καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, οι σχετικές ενωσιακές νομικές πράξεις θα πρέπει, όπου κρίνεται σκόπιμο, να ευθυγραμμιστούν με τα διεθνή πρότυπα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής που εγκρίθηκαν από την FATF τον Φεβρουάριο του 2012 («αναθεωρημένες συστάσεις FATF»).
- (5) Επιπλέον, η εκμετάλλευση του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη διάθεση παράνομων ή ακόμη και νομίμως αποκτηθέντων εσόδων για σκοπούς τρομοκρατίας δημιουργεί σαφείς κινδύνους για την ακεραιότητα, την ορθή λειτουργία, τη φήμη και τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Συνεπώς, τα προληπτικά μέτρα που περιλαμβάνονται στην παρούσα οδηγία θα πρέπει να καλύπτουν τη διαχείριση εσόδων που προέρχονται από σοβαρές εγκληματικές δραστηριότητες και τη συγκέντρωση χρημάτων ή περιουσιακών στοιχείων με σκοπό την τρομοκρατία.
- (6) Οι συναλλαγές μεγάλων ποσών σε μετρητά προσφέρονται ιδιαίτερα για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Προκειμένου να αυξηθεί η επαγρύπνηση και να μετριαστούν οι κίνδυνοι τους οποίους εγκυμονούν τέτοιες πληρωμές σε μετρητά, τα πρόσωπα που εμπορεύονται αγαθά θα πρέπει να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, στον βαθμό που καταβάλλουν ή λαμβάνουν πληρωμές σε μετρητά ύψους 10 000 EUR ή περισσότερο. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να θεσπίσουν χαμηλότερα κατώτατα όρια, πρόσθετους γενικούς περιορισμούς των συναλλαγών τοις μετρητοίς και άλλες αυστηρότερες διατάξεις.
- (7) Η χρήση των προϊόντων ηλεκτρονικού χρήματος θεωρείται ολόένα και περισσότερο υποκατάστατο των τραπεζικών λογαριασμών, που επιπλέον των μέτρων που ορίζονται στην οδηγία 2009/110/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾, δικαιολογεί την υπαγωγή αυτών των προϊόντων στις υποχρεώσεις σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ΚΕΧ/ΧΤ). Ωστόσο, σε ορισμένες αποδεδειγμένα χαμηλού κινδύνου περιπτώσεις και υπό αυστηρούς όρους μείωσης του κινδύνου, είναι σκόπιμο να μπορούν τα κράτη μέλη να εξαιρούν τα προϊόντα ηλεκτρονικού χρήματος από ορισμένα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, όπως η εξακρίβωση και ο έλεγχος της ταυτότητας του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου, αλλά όχι από την παρακολούθηση των συναλλαγών ή της επιχειρηματικής σχέσης. Οι όροι μείωσης του κινδύνου θα πρέπει να περιλαμβάνουν απαίτηση ότι τα εξαιρεθέντα προϊόντα ηλεκτρονικού χρήματος θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την αγορά αγαθών ή υπηρεσιών και ότι το ποσόν που αποθηκεύεται σε ηλεκτρονικό υπόθεμα θα είναι αρκούντως μικρό ώστε να αποκλείεται η καταστρατήγηση των κανόνων στον τομέα της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Η εξαίρεση αυτή θα πρέπει να εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της διακριτικής ευχέρειας που παρέχεται στα κράτη μέλη να επιτρέπουν στις υπόχρεες οντότητες να εφαρμόζουν απλουστευμένα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη σε άλλα προϊόντα ηλεκτρονικού χρήματος που παρουσιάζουν μικρότερους κινδύνους, σύμφωνα με το άρθρο 15.
- (8) Όσον αφορά στις υπόχρεες οντότητες που υπόκεινται στην παρούσα οδηγία, στους κτηματομεσίτες θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι περιλαμβάνονται οι αντιπρόσωποι εκμίσθωσης ακινήτων κατά περίπτωση.

⁽¹⁾ Οδηγία 2001/97/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Δεκεμβρίου 2001, για την τροποποίηση της οδηγίας 91/308/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (ΕΕ L 344 της 28.12.2001, σ. 76).

⁽²⁾ Οδηγία 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2005, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 309 της 25.11.2005, σ. 15).

⁽³⁾ Οδηγία 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής, της 1ης Αυγούστου 2006, για τη θέσπιση μέτρων εφαρμογής της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον ορισμό του πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου και τα τεχνικά κριτήρια για την εφαρμογή της απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη και την εφαρμογή της εξαίρεσης σε περιπτώσεις άσκησης χρηματοπιστωτικής δραστηριότητας σε περιστασιακή ή πολύ περιορισμένη βάση (ΕΕ L 214 της 4.8.2006, σ. 29).

⁽⁴⁾ Οδηγία 2009/110/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για την ανάληψη, άσκηση και προληπτική εποπτεία της δραστηριότητας ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος, την τροποποίηση των οδηγιών 2005/60/ΕΚ και 2006/48/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 2000/46/ΕΚ (ΕΕ L 267 της 10.10.2009, σ. 7).

- (9) Οι επαγγελματίες νομικοί, όπως ορίζονται από τα κράτη μέλη, θα πρέπει να υπόκεινται στην παρούσα οδηγία, όταν συμμετέχουν σε χρηματοοικονομικές ή εταιρικές συναλλαγές, συμπεριλαμβανομένης της παροχής φορολογικών συμβουλών, όπου υπάρχει ο μεγαλύτερος κίνδυνος κατάχρησης των υπηρεσιών αυτών των επαγγελματιών νομικών με σκοπό τη νομιμοποίηση των εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή για σκοπούς χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Σκόπιμο είναι, ωστόσο, να προβλεφθούν εξαιρέσεις από οποιαδήποτε υποχρέωση αναφοράς πληροφοριών που αποκτήθηκαν πριν, κατά τη διάρκεια ή έπειτα από νομικές διαδικασίες ή κατά τη διάρκεια της διαπίστωσης της νομικής θέσης του πελάτη. Συνεπώς, η παροχή νομικών συμβουλών θα πρέπει να εξακολουθεί να υπόκειται στην υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου, εκτός εάν ο ίδιος ο επαγγελματίας νομικός συμμετέχει σε νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή σε χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, εάν οι νομικές συμβουλές παρέχονται με σκοπό τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας ή εάν ο επαγγελματίας νομικός γνωρίζει ότι ο πελάτης ζητά νομικές συμβουλές με σκοπό τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.
- (10) Υπηρεσίες άμεσα συγκρίσιμες θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ομοίως, όταν παρέχονται από επαγγελματία που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Προκειμένου να διαφυλαχθούν τα δικαιώματα που κατοχυρώνονται στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ο «Χάρτης»), όσον αφορά τους νόμιμους ελεγκτές, τους εξωτερικούς λογιστές και τους φορολογικούς συμβούλους, οι οποίοι, σε ορισμένα κράτη μέλη, δικαιούνται να υπερασπίζονται ή να εκπροσωπούν έναν πελάτη στα πλαίσια δικαστικών διαδικασιών ή να διαπιστώνουν τη νομική του θέση, οι πληροφορίες τις οποίες αποκτούν κατά την εκτέλεση αυτών των καθηκόντων δεν θα πρέπει να υπόκεινται στις υποχρεώσεις αναφοράς που προβλέπονται από την παρούσα οδηγία.
- (11) Είναι σημαντικό να επισημανθεί ρητά ότι τα «φορολογικά εγκλήματα» τα σχετικά με άμεσους και έμμεσους φόρους περιλαμβάνονται στον ευρύ ορισμό της «εγκληματικής δραστηριότητας» δυνάμει της παρούσας οδηγίας, σύμφωνα με τις αναθεωρημένες συστάσεις της FATF. Δεδομένου ότι διάφορα φορολογικά αδικήματα μπορούν να ορισθούν σε κάθε κράτος μέλος ως «εγκληματική δραστηριότητα» που τιμωρείται με τις κυρώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 3 σημείο 4) στοιχείο στ) της παρούσας οδηγίας, οι ορισμοί των φορολογικών εγκλημάτων στο εθνικό δίκαιο ενδέχεται να διαφέρουν. Ενώ δεν επιδιώκεται εναρμόνιση των ορισμών των φορολογικών εγκλημάτων στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιτρέπουν, στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο, την ανταλλαγή πληροφοριών και την παροχή συνδρομής μεταξύ των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών της ΕΕ (ΜΧΠ).
- (12) Είναι αναγκαίο να προσδιορίζεται η ταυτότητα κάθε φυσικού προσώπου το οποίο κατέχει νομική οντότητα ή ασκεί έλεγχο επ' αυτής. Προκειμένου να διασφαλισθεί ουσιαστική διαφάνεια, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν ώστε να καλύπτεται το ευρύτερο δυνατό φάσμα νομικών οντοτήτων που έχουν συσταθεί ή δημιουργηθεί μέσω οποιουδήποτε άλλου μηχανισμού στην επικράτειά τους. Μολονότι ο εντοπισμός ενός συγκεκριμένου ποσοστού συμμετοχής στο κεφάλαιο ή κατοχής δικαιωμάτων ιδιοκτησίας δεν οδηγεί αυτομάτως στην εξεύρεση του πραγματικού δικαιούχου, θα πρέπει να αποτελεί ωστόσο έναν αποδεικτικό παράγοντα μεταξύ άλλων που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη. Ωστόσο τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να αποφασίζουν ότι ένα μικρότερο ποσοστό θα μπορεί να αποτελεί τεκμήριο ιδιοκτησίας ή ελέγχου.
- (13) Η εξακρίβωση και ο έλεγχος της ταυτότητας των πραγματικών δικαιούχων θα πρέπει, κατά περίπτωση, να επεκτείνεται σε νομικές οντότητες που κατέχουν άλλες νομικές οντότητες και οι υπόχρεες οντότητες θα πρέπει να αναζητούν το ή τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία τελικά ασκούν έλεγχο μέσω ιδιοκτησίας ή με άλλα μέσα της νομικής οντότητας που είναι ο πελάτης. Ο έλεγχος με άλλα μέσα μπορεί, μεταξύ άλλων, να περιλαμβάνει τα κριτήρια ελέγχου που χρησιμοποιούνται για την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, όπως μέσω συμφωνίας μετόχων, της άσκησης δεσπόζουσας επιρροής ή της εξουσίας διορισμού ανωτέρων διοικητικών στελεχών. Ενδέχεται να υπάρχουν περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει φυσικό πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα να μπορεί να εξακριβωθεί και το οποίο είτε τελικά κατέχει είτε ελέγχει μία νομική οντότητα. Σε τέτοιες εξαιρετικές περιπτώσεις, οι υπόχρεες οντότητες, έχοντας εξαντλήσει όλα τα άλλα μέσα εξακρίβωσης, και υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες, μπορούν να θεωρήσουν τα ανώτερα διοικητικά στελέχη ως τους πραγματικούς δικαιούχους.
- (14) Η ανάγκη για ακριβείς και επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για τον εντοπισμό των εγκληματιών, οι οποίοι αλλιώς θα μπορούσαν να αποκρύπτουν την ταυτότητά τους πίσω από μια εταιρική δομή. Τα κράτη μέλη θα πρέπει, επομένως, να μεριμνούν ώστε οι οντότητες που έχουν συσταθεί στο έδαφός τους σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία να αποκτούν και να διατηρούν επαρκείς, ακριβείς και επίκαιρες πληροφορίες σχετικά με τους πραγματικούς δικαιούχους τους, πέραν των βασικών πληροφοριών όπως η επωνυμία και η διεύθυνση της εταιρείας και η απόδειξη συστάσεως και η νομική ιδιοκτησία. Προκειμένου να βελτιωθεί η διαφάνεια με σκοπό την καταπολέμηση της εκμετάλλευσης των νομικών οντοτήτων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο αποθηκεύονται σε κεντρικό μητρώο που βρίσκεται εκτός της εταιρείας, σε πλήρη συμμόρφωση με το ενωσιακό δίκαιο. Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν για τον σκοπό αυτό κεντρική βάση δεδομένων όπου συγκεντρώνονται οι πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο ή το μητρώο επιχειρήσεων ή άλλο κεντρικό μητρώο. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν ότι οι υπόχρεες οντότητες είναι υπεύθυνες για τη συμπλήρωση του μητρώου. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίσουν ότι οι εν λόγω πληροφορίες καθίστανται διαθέσιμες στις αρμόδιες αρχές και τις ΜΧΠ, καθώς και ότι παρέχονται στις υπόχρεες οντότητες όταν αυτές λαμβάνουν μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη. Επίσης τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίσουν ότι παρέχεται πρόσβαση στις πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο, σύμφωνα με τους κανόνες για την προστασία των δεδομένων, σε άλλα πρόσωπα που μπορούν να αποδείξουν έννομο συμφέρον όσον αφορά τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και συναφή βασικά

αδικήματα — όπως η διαφθορά, τα φορολογικά εγκλήματα και η απάτη. Τα πρόσωπα που μπορούν να αποδείξουν έννομο συμφέρον θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τη φύση και το ποσοστό του πραγματικού δικαιώματος ιδιοκτησίας, δηλαδή πληροφορίες σχετικά με την κατά προσέγγιση στάθμισή του.

- (15) Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα, δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας, να επιτρέπουν πρόσβαση εκτενέστερη από ό,τι προβλέπει η παρούσα οδηγία.
- (16) Η έγκαιρη πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο θα πρέπει να εξασφαλίζεται με τρόπο που να μην γίνεται αντιληπτή από την ερευνώμενη εταιρεία.
- (17) Προκειμένου να διασφαλισθούν ίσοι όροι ανταγωνισμού μεταξύ των διαφόρων νομικών μορφών, τα σχήματα καταπιστευματικής διαχείρισης θα πρέπει επίσης να υποχρεούνται να αποκτούν, να διατηρούν και να παρέχουν πληροφορίες για τον πραγματικό δικαιούχο στις υπόχρεες οντότητες που λαμβάνουν μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη και να κοινοποιούν τις εν λόγω πληροφορίες στο κεντρικό μητρώο (ή την κεντρική βάση δεδομένων), θα πρέπει δε να αποκαλύπτουν το καθεστώς λειτουργίας τους στις υπόχρεες οντότητες. Οι νομικές οντότητες, όπως τα ιδρύματα και τα παρεμφερή με τα καταπιστεύματα (trust) νομικά μορφώματα θα πρέπει να υπόκεινται σε ισοδύναμες απαιτήσεις.
- (18) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει επίσης να ισχύει και για τις δραστηριότητες των υπόχρεων οντοτήτων οι οποίες ασκούνται στο διαδίκτυο.
- (19) Οι νέες τεχνολογίες παρέχουν χρονικά και οικονομικά αποδοτικές λύσεις στις επιχειρήσεις και τους πελάτες και κατά συνέπεια θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση του κινδύνου. Οι αρμόδιες αρχές και οι υπόχρεες οντότητες θα πρέπει να επιδεικνύουν προορατικότητα στην καταπολέμηση νέων και καινοτόμων τρόπων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.
- (20) Οι εκπρόσωποι της Ένωσης στα διοικητικά όργανα της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης ενθαρρύνονται να εφαρμόζουν την παρούσα οδηγία και να δημοσιεύουν στην ιστοσελίδα της πολιτικής ΚΕΧ/ΧΤ, οι οποίες να περιέχουν αναλυτικές διαδικασίες για την υλοποίηση των διατάξεων της παρούσας οδηγίας.
- (21) Η χρήση των υπηρεσιών του τομέα των τυχερών παιχνιδιών για τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες αποτελεί πηγή ανησυχίας. Προκειμένου να μετριασθούν οι κίνδυνοι που συνδέονται με τις υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να καθιερώσει υποχρέωση των παρόχων υπηρεσιών τυχερών παιχνιδιών υψηλότερου κινδύνου να λαμβάνουν μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη για μεμονωμένες συναλλαγές ύψους 2 000 EUR και πλέον. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι υπόχρεες οντότητες εφαρμόζουν το ίδιο όριο στην εισπραξη κερδών ή στα στοιχήματα, μεταξύ άλλων και μέσω της αγοράς και ανταλλαγής μαρκών, ή και στα δύο. Οι πάροχοι υπηρεσιών τυχερών παιχνιδιών που διαθέτουν συγκεκριμένους χώρους, όπως καζίνο και αίθουσες τυχερών παιχνιδιών, θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι η δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη, εάν ασκείται στο σημείο εισόδου στους χώρους, μπορεί να συνδεθεί με τις συναλλαγές που διενεργούνται από τον πελάτη στους εν λόγω χώρους. Εντούτοις, σε συνθήκες αποδεδειγμένα χαμηλού κινδύνου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να εξαιρούν ορισμένες υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών από ορισμένες ή όλες τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας. Η χρήση μιας εξαιρέσης από κράτος μέλος θα πρέπει να εξετάζεται μόνον σε αυστηρά περιορισμένες και δικαιολογημένες περιπτώσεις και εφόσον ο κίνδυνος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι χαμηλός. Οι εξαιρέσεις αυτές θα πρέπει να αποτελούν αντικείμενο ειδικής εκτίμησης κινδύνου που θα εξετάζει επίσης πόσο εύλωτες είναι οι σχετικές συναλλαγές. Οι εξαιρέσεις θα πρέπει να κοινοποιούνται στην Επιτροπή. Στην εκτίμηση κινδύνου τα κράτη μέλη θα πρέπει να επισημαίνουν τον τρόπο με τον οποίο έλαβαν υπόψη τυχόν σχετικά πορίσματα των εκθέσεων που εκπονεί η Επιτροπή στο πλαίσιο της υπερεθνικής εκτίμησης κινδύνου.
- (22) Ο κίνδυνος της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας δεν είναι ο ίδιος σε όλες τις περιπτώσεις. Συνεπώς, θα πρέπει να χρησιμοποιείται μια ολιστική προσέγγιση με βάση τον κίνδυνο. Η προσέγγιση βάσει κινδύνου δεν είναι αδικαιολόγητα ανεκτική επιλογή για τα κράτη μέλη και τις υπόχρεες οντότητες. Προϋποθέτει τη λήψη αποφάσεων βάσει τεκμηρίων, ούτως ώστε να υπάρχει αποτελεσματικότερη εστίαση στους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, με τους οποίους βρίσκεται αντιμέτωπη η Ένωση, και σε εκείνους που δρουν στο πλαίσιο αυτό.
- (23) Η προσέγγιση βάσει κινδύνου στηρίζεται στην ανάγκη των κρατών μελών και της Ένωσης να εντοπίζουν, να κατανοούν και να μετράζουν τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν όσον αφορά τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Η σημασία μιας υπερεθνικής προσέγγισης για την επισήμανση των κινδύνων έχει αναγνωριστεί σε διεθνές επίπεδο. Επομένως, η Ευρωπαϊκή Εποπτική Αρχή (Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών) («EAT»), που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, η Ευρωπαϊκή Εποπτική Αρχή (Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων) («ΕΑΑΕΣ»), που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1094/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾, και η Ευρωπαϊκή Εποπτική Αρχή (Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών) («ΕΑΚΑΑ»), που συστάθηκε με τον κανονισμό

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/78/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 12).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1094/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, για τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/79/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 48).

(ΕΕ) αριθ. 1095/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, θα πρέπει να επιφορτιστούν με την έκδοση γνώμης, μέσω της μεικτής τους επιτροπής, σχετικά με τους κινδύνους που έχουν επιπτώσεις στον χρηματοπιστωτικό τομέα της Ένωσης.

- (24) Η Επιτροπή είναι στην κατάλληλη θέση ώστε να εξετάζει συγκεκριμένες διασυνοριακές απειλές που ενδέχεται να θίξουν την εσωτερική αγορά και που δεν μπορούν να προσδιορισθούν και να καταπολεμηθούν αποτελεσματικά από μεμονωμένα κράτη μέλη. Ως εκ τούτου, κρίνεται σκόπιμο να της ανατεθεί η ευθύνη συντονισμού της εκτίμησης των κινδύνων που συνδέονται με διασυνοριακές δραστηριότητες. Η συμμετοχή των σχετικών εμπειρογνομώνων, όπως της ομάδας εμπειρογνομώνων για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, και εκπρόσωπων των ΜΧΠ, καθώς επίσης, κατά περίπτωση, εκπροσώπων άλλων οργανισμών επιπέδου Ένωσης, έχει ουσιαστική σημασία για την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας. Οι εθνικές εκτιμήσεις κινδύνου και εμπειρίες αποτελούν επίσης σημαντική πηγή πληροφοριών για τη διαδικασία. Η εν λόγω εκτίμηση των διασυνοριακών κινδύνων από την Επιτροπή δεν θα πρέπει να περιλαμβάνει την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και, σε κάθε περίπτωση, τα δεδομένα θα πρέπει να είναι πλήρως ανώνυμα. Οι εθνικές και οι ενωσιακές εποπτικές αρχές που είναι αρμόδιες για την προστασία των δεδομένων θα πρέπει να συμμετέχουν μόνο αν η εκτίμηση του κινδύνου νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας έχει αντίκτυπο στην ιδιωτική ζωή και την προστασία των δεδομένων φυσικών προσώπων.
- (25) Τα αποτελέσματα των εκτιμήσεων κινδύνου θα πρέπει, εφόσον ενδείκνυται, να τίθενται εγκαίρως στη διάθεση των υπόχρεων οντοτήτων, ούτως ώστε αυτές να είναι σε θέση να εντοπίσουν, να κατανοήσουν, να διαχειριστούν και να μετριάσουν τους δικούς τους κινδύνους.
- (26) Επιπλέον, για να εντοπίσουν, να κατανοήσουν, να διαχειριστούν και να μετριάσουν σε ακόμη μεγαλύτερο βαθμό τους κινδύνους σε επίπεδο Ένωσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να θέτουν το ένα στη διάθεση του άλλου τα αποτελέσματα των οικείων εκτιμήσεων κινδύνου, καθώς και στη διάθεση της Επιτροπής και της ΕΑΤ, της ΕΑΑΕΣ και της ΕΑΚΑΑ (των ΕΕΑ).
- (27) Κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, είναι σκόπιμο να λαμβάνονται υπόψη τα χαρακτηριστικά και οι ανάγκες των μικρών υπόχρεων οντοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της, και να διασφαλιστεί μεταχείριση προσαρμοσμένη στις ειδικές ανάγκες τους και στη φύση των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων.
- (28) Προκειμένου να προστατευθεί η εύρυθμη λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος της Ένωσης και της εσωτερικής αγοράς από τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), ώστε να προσδιορίζει τις δικαιοδοσίες τρίτων χωρών οι οποίες παρουσιάζουν στρατηγικές ανεπάρκειες στα εθνικά καθεστώτα καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (οι «τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου»). Η μεταβαλλόμενη φύση των απειλών της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, η οποία διευκολύνεται από τη συνεχή εξέλιξη της τεχνολογίας και των μέσων που έχουν στη διάθεσή τους οι εγκληματίες, απαιτεί ταχείς και συνεχείς προσαρμογές του νομικού πλαισίου όσον αφορά τις τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου, με στόχο την αποτελεσματική αντιμετώπιση των υφιστάμενων κινδύνων και την αποτροπή της εμφάνισης νέων. Η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις πληροφορίες από διεθνείς οργανισμούς και τα πρότυπα αναφοράς στον τομέα ΚΕΧ/ΧΤ, όπως οι δημόσιες δηλώσεις της FATF, οι εκθέσεις αμοιβαίας αξιολόγησης ή οι λεπτομερείς εκθέσεις αξιολόγησης ή οι δημοσιευμένες εκθέσεις παρακολούθησης, και να προσαρμόζει τις εκτιμήσεις της βάσει των μεταβολών τους, ανάλογα με την περίπτωση.
- (29) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέπουν τουλάχιστον ενισχυμένα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη τα οποία πρέπει να εφαρμόζουν οι υπόχρεες οντότητες έναντι φυσικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων εγκατεστημένων σε τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου προσδιορισθείσες από την Επιτροπή. Η εξάρτηση από τρίτους εγκατεστημένους σε τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου θα πρέπει επίσης να απαγορεύεται. Χώρες που δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο δεν θα πρέπει αυτομάτως να θεωρούνται ως διαθέτουσες αποτελεσματικά συστήματα ΚΕΧ/ΧΤ και τα φυσικά πρόσωπα ή οι νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες στις εν λόγω χώρες θα πρέπει να αξιολογούνται βάσει του εκτιμώμενου κινδύνου.
- (30) Ο κίνδυνος ο ίδιος έχει μεταβλητό χαρακτήρα, και οι παράμετροι κινδύνου, είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό, ενδέχεται να αυξήσουν ή να μειώσουν τον δυνητικό κίνδυνο που προκύπτει, επηρεάζοντας με τον τρόπο αυτόν τα ενδεδειγμένα επίπεδα προληπτικών μέτρων, όπως τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη. Επομένως, υπάρχουν περιστάσεις στις οποίες θα πρέπει να εφαρμόζονται αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας και άλλες, στις οποίες μπορεί να ενδείκνυται απλουστευμένα μέτρα δέουσας επιμέλειας.
- (31) Θα πρέπει να αναγνωριστεί ότι ορισμένες καταστάσεις ενέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Μολονότι θα πρέπει να διαπιστώνονται η ταυτότητα και η επιχειρηματική εικόνα όλων των πελατών, υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες απαιτούνται ιδιαίτερα αυστηρές διαδικασίες εξακρίβωσης και ελέγχου της ταυτότητας του πελάτη.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/77/ΕΚ (ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 84).

- (32) Αυτό ισχύει ιδίως στις σχέσεις με πρόσωπα που κατέχουν ή κατείχαν σημαντικά δημόσια λειτουργήματα, στο εσωτερικό της Ένωσης και σε διεθνές επίπεδο, και ιδίως πρόσωπα που προέρχονται από χώρες όπου η διαφθορά είναι ευρέως διαδεδομένη. Οι σχέσεις αυτές μπορούν να εκθέσουν ιδίως τον χρηματοπιστωτικό τομέα σε σημαντικούς νομικούς κινδύνους και σε κινδύνους για τη φήμη του. Οι διεθνείς προσπάθειες για την καταπολέμηση της διαφθοράς δικαιολογούν επίσης την ανάγκη να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στα πρόσωπα αυτά και να εφαρμοστούν κατάλληλα ενισχυμένα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη όσον αφορά πρόσωπα που ασκούν ή ασκούσαν σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα στην ημεδαπή ή στην αλλοδαπή, καθώς και υψηλόβαθμα πρόσωπα διεθνών οργανισμών.
- (33) Οι διατάξεις σχετικά με τα πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα είναι προληπτικής και όχι κακουργηματικής φύσης και δεν θα πρέπει να θεωρείται ότι στιγματίζουν πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα ως εμπλεκόμενα σε εγκληματική δραστηριότητα. Η άρνηση επιχειρηματικής σχέσης με πρόσωπο απλώς λόγω του προσδιορισμού του ως πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου είναι αντίθετη με το πνεύμα και το γράμμα της παρούσας οδηγίας και των αναθεωρημένων συστάσεων της FATF.
- (34) Η λήψη έγκρισης από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη για τη σύναψη επιχειρηματικών σχέσεων δεν είναι ανάγκη, σε όλες τις περιπτώσεις, να συνεπάγεται τη λήψη έγκρισης από το διοικητικό συμβούλιο. Η εν λόγω έγκριση θα πρέπει να είναι δυνατόν να χορηγείται από άτομο με επαρκείς γνώσεις της έκθεσης του ιδρύματος ή του οργανισμού στον κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και με επαρκή αρχαιότητα για τη λήψη αποφάσεων που επηρεάζουν την έκθεση σε κίνδυνο.
- (35) Για να αποφεύγεται η επανάληψη των διαδικασιών εξακρίβωσης της ταυτότητας του πελάτη, που οδηγούν σε καθυστερήσεις και έλλειψη αποτελεσματικότητας στις συναλλαγές, είναι σκόπιμο, υπό την προϋπόθεση παροχής κατάλληλων εγγυήσεων, να επιτρέπεται η εισαγωγή στις υπόχρεες οντότητες πελατών των οποίων η εξακρίβωση της ταυτότητας έχει ήδη πραγματοποιηθεί σε άλλο πλαίσιο. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες μια υπόχρεη οντότητα βασίζεται σε τρίτο μέρος, η τελική ευθύνη για τη διαδικασία δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη θα πρέπει να απόκειται στην υπόχρεη οντότητα στην οποία είναι εισηγμένος ο πελάτης. Το τρίτο μέρος, ή το πρόσωπο που εισήγαγε τον πελάτη, θα πρέπει επίσης να εξακολουθεί να υπέχει επίσης ίδια ευθύνη για τη συμμόρφωση προς την παρούσα οδηγία, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης να αναφέρει ύποπτες συναλλαγές και να τηρεί αρχεία, εφόσον η σχέση του με τον πελάτη εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.
- (36) Στις περιπτώσεις σχέσεων αντιπροσώπευσης ή εξωτερικής ανάθεσης βάσει συμβάσεως μεταξύ υπόχρεων οντοτήτων και εξωτερικών προσώπων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, κάθε υποχρέωση που αφορά την ΚΕΧ/ΧΤ, την οποία υπέχουν οι εν λόγω αντιπρόσωποι ή εξωτερικοί συνεργάτες ως μέρη των υπόχρεων οντοτήτων, μπορεί μόνον να συσταθεί συμβατικά μεταξύ των μερών και δεν απορρέει από την παρούσα οδηγία. Συνεπώς η ευθύνη για τη συμμόρφωση προς την παρούσα οδηγία θα πρέπει να εξακολουθεί να βαρύνει πρωτίστως την υπόχρεη οντότητα.
- (37) Όλα τα κράτη μέλη έχουν συγκροτήσει, ή θα πρέπει να συγκροτήσουν, λειτουργικά ανεξάρτητες και αυτόνομες ΜΧΠ, με αποστολή να συγκεντρώνουν και να αναλύουν τις πληροφορίες που λαμβάνουν, προκειμένου να διαπιστώνουν σχέσεις μεταξύ ύποπτων συναλλαγών και συναφών εγκληματικών δραστηριοτήτων, ώστε να προλαμβάνεται και να καταπολεμάται η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να έχει την εξουσία και την ικανότητα να εκτελεί ελεύθερα τα καθήκοντά της, συμπεριλαμβανομένης της αυτόνομης απόφασης να αναλύει, να ζητεί και να δημοσιεύει συγκεκριμένες πληροφορίες. Οι ύποπτες συναλλαγές και άλλες πληροφορίες σχετικές με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, συνδεδεμένα βασικά αδικήματα και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας θα πρέπει να γνωστοποιούνται στις ΜΧΠ, οι οποίες θα αποτελούν κεντρική εθνική μονάδα λήψης, ανάλυσης και διαβίβασης προς τις αρμόδιες αρχές των αποτελεσμάτων της ανάλυσής τους. Πρέπει να αναφέρονται όλες οι ύποπτες συναλλαγές, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων απόπειρας συναλλαγής, ανεξάρτητα από το ποσό της συναλλαγής. Στις αναφερόμενες πληροφορίες θα μπορούν να περιλαμβάνονται επίσης πληροφορίες υποβαλλόμενες βάσει της υπέρβασης ενός ποσοτικού ορίου.
- (38) Κατά παρέκκλιση από τη γενική απαγόρευση της διενέργειας ύποπτων συναλλαγών, οι υπόχρεες οντότητες θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να διενεργούν ύποπτες συναλλαγές προτού ενημερώσουν τις αρμόδιες αρχές, όταν η αποφυγή της διενέργειας της συναλλαγής είναι αδύνατη ή ενδέχεται να εμποδίσει τη δίωξη των προσώπων υπέρ των οποίων διενεργείται η εικαζόμενη νομιμοποίηση παράνομων εσόδων ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Το γεγονός αυτό, ωστόσο, δεν θίγει τις διεθνείς υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει τα κράτη μέλη να δεσμεύουν αμελλήτι κεφάλαια ή άλλα περιουσιακά στοιχεία των τρομοκρατών, των τρομοκρατικών οργανώσεων και όσων χρηματοδοτούν την τρομοκρατία, βάσει των σχετικών αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.
- (39) Για ορισμένες υπόχρεες οντότητες, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ορίζουν προσήκοντα αυτορρυθμιζόμενο φορέα ως αρχή που πρέπει να ενημερώνεται κατά πρώτον αντί της ΜΧΠ. Σύμφωνα με τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ένα σύστημα πρωτοβάθμιας αναφοράς σε αυτορρυθμιζόμενο φορέα αποτελεί σημαντική διασφάλιση που κατοχυρώνει την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων όσον αφορά τις υποχρεώσεις αναφοράς που ισχύουν για τους νομικούς. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν τα μέσα και τον τρόπο για την επίτευξη της προστασίας του επαγγελματικού απορρήτου, της εμπιστευτικότητας και της ιδιωτικής ζωής.
- (40) Εφόσον κράτος μέλος αποφασίζει να ορίσει έναν τέτοιο αυτορρυθμιζόμενο φορέα, μπορεί να επιτρέψει ή να ζητήσει από τον φορέα αυτό να μην διαβιβάζει στη ΜΧΠ οποιαδήποτε πληροφορία αποκτά από πρόσωπα που εκπροσωπούνται από τον εν λόγω φορέα, όταν οι πληροφορίες αυτές έχουν ληφθεί από ή σχετικά με πελάτη τους, κατά την αξιολόγηση της

νομικής κατάστασης του εν λόγω πελάτη ή όταν τον υπερασπίζονται ή τον εκπροσωπούν σε δική ή σχετικά με δική, συμπεριλαμβανομένης της παροχής συμβουλών για την κίνηση ή την αποφυγή δίκης, ανεξαρτήτως αν οι πληροφορίες λαμβάνονται πριν, κατά τη διάρκεια ή μετά τη δίκη.

- (41) Υπήρξαν περιπτώσεις κατά τις οποίες οι εργαζόμενοι που ανέφεραν τις υποψίες τους για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες απειλήθηκαν ή εκτέθηκαν σε εχθρικές ενέργειες. Καίτοι η παρούσα οδηγία δεν μπορεί να επέμβει στις δικαστικές διαδικασίες των κρατών μελών, αυτό το ζήτημα είναι καίριο για την αποτελεσματικότητα του συστήματος ΚΕΤ/ΧΤ. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν επίγνωση του εν λόγω προβλήματος και να πράττουν ό,τι μπορούν για να προστατεύσουν τα φυσικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων υπαλλήλων και εκπροσώπων της υπόχρεης οντότητας, από απειλές και εχθρικές ενέργειες αυτού του είδους, καθώς και να παρέχουν, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, την κατάλληλη προστασία στα εν λόγω πρόσωπα, ιδίως σε ό,τι αφορά την προστασία των προσωπικών δεδομένων τους και τα δικαιώματά τους στην αποτελεσματική έννομη προστασία και εκπροσώπηση.
- (42) Η οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, όπως έχει μεταφερθεί στην εθνική νομοθεσία, εφαρμόζεται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾ εφαρμόζεται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας. Η καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας αναγνωρίζεται ως σημαντικό ζήτημα δημοσίου συμφέροντος από όλα τα κράτη μέλη. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τυγχάνουν επεξεργασίας στο πλαίσιο της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις, συμπεριλαμβανομένης της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ⁽³⁾, όπως τίθεται σε εφαρμογή στην εθνική νομοθεσία.
- (43) Είναι ουσιώδους σημασίας η ευθυγράμμιση της παρούσας οδηγίας με τις αναθεωρημένες συστάσεις της FATF να πραγματοποιηθεί με πλήρη σεβασμό της ενωσιακής νομοθεσίας, ιδίως σε ό,τι αφορά την ενωσιακή νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων και την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων όπως αυτά κατοχυρώνονται στον Χάρτη. Ορισμένες πτυχές της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας περιλαμβάνουν τη συλλογή, την ανάλυση, την αποθήκευση και την ανταλλαγή δεδομένων. Η εν λόγω επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να επιτρέπεται με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και μόνο για τους σκοπούς που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία, καθώς και τις δραστηριότητες που απαιτούνται δυνάμει της παρούσας οδηγίας όπως η άσκηση δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, η συνεχής εποπτεία, η διερεύνηση και η αναφορά ασυνήθιστων και ύποπτων συναλλαγών, η εξακρίβωση της ταυτότητας του πραγματικού δικαιούχου ενός νομικού προσώπου ή νομικού μορφώματος, ο προσδιορισμός ενός πολιτικής εκτεθειμένου προσώπου, η ανταλλαγή πληροφοριών από τις αρμόδιες αρχές και η ανταλλαγή πληροφοριών από πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και άλλες υπόχρεες οντότητες. Η συλλογή και η επακόλουθη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις υπόχρεες οντότητες θα πρέπει να περιορίζονται σε ό,τι είναι αναγκαίο για τους σκοπούς της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας και τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν πρέπει να τυγχάνουν περαιτέρω επεξεργασίας κατά τρόπο ασύμβατο με τους σκοπούς αυτούς. Ειδικότερα, θα πρέπει να απαγορεύεται αυστηρά η περαιτέρω επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για εμπορικούς σκοπούς.
- (44) Οι αναθεωρημένες συστάσεις της FATF φανερώνουν ότι, προκειμένου να μπορούν να συνεργάζονται πλήρως και να απαντούν γρήγορα σε αιτήματα παροχής πληροφοριών από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, του εντοπισμού ή της διερεύνησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, οι υπόχρεες οντότητες θα πρέπει να διατηρούν, για τουλάχιστον πέντε έτη, τις απαραίτητες πληροφορίες που συγκεντρώνουν μέσω μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη και τα αρχεία των συναλλαγών. Προκειμένου να αποφευχθούν οι διαφορετικές προσεγγίσεις και να τηρηθούν οι απαιτήσεις σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ασφάλειας δικαίου, η διάρκεια της εν λόγω περιόδου διατήρησης θα πρέπει να οριστεί στα πέντε έτη μετά το τέλος μιας επιχειρηματικής σχέσης ή περιστασιακής συναλλαγής. Ωστόσο, αν είναι απαραίτητο για τους σκοπούς της πρόληψης, του εντοπισμού ή της διερεύνησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και αφού αξιολογηθεί η αναγκαιότητα και η αναλογικότητα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επιτρέπουν ή να απαιτούν περαιτέρω τήρηση αρχείων που δεν θα υπερβαίνουν τα πέντε επιπλέον χρόνια, με την επιφύλαξη των διατάξεων του εθνικού ποινικού δικαίου σχετικά με τα αποδεικτικά στοιχεία που ισχύουν στις τρέχουσες ποινικές έρευνες και δικαστικές διαδικασίες. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να απαιτούν τη θέσπιση συγκεκριμένων εγγυήσεων που θα εξασφαλίζουν την προστασία των δεδομένων και θα πρέπει να καθορίζουν ποια πρόσωπα ή κατηγορίες προσώπων ή αρχές θα πρέπει να έχουν αποκλειστική πρόσβαση στα διατηρηθέντα δεδομένα.
- (45) Με σκοπό να εξασφαλιστεί η κατάλληλη και αποτελεσματική απονομή δικαιοσύνης στη διάρκεια της μεταφοράς της παρούσας οδηγίας στις εθνικές έννομες τάξεις των κρατών μελών, και προκειμένου να επιτραπεί η ομαλή αλληλεπίδραση της με τους εθνικούς δικονομικούς κανόνες, πληροφορίες και έγγραφα που σχετίζονται με εν εξελίξει νομικές

⁽¹⁾ Οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 8 της 12.1.2001, σ. 1).

⁽³⁾ Απόφαση πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2008, για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τυγχάνουν επεξεργασίας στο πλαίσιο της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις (ΕΕ L 350 της 30.12.2008, σ. 60).

διαδικασίες για τους σκοπούς της πρόληψης, του εντοπισμού ή της διερεύνησης ενδεχόμενης νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, οι οποίες εκκρεμούσαν στα κράτη μέλη την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να διατηρούνται για περίοδο πέντε ετών από την εν λόγω ημερομηνία, και η περίοδος αυτή θα πρέπει να μπορεί να επεκταθεί για πέντε επιπλέον έτη.

- (46) Τα δικαιώματα πρόσβασης στα δεδομένα του υποκειμένου των δεδομένων ισχύουν για τα προσωπικά δεδομένα που τυγχάνουν επεξεργασίας για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας. Ωστόσο, η πρόσβαση του υποκειμένου των δεδομένων σε οποιεσδήποτε πληροφορίες σχετίζονται με αναφορά ύποπτης συναλλαγής θα υπονόμει σοβαρά την αποτελεσματικότητα της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Επομένως μπορούν να δικαιολογηθούν εξαιρέσεις και περιορισμοί του δικαιώματος αυτού σύμφωνα με το άρθρο 13 της οδηγίας 95/46/EK και, κατά περίπτωση, το άρθρο 20 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001. Το υποκείμενο των δεδομένων έχει το δικαίωμα να ζητήσει τον έλεγχο της νομιμότητας της επεξεργασίας από εποπτική αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 28 της οδηγίας 95/46/EK ή, κατά περίπτωση, από τον Ευρωπαϊκό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων, καθώς και το δικαίωμα να προσφύγει ενώπιον δικαστηρίου όπως αναφέρεται στο άρθρο 22 της εν λόγω οδηγίας. Η εποπτική αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 28 της οδηγίας 95/46/EK μπορεί επίσης να ενεργήσει αυτεπάγγελα. Με την επιφύλαξη των περιορισμών στο δικαίωμα πρόσβασης, η εποπτική αρχή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να ενημερώσει το υποκείμενο των δεδομένων ότι όλες οι απαραίτητες επαληθεύσεις έχουν πραγματοποιηθεί από την εποπτική αρχή, καθώς και όσον αφορά τη νομιμότητα της σχετικής επεξεργασίας.
- (47) Πρόσωπα που απλώς μετατρέπουν έντυπα έγγραφα σε ηλεκτρονικά δεδομένα και ενεργούν στο πλαίσιο συμβολαίου με πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό και πρόσωπα που παρέχουν σε πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς μόνο συστήματα μηνυμάτων ή άλλα συστήματα υποστήριξης για τη μεταφορά χρηματικών ποσών ή συστήματα εκκαθάρισης και διακανονισμού δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.
- (48) Η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας αποτελούν διεθνή προβλήματα και η προσπάθεια καταπολέμησής τους θα πρέπει να είναι παγκόσμια. Όταν τα ενωσιακά πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί έχουν υποκαταστήματα και θυγατρικές που βρίσκονται σε τρίτες χώρες των οποίων η νομοθεσία στον τομέα αυτόν είναι λιγότερο αυστηρή από του κράτους μέλους, προκειμένου να αποφευχθεί η εφαρμογή πολύ διαφορετικών προτύπων εντός του ιδρύματος ή του οργανισμού ή του ομίλου ιδρυμάτων ή οργανισμών, θα πρέπει τα εν λόγω υποκαταστήματα ή οι θυγατρικές να εφαρμόζουν τα ενωσιακά πρότυπα ή να γνωστοποιούν στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής τους ότι η εφαρμογή των προτύπων αυτών δεν είναι δυνατή.
- (49) Όπου είναι εφικτό, θα πρέπει να παρέχεται ενημερωτική πληροφόρηση στις υπόχρεες οντότητες σχετικά με τη χρησιμότητα των αναφορών ύποπτων συναλλαγών που υποβάλλουν, και τη συνέχεια που δόθηκε. Προς τούτο, και για να είναι δυνατή η επανεξέταση των συστημάτων τους για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να τηρούν και να βελτιώνουν την ποιότητα των σχετικών στατιστικών. Προκειμένου να βελτιωθεί περαιτέρω η ποιότητα και η συνεκτικότητα των στατιστικών δεδομένων που συλλέγονται σε επίπεδο Ένωσης, η Επιτροπή θα πρέπει να παρακολουθεί την κατάσταση σε κλίμακα Ένωσης όσον αφορά την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και να δημοσιεύει τακτικές επισκοπήσεις.
- (50) Σε περίπτωση που τα κράτη μέλη απαιτήσουν από τους εκδότες ηλεκτρονικού χρήματος και τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφός τους υπό μορφή διαφορετική από υποκατάστημα, και των οποίων η έδρα ευρίσκεται σε άλλο κράτος μέλος, να ορίζουν ένα κεντρικό σημείο επαφής στο έδαφός τους, τότε θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ορίζουν ότι το εν λόγω κεντρικό σημείο επαφής, ενεργώντας εξ ονόματος του αρμοδίου για τους διορισμούς θεσμικού οργάνου, διασφαλίζει τη συμμόρφωση της εγκατάστασης με τους κανόνες της ΚΕΧ/ΧΤ. Οφείλουν επίσης να διασφαλίζουν ότι η απαίτηση αυτή είναι αναλογική και δεν υπερβαίνει το μέτρο που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του στόχου της συμμόρφωσης με τους κανόνες της ΚΕΧ/ΧΤ, μεταξύ άλλων διευκολύνοντας την αντίστοιχη εποπτεία τους.
- (51) Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να εξασφαλίζουν, όσον αφορά τα ανταλλακτήρια συναλλάγματος, τους παρόχους υπηρεσιών προς γραφεία τραπεζικών επιταγών, εταιρείες καταπιστευματικής διαχείρισης ή επιχειρήσεις ή τους παρόχους υπηρεσιών τυχερών παιχνιδιών σε εθνικό επίπεδο, ότι τα πρόσωπα που πράγματι διευθύνουν τις επιχειρηματικές δραστηριότητες αυτών των οντοτήτων, καθώς και οι πραγματικοί δικαιούχοι τους, είναι ικανά και έντιμα. Τα κριτήρια για την εκτίμηση της ικανότητας και του ήθους ενός προσώπου θα πρέπει, τουλάχιστον, να αντανακλούν την ανάγκη προστασίας των εν λόγω οντοτήτων από καταχρήσεις για εγκληματικούς σκοπούς από πλευράς των διοικητικών στελεχών ή των πραγματικών δικαιούχων τους.
- (52) Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες υπόχρεη οντότητα λειτουργεί εγκαταστάσεις σε άλλο κράτος μέλος, μεταξύ άλλων και μέσω δικτύου πρακτόρων, η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής θα πρέπει να είναι υπεύθυνη για την εποπτεία της εφαρμογής των πολιτικών και διαδικασιών καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας από την υπόχρεη οντότητα σε επίπεδο ομίλου. Αυτή θα μπορούσε να περιλαμβάνει επιτόπου επισκέψεις σε εγκαταστάσεις εδρεύουσες σε άλλο κράτος μέλος. Η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής θα πρέπει να συνεργάζεται στενά με την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής και θα πρέπει να ενημερώνει την τελευταία για κάθε θέμα που θα μπορούσε να επηρεάσει την αξιολόγηση της συμμόρφωσης της εγκατάστασης προς τις υποχρεώσεις της χώρας υποδοχής στον τομέα της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

- (53) Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες υπόχρεη οντότητα λειτουργεί εγκαταστάσεις σε άλλο κράτος μέλος, μεταξύ άλλων και μέσω δικτύου πρακτόρων ή προσώπων που διανέμουν ηλεκτρονικό χρήμα σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 4 της οδηγίας 2009/110/ΕΚ, η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής διατηρεί την ευθύνη για την επιβολή της συμμόρφωσης της εγκατάστασης προς τους κανόνες περί καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, συμπεριλαμβάνοντας, εφόσον απαιτείται, τη διενέργεια επιτόπιων επιθεωρήσεων και εκτός εγκαταστάσεως παρακολούθηση και λαμβάνοντας κατάλληλα και αναλογικά μέτρα για την αντιμετώπιση σοβαρών παραβάσεων των απαιτήσεων αυτών. Η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής θα πρέπει να συνεργάζεται στενά με την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής και θα πρέπει να ενημερώνει την τελευταία για κάθε θέμα που θα μπορούσε να επηρεάσει την αξιολόγηση, από την πρώτη, της εφαρμογής των πολιτικών και διαδικασιών ΚΕΧ/ΧΤ από την υπόχρεη οντότητα σε επίπεδο ομίλου. Προς θεραπεία των σοβαρών παραβάσεων των κανόνων ΚΕΧ/ΧΤ που επιβάλλουν τη λήψη άμεσων διορθωτικών μέτρων, η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής θα πρέπει να μπορεί να εφαρμόσει προσωρινά προσηκόντα και αναλογικά διορθωτικά μέτρα, εφαρμοστέα υπό παρόμοιες συνθήκες στις υπόχρεες οντότητες του τομέα ευθύνης τους, προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι σοβαρές ελλείψεις, κατά περίπτωση, με τη βοήθεια ή τη συνεργασία της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους καταγωγής.
- (54) Λαμβάνοντας υπόψη τον διακρατικό χαρακτήρα της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, είναι εξαιρετικά σημαντικός ο συντονισμός και η συνεργασία μεταξύ των ΜΧΠ. Προκειμένου να βελτιωθούν ο συντονισμός και η συνεργασία, και ιδίως για να διασφαλιστεί ότι οι αναφορές ύποπτων συναλλαγών περιέρχονται στη ΜΧΠ του κράτους μέλους όπου θα είναι πλέον χρήσιμη η αναφορά, ορίζονται στην παρούσα οδηγία λεπτομερείς κανόνες.
- (55) Η Πλατφόρμα Μονάδων Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών της ΕΕ (η «Πλατφόρμα ΜΧΠ της ΕΕ»), μια άτυπη ομάδα απαρτιζόμενη από εκπροσώπους των ΜΧΠ και δραστήρια από το 2006, χρησιμοποιείται για να διευκολύνει τη συνεργασία μεταξύ των ΜΧΠ και την ανταλλαγή απόψεων σχετικά με θέματα συνεργασίας, όπως η ουσιαστική συνεργασία μεταξύ των ΜΧΠ και μεταξύ αυτών και μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών τρίτων χωρών, η κοινή ανάλυση των διασυννομιικών υποθέσεων, καθώς και οι τάσεις και παράγοντες που σχετίζονται με την εκτίμηση των κινδύνων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας τόσο σε εθνικό όσο και σε υπερεθνικό επίπεδο.
- (56) Η βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ ΜΧΠ εντός της Ένωσης έχει ιδιαίτερη σημασία, προκειμένου να αντιμετωπιστεί ο διακρατικός χαρακτήρας της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Θα πρέπει να ενθαρρύνεται από τα κράτη μέλη η χρήση ασφαλών συστημάτων για την ανταλλαγή πληροφοριών, και ιδίως του αποκεντρωμένου δικτύου υπολογιστών FIU.net (το «FIU.net») ή του διαδόχου του και των τεχνικών που προσφέρει το FIU.net. Η πρώτη μεταξύ ΜΧΠ ανταλλαγή πληροφοριών σχετικών με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, για αναλυτικούς σκοπούς, οι οποίες δεν υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία ούτε διαδίδονται, θα πρέπει να επιτρέπεται εκτός και εάν θα ήταν αντίθετη σε θεμελιώδεις αρχές της εθνικής νομοθεσίας. Οι ανταλλαγές πληροφοριών σχετικά με περιπτώσεις εντοπισθείσες από τις ενωσιακές ΜΧΠ οι οποίες ενδεχομένως αφορούν φορολογικά εγκλήματα δεν θα πρέπει να γίνονται εις βάρος των ανταλλαγών πληροφοριών στον τομέα της φορολογίας, σύμφωνα με την οδηγία 2011/16/ΕΕ του Συμβουλίου⁽¹⁾ ή σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα για την ανταλλαγή πληροφοριών και τη διοικητική συνεργασία επί φορολογικών θεμάτων.
- (57) Προκειμένου να μπορούν να ανταποκριθούν πλήρως και ταχέως σε ερωτήματα των ΜΧΠ, οι υπόχρεες οντότητες πρέπει να διαθέτουν αποτελεσματικά συστήματα που τους παρέχουν τη δυνατότητα πλήρους και έγκαιρης πρόσβασης μέσω ασφαλών και εμπιστευτικών διαύλων ενημέρωσης σχετικά με τις επιχειρηματικές σχέσεις που διατηρούν ή διατηρούσαν με συγκεκριμένα πρόσωπα. Σύμφωνα με την ενωσιακή και την εθνική νομοθεσία, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν, παραδείγματος χάριν, να εξετάσουν το ενδεχόμενο δημιουργίας συστημάτων τραπεζικών μητρώων ή συστημάτων ανάκτησης ηλεκτρονικών δεδομένων που θα παρέχουν στις ΜΧΠ πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τους τραπεζικούς λογαριασμούς, με την επιφύλαξη της χορήγησης άδειας από δικαστική αρχή κατά περίπτωση. Τα κράτη μέλη θα μπορούσαν επίσης να εξετάσουν το ενδεχόμενο σύστασης μηχανισμών που θα διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές διαθέτουν διαδικασίες εντοπισμού περιουσιακών στοιχείων χωρίς προηγούμενη κοινοποίηση προς τον ιδιοκτήτη.
- (58) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παροτρύνουν τις αρμόδιες αρχές τους να διευκολύνουν ταχέως, εποικοδομητικά και αποτελεσματικά την ευρύτερη δυνατή διασυννοιακή συνεργασία για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, με την επιφύλαξη των κανόνων και διαδικασιών που ισχύουν για τη δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις. Τα κράτη μέλη θα πρέπει ιδίως να εξασφαλίζουν ότι οι ΜΧΠ τους ανταλλάσσουν πληροφορίες ελεύθερα, αυθόρμητα ή κατόπιν αιτήματος με μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών τρίτων χωρών, λαμβάνοντας υπόψη την ενωσιακή νομοθεσία και τις αρχές που αφορούν στην ανταλλαγή πληροφοριών που έχει διατυπώσει η Ομάδα Egmont των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών.
- (59) Η σημασία της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας θα πρέπει να οδηγήσει τα κράτη μέλη στη θέσπιση αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών κυρώσεων και διοικητικών μέτρων στην εθνική νομοθεσία για τις περιπτώσεις αδυναμίας τήρησης των εθνικών διατάξεων για τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας. Τα κράτη μέλη έχουν σήμερα στη διάθεσή τους ένα ευρύ φάσμα διοικητικών κυρώσεων και μέτρων για τις παραβιάσεις των βασικών προληπτικών διατάξεων. Η ποικιλομορφία αυτή ενδέχεται να είναι επιζήμια για τις προσπάθειες που καταβάλλονται για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες

⁽¹⁾ Οδηγία 2011/16/ΕΕ του Συμβουλίου, της 15ης Φεβρουαρίου 2011, σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας και με την κατάργηση της οδηγίας 77/799/ΕΟΚ (ΕΕ L 64 της 11.3.2011, σ. 1).

δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και υπάρχει κίνδυνος η απάντηση της Ένωσης να είναι κατακερματισμένη. Επομένως, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να προβλέπει ένα σύνολο διοικητικών κυρώσεων και μέτρων που θα έχουν τουλάχιστον στη διάθεσή τους τα κράτη μέλη σε περίπτωση σοβαρών, επαναλαμβανόμενων ή συστηματικών παραβάσεων των απαιτήσεων που αφορούν τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, την τήρηση, την αναφορά ύποπτων συναλλαγών και τους εσωτερικούς ελέγχους των υπόχρεων οντοτήτων. Το σύνολο κυρώσεων και μέτρων θα πρέπει να είναι αρκούντως ευρύ, ώστε τα κράτη μέλη και οι αρμόδιες αρχές να μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τις διαφορές μεταξύ των υπόχρεων οντοτήτων, ιδίως μεταξύ των πιστωτικών ιδρυμάτων και των χρηματοπιστωτικών οργανισμών και άλλων υπόχρεων οντοτήτων, όσον αφορά το μέγεθος, τα χαρακτηριστικά και τη φύση της δραστηριότητάς τους. Κατά τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η επιβολή κυρώσεων και διοικητικών μέτρων, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, και ποινικών κυρώσεων, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, δεν παραβιάζει την αρχή *ne bis in idem*.

- (60) Για την αξιολόγηση της καταλληλότητας των προσώπων που κατέχουν διευθυντική θέση ή κατ' άλλον τρόπο ελέγχουν υπόχρεες οντότητες, οποιαδήποτε ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με ποινικές καταδικαστικές αποφάσεις θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με την απόφαση-πλαίσιο 2009/315/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽¹⁾ και την απόφαση 2009/316/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽²⁾, όπως αυτές μεταφέρθηκαν στο εθνικό δίκαιο, και σύμφωνα με άλλες σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου.
- (61) Τα ρυθμιστικά πρότυπα για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες θα πρέπει να διασφαλίζουν συνεπή εναρμόνιση και επαρκή προστασία των καταθετών, των επενδυτών και των καταναλωτών σε ολόκληρη την Ένωση. Δεδομένου ότι οι ΕΕΑ είναι όργανα με υψηλό βαθμό εξειδικευμένης πείρας, θα ήταν συμφέρον και σκόπιμο να τους ανατεθεί η εκπόνηση σχεδίων ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που δεν ενέχουν επιλογές πολιτικής, προς υποβολή στην Επιτροπή.
- (62) Η Επιτροπή θα πρέπει να εγκρίνει τα εν λόγω σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων, που καταρτίζονται από τις ΕΕΑ δυνάμει της παρούσας οδηγίας, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων δυνάμει του άρθρου 290 ΣΛΕΕ και σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 10 έως 14 των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, (ΕΕ) αριθ. 1094/2010 και (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.
- (63) Ενόψει των πολύ σημαντικών τροποποιήσεων που θα πρέπει να επέλθουν στις οδηγίες 2005/60/ΕΚ και 2006/70/ΕΚ σε συνάρτηση με την παρούσα οδηγία, οι οδηγίες αυτές θα πρέπει να συγχωνευθούν και να αντικατασταθούν για λόγους σαφήνειας και συνέπειας.
- (64) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, ήτοι η προστασία του χρηματοπιστωτικού συστήματος μέσω της πρόληψης, του εντοπισμού και της διερεύνησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, επειδή μεμονωμένα μέτρα που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη για την προστασία των χρηματοπιστωτικών τους συστημάτων μπορεί να μη συνάδουν με τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και με τους κανόνες του κράτους δικαίου και της δημόσιας τάξης της Ένωσης, μπορεί όμως, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων της δράσης, να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας η οποία διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (65) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και ακολουθεί τις αρχές που αναγνωρίζονται στον Χάρτη, και ιδίως το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, την επιχειρηματική ελευθερία, την απαγόρευση διακρίσεων, το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου, το τεκμήριο αθωότητας και τα δικαιώματα υπεράσπισης.
- (66) Σύμφωνα με το άρθρο 21 του Χάρτη, που απαγορεύει κάθε διάκριση, για οποιονδήποτε λόγο, τα κράτη μέλη οφείλουν να διασφαλίζουν την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, όσον αφορά τις εκτιμήσεις κινδύνου στο πλαίσιο της δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, χωρίς διακρίσεις.
- (67) Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση της 28ης Σεπτεμβρίου 2011 των κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα ⁽³⁾, τα κράτη μέλη ανέλαβαν να συνοδεύσουν, σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, την κοινοποίηση των μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο με ένα ή περισσότερα έγγραφα στα οποία θα επεξηγείται η σχέση ανάμεσα στα συστατικά στοιχεία μιας οδηγίας και στα αντίστοιχα μέρη των νομικών πράξεων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο. Όσον αφορά την παρούσα οδηγία, ο νομοθέτης θεωρεί ότι η διαβίβαση τέτοιων εγγράφων είναι αιτιολογημένη.
- (68) Ζητήθηκε η γνώμη του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων, σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001, ο οποίος γνωμοδότησε στις 4 Ιουλίου 2013 ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Απόφαση-πλαίσιο 2009/315/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, σχετικά με τη διοργάνωση και το περιεχόμενο της ανταλλαγής πληροφοριών που προέρχονται από το ποινικό μητρώο μεταξύ των κρατών μελών (ΕΕ L 93 της 7.4.2009, σ. 23).

⁽²⁾ Απόφαση 2009/316/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 6ης Απριλίου 2009, σχετικά με τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών Ποινικού Μητρώου (ECRIS) κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 της απόφασης-πλαίσιο 2009/315/ΔΕΥ (ΕΕ L 93 της 7.4.2009, σ. 33).

⁽³⁾ ΕΕ C 369 της 17.12.2011, σ. 14.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 32 της 4.2.2014, σ. 9.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΤΜΗΜΑ 1

Αντικείμενο, πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

Άρθρο 1

1. Η παρούσα οδηγία αποσκοπεί στην πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος της Ένωσης για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας απαγορεύονται.
3. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, η ακόλουθη συμπεριφορά, όταν τελείται εκ προθέσεως, θεωρείται ως νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (ξέπλυμα χρήματος):
 - α) η μετατροπή ή η μεταβίβαση περιουσίας, εν γνώσει του γεγονότος ότι προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα ή από πράξη συμμετοχής σε εγκληματική δραστηριότητα, με σκοπό την απόκρυψη ή τη συγκάλυψη της παράνομης προέλευσής της, ή την παροχή συνδρομής σε οποιονδήποτε ενέχεται στη δραστηριότητα αυτή, προκειμένου να αποφύγει τις έννομες συνέπειες της δραστηριότητάς του·
 - β) η απόκρυψη ή η συγκάλυψη της αλήθειας όσον αφορά τη φύση, προέλευση, διάθεση ή διακίνηση περιουσίας ή τον τόπο στον οποίο αυτή ευρίσκεται, ή την κυριότητα επί περιουσίας ή εκ σχετικών με αυτή δικαιωμάτων, εν γνώσει του γεγονότος ότι προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα ή από πράξη συμμετοχής σε εγκληματική δραστηριότητα·
 - γ) η απόκτηση, η κατοχή ή η χρήση περιουσίας εν γνώσει, κατά τον χρόνο της κτήσης, του γεγονότος ότι η περιουσία προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα ή από πράξη συμμετοχής σε εγκληματική δραστηριότητα·
 - δ) η συμμετοχή σε μια από τις πράξεις που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) και γ), η σύσταση οργάνωσης για τη διάπραξή της, η απόπειρα διάπραξης, η υποβοήθηση, η υποκίνηση, η διευκόλυνση ή η παροχή συμβουλών σε τρίτο για τη διάπραξή της.
4. Νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες υπάρχει ακόμη και αν οι δραστηριότητες από τις οποίες προέρχεται η προς νομιμοποίηση περιουσία διεξήχθησαν στο έδαφος άλλου κράτους μέλους ή στο έδαφος τρίτης χώρας.
5. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ως «χρηματοδότηση της τρομοκρατίας» νοείται η παροχή ή συγκέντρωση κεφαλαίων, καθ' οιονδήποτε τρόπο, άμεσα ή έμμεσα, με την πρόθεση να χρησιμοποιηθούν ή εν γνώσει του γεγονότος ότι θα χρησιμοποιηθούν, στο σύνολό τους ή εν μέρει, για τη διάπραξη εγκλήματος κατά την έννοια των άρθρων 1 έως 4 της απόφασης-πλαίσιου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽¹⁾.
6. Η γνώση, η πρόθεση ή ο σκοπός που απαιτούνται ως στοιχεία των πράξεων που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 5 μπορεί να συνάγονται από τα πραγματικά περιστατικά.

Άρθρο 2

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στις ακόλουθες οντότητες:
 1. στα πιστωτικά ιδρύματα·
 2. στους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς·
 3. στα ακόλουθα φυσικά ή νομικά πρόσωπα κατά την άσκηση των επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων:
 - α) ελεγκτές, εξωτερικούς λογιστές και φορολογικούς συμβούλους·
 - β) συμβολαιογράφους και άλλους ελεύθερους επαγγελματίες νομικούς, όταν συμμετέχουν, είτε ενεργώντας εξ ονόματος και για λογαριασμό των πελατών τους στο πλαίσιο χρηματοπιστωτικών συναλλαγών ή συναλλαγών επί ακινήτων είτε βοηθώντας στον σχεδιασμό ή στη διενέργεια συναλλαγών για τους πελάτες τους σχετικά με:
 - i) την αγορά και πώληση ακινήτων ή επιχειρήσεων·
 - ii) τη διαχείριση χρημάτων, τίτλων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων των πελατών τους·
 - iii) το άνοιγμα ή τη διαχείριση τραπεζικών λογαριασμών, λογαριασμών ταμειευτηρίου ή λογαριασμών τίτλων·

⁽¹⁾ Απόφαση-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 164 της 22.6.2002, σ. 3).

- iv) την οργάνωση των εισφορών των αναγκαίων για τη σύσταση, λειτουργία ή διοίκηση εταιρειών·
- v) τη σύσταση, λειτουργία ή διοίκηση εταιρειών καταπιστευματικής διαχείρισης (trust), επιχειρήσεων, ιδρυμάτων ή ανάλογων σχημάτων·
- γ) φορείς παροχής υπηρεσιών σε εταιρείες καταπιστευματικής διαχείρισης ή επιχειρήσεις που δεν εμπίπτουν ήδη στο πεδίο εφαρμογής του στοιχείου α) ή β)·
- δ) κτηματομεσίτες·
- ε) άλλα πρόσωπα που εμπορεύονται αγαθά, εφόσον η πληρωμή καταβάλλεται ή εισπράττεται σε μετρητά και αφορά ποσό ίσο ή μεγαλύτερο από 10 000 EUR, ανεξαρτήτως του αν η συναλλαγή διενεργείται με μία και μόνη πράξη ή με περισσότερες της μιας πράξεις που φαίνεται να συνδέονται μεταξύ τους·
- στ) παρόχους υπηρεσιών τυχερών παιχνιδιών.

2. Με εξαίρεση τα καζίνο και έπειτα από κατάλληλη εκτίμηση κινδύνου, τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίζουν τη συνολική ή μερική εξαίρεση ορισμένων υπηρεσιών τυχερών παιχνιδιών από τις εθνικές διατάξεις που αποτελούν μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της παρούσας οδηγίας, βάσει του αποδεδειγμένα χαμηλού κινδύνου που ενέχει η φύση και, ενδεχομένως, η κλίμακα των δραστηριοτήτων αυτών των υπηρεσιών.

Ανάμεσα στους παράγοντες που συνυπολογίζουν κατά την εκτίμηση κινδύνου τους, τα κράτη μέλη αξιολογούν πόσο ευάλωτες είναι οι σχετικές συναλλαγές, μεταξύ άλλων σε ό,τι αφορά τις χρησιμοποιούμενες μεθόδους πληρωμής.

Στην εκτίμηση κινδύνου τα κράτη μέλη επισημαίνουν τον τρόπο με τον οποίο έλαβαν υπόψη τυχόν σχετικά πορίσματα των εκθέσεων που εκπονεί η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 6.

Κάθε απόφαση η οποία λαμβάνεται από κράτος μέλος σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο πρέπει να κοινοποιείται στην Επιτροπή, μαζί με αιτιολόγηση βασισμένη στη συγκεκριμένη εκτίμηση κινδύνου. Η Επιτροπή κοινοποιεί την απόφαση στα άλλα κράτη μέλη.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν ότι τα πρόσωπα που ασκούν χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες περιστασιακά ή σε πολύ περιορισμένη κλίμακα, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο κίνδυνος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι χαμηλός, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, εφόσον πληρούνται όλα τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) η χρηματοπιστωτική δραστηριότητα είναι περιορισμένη σε απόλυτους όρους·
- β) η χρηματοπιστωτική δραστηριότητα είναι περιορισμένη με βάση τις διενεργούμενες συναλλαγές·
- γ) η χρηματοπιστωτική δραστηριότητα δεν αποτελεί την κύρια δραστηριότητα των εν λόγω προσώπων·
- δ) η χρηματοπιστωτική δραστηριότητα είναι δευτερεύουσα και συνδέεται άμεσα με την κύρια δραστηριότητα των εν λόγω προσώπων·
- ε) η κύρια δραστηριότητα των εν λόγω προσώπων δεν είναι δραστηριότητα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 σημείο 3 στοιχεία α) έως δ) και στοιχείο στ)·
- στ) η χρηματοπιστωτική δραστηριότητα ασκείται μόνον για τους πελάτες της κύριας δραστηριότητας των εν λόγω προσώπων και, κατά κανόνα, δεν αφορά το ευρύτερο κοινό.

Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται σε πρόσωπα που ασκούν τη δραστηριότητα υπηρεσίας εμβασμάτων, κατά την έννοια του άρθρου 4 σημείο 13) της οδηγίας 2007/64/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1).

4. Για τους σκοπούς της παραγράφου 3 στοιχείο α), τα κράτη μέλη απαιτούν να μην υπερβαίνει ο συνολικός κύκλος εργασιών από τη χρηματοπιστωτική δραστηριότητα ένα συγκεκριμένο όριο, το οποίο πρέπει να είναι αρκούντως χαμηλό. Το όριο αυτό καθορίζεται σε εθνικό επίπεδο, σε συνάρτηση με το είδος της χρηματοπιστωτικής δραστηριότητας,

5. Για τους σκοπούς της παραγράφου 3 στοιχείο β), τα κράτη μέλη εφαρμόζουν ανώτατο όριο ανά πελάτη και μεμονωμένη συναλλαγή, είτε η συναλλαγή διενεργείται με μία και μόνη πράξη είτε με περισσότερες της μιας πράξεις που φαίνεται να συνδέονται μεταξύ τους. Το μέγιστο αυτό όριο καθορίζεται σε εθνικό επίπεδο, σε συνάρτηση με το είδος της χρηματοπιστωτικής δραστηριότητας. Το εν λόγω όριο είναι αρκούντως χαμηλό ώστε να διασφαλίζει ότι τα είδη των εν λόγω συναλλαγών συνιστούν μη πρακτική και μη αποτελεσματική μέθοδο για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, και το σχετικό ποσό δεν υπερβαίνει τα 1 000 EUR.

6. Για τους σκοπούς της παραγράφου 3 στοιχείο γ), τα κράτη μέλη επιβάλλουν ανώτατο όριο στον κύκλο εργασιών της χρηματοπιστωτικής δραστηριότητας, το οποίο δεν υπερβαίνει το 5 % του συνολικού κύκλου εργασιών του φυσικού ή νομικού προσώπου.

(1) Οδηγία 2007/64/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2007, για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 97/7/EK, 2002/65/EK, 2005/60/EK και 2006/48/EK και την κατάργηση της οδηγίας 97/5/EK (ΕΕ L 319 της 5.12.2007, σ. 1).

7. Κατά την εκτίμηση του κινδύνου νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη δίδουν ιδιαίτερη προσοχή σε οποιαδήποτε χρηματοπιστωτική δραστηριότητα που θεωρείται, λόγω της φύσεώς της, ιδιαίτερα επιδεκτική να χρησιμοποιηθεί ή να αποτελέσει αντικείμενο κατάχρησης για σκοπούς νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

8. Κάθε απόφαση που λαμβάνεται από κράτος μέλος βάσει της παραγράφου 3 αιτιολογείται. Σε περίπτωση που μεταβληθούν οι συνθήκες, τα κράτη μέλη μπορούν να ανακαλέσουν την εν λόγω απόφαση. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν όλες τις εν λόγω αποφάσεις στην Επιτροπή. Η Επιτροπή τις κοινοποιεί στα υπόλοιπα κράτη μέλη.

9. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν διαδικασίες παρακολούθησης ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου ή λαμβάνουν οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο μέτρο που διασφαλίζει ότι εξαίρεση που παρέχεται με αποφάσεις δυνάμει του παρόντος άρθρου δεν γίνεται αντικείμενο καταχρήσεων.

Άρθρο 3

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) ως «πιστωτικό ίδρυμα» νοείται κάθε πιστωτικό ίδρυμα κατά την έννοια του άρθρου 4 παράγραφος 1 σημείο 1 του κανονισμού αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾, συμπεριλαμβανομένων των υποκαταστημάτων του, κατά την έννοια του άρθρου 4 παράγραφος 1 σημείο 17 του ίδιου κανονισμού, το οποίο βρίσκεται στην Ένωση, ανεξαρτήτως του εάν η έδρα του βρίσκεται στην Ένωση ή σε τρίτη χώρα·
- 2) ως «χρηματοπιστωτικός οργανισμός» νοείται:
 - α) επιχείρηση εκτός από πιστωτικό ίδρυμα, η οποία ασκεί μια τουλάχιστον από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στα σημεία 2 έως 12, 14 και 15 του παραρτήματος I της οδηγίας 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων των ανταλλακτηρίων συναλλάγματος (bureaux de change)·
 - β) ασφαλιστική επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 13 σημείο 1) της οδηγίας 2009/138/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾, στον βαθμό που ασκεί δραστηριότητες ασφάλισης ζωής οι οποίες καλύπτονται από την εν λόγω οδηγία·
 - γ) επενδυτική εταιρεία κατά την έννοια του άρθρου 4 παράγραφος 1 σημείο 1) της οδηγίας 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾·
 - δ) οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων που διαθέτουν στο κοινό μέσω της αγοράς μερίδια ή μετοχές τους·
 - ε) ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές κατά την έννοια του άρθρου 2 σημείο 5) της οδηγίας 2002/92/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁾ όταν δραστηριοποιούνται στον τομέα της ασφάλισης ζωής και άλλων υπηρεσιών με επενδυτικό σκοπό, με εξαίρεση τους συνδεδεμένους ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές κατά την έννοια του σημείου 7) του εν λόγω άρθρου·
 - στ) τα υποκαταστήματα των χρηματοπιστωτικών οργανισμών που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως ε), όταν βρίσκονται στην Ένωση, ανεξαρτήτως του εάν η έδρα τους βρίσκεται σε κράτος μέλος ή σε τρίτη χώρα·
- 3) ως «περιουσία» νοούνται περιουσιακά στοιχεία κάθε είδους, ενσώματα ή ασώματα, κινητά ή ακίνητα, υλικά ή άυλα, καθώς και τα νομικά έγγραφα ή πράξεις με οποιαδήποτε μορφή, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρονικής ή ψηφιακής, που αποδεικνύουν τίτλο ιδιοκτησίας ή δικαιώματα προς απόκτηση τέτοιων περιουσιακών στοιχείων·
- 4) ως «εγκληματική δραστηριότητα» νοείται κάθε είδους εγκληματική ανάμειξη στη διάπραξη των ακόλουθων σοβαρών εγκλημάτων:
 - α) πράξεων που ορίζονται στα άρθρα 1 έως 4 της απόφασης-πλαίσιου 2002/475/ΔΕΥ·
 - β) οποιουδήποτε από τα αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) της σύμβασης του 1988 των Ηνωμένων Εθνών κατά της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών φαρμάκων και ψυχοτρόπων ουσιών·

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 1).

⁽²⁾ Οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 338).

⁽³⁾ Οδηγία 2009/138/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Φερεγγυότητα II) (ΕΕ L 335 της 17.12.2009, σ. 1).

⁽⁴⁾ Οδηγία 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, για την τροποποίηση των οδηγιών 85/611/ΕΟΚ και 93/6/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 2000/12/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση της οδηγίας 93/22/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 145 της 30.4.2004, σ. 1).

⁽⁵⁾ Οδηγία 2002/92/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Δεκεμβρίου 2002, σχετικά με την ασφαλιστική διαμεσολάβηση (ΕΕ L 9 της 15.1.2003, σ. 3).

- γ) δραστηριοτήτων εγκληματικών οργανώσεων, όπως ορίζονται στο άρθρο 1 της κοινής δράσης του Συμβουλίου 98/733/ΔΕΥ⁽¹⁾.
- δ) απαίτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, τουλάχιστον βαρείας, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 και στο άρθρο 2 παράγραφος 1 της σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων⁽²⁾.
- ε) δωροδοκίας.
- στ) όλων των αδικημάτων, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών με άμεσους και έμμεσους φόρους φορολογικών εγκλημάτων, όπως τα εγκλήματα αυτά ορίζονται στην εθνική νομοθεσία των κρατών μελών, που τιμωρούνται με στερητική της ελευθερίας ποινή ή ένταλμα προσωρινής κράτησης μέγιστης διάρκειας άνω του ενός έτους ή, όσον αφορά τα κράτη μέλη που έχουν ελάχιστο κατώτατο όριο για τα αδικήματα στην έννομη τάξη τους, όλων των αδικημάτων που τιμωρούνται με στερητική της ελευθερίας ποινή ή ένταλμα προσωρινής κράτησης ελάχιστης διάρκειας τουλάχιστον άνω των έξι μηνών.
- 5) ως «αυτορρυθμιζόμενος φορέας» νοείται φορέας που αντιπροσωπεύει μέλη επαγγελματικών κλάδων και παίζει ρόλο στη ρύθμιση αυτών των επαγγελματών, στην άσκηση ορισμένων καθηκόντων εποπτείας ή παρακολούθησης και στην εξασφάλιση της επιβολής των κανόνων που σχετίζονται με αυτά.
- 6) ως «πραγματικός δικαιούχος» νοείται κάθε φυσικό πρόσωπο ή πρόσωπα, τα οποία τελικά κατέχουν ή ελέγχουν τον πελάτη και/ή το ή τα φυσικά πρόσωπα για λογαριασμό των οποίων διεξάγεται συναλλαγή ή δραστηριότητα και περιλαμβάνει τουλάχιστον:
- α) όσον αφορά τις εταιρείες:
- i) το φυσικό πρόσωπο ή πρόσωπα, τα οποία τελικά έχουν στην κυριότητά τους ή ελέγχουν νομική οντότητα, έχοντας κυριότητα άμεσως ή έμμεσα σε επαρκές ποσοστό των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου ή ιδιοκτησιακού δικαιώματος της εν λόγω οντότητας, μεταξύ άλλων μέσω μετοχών στον κομιστή, ή μέσω ελέγχου με άλλα μέσα, εκτός από εισηγμένη εταιρεία σε ρυθμιζόμενη αγορά η οποία υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης κατά την ενωσιακή νομοθεσία ή υπόκειται σε ισοδύναμα διεθνή πρότυπα τα οποία εξασφαλίζουν επαρκή διαφάνεια των πληροφοριών σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο.
- Συμμετοχή 25 % συν μια μετοχή ή ιδιοκτησιακό δικαίωμα άνω του 25 % στον πελάτη που κατέχεται από φυσικό πρόσωπο αποτελεί ένδειξη άμεσης ιδιοκτησίας. Συμμετοχή 25 % συν μια μετοχή ή ιδιοκτησιακό δικαίωμα άνω του 25 % στον πελάτη που κατέχεται από εταιρεία, η οποία βρίσκεται υπό τον έλεγχο φυσικού προσώπου ή προσώπων ή από πολλές εταιρείες, οι οποίες βρίσκονται υπό τον έλεγχο του ίδιου φυσικού προσώπου ή προσώπων, αποτελεί ένδειξη έμμεσης ιδιοκτησίας. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη του δικαιώματος των κρατών μελών να αποφασίζουν ότι ένα μικρότερο ποσοστό μπορεί να αποτελεί ένδειξη ιδιοκτησίας ή ελέγχου. Ο έλεγχος με άλλα μέσα μπορεί να εξακριβωθεί, μεταξύ άλλων, με βάση τα κριτήρια του άρθρου 22 παράγραφοι 1 ως 5 της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁾,
- ii) εάν, αφού εξαντληθούν όλα τα δυνατά μέσα και υπό τον όρο ότι δεν υπάρχουν βάσιμες υποψίες, δεν προσδιοριστεί πρόσωπο βάσει του σημείου i), ή εάν υπάρχει αμφιβολία ότι το ή τα πρόσωπα που προσδιορίστηκαν είναι ο ή οι πραγματικοί δικαιούχοι, το ή τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν θέση ή θέσεις ανώτατων διοικητικών στελεχών· οι υπόχρεες οντότητες τηρούν αρχεία των δράσεων που αναλήφθηκαν προκειμένου να προσδιοριστεί ο πραγματικός δικαιούχος βάσει του σημείου i) και του παρόντος σημείου.
- β) σε περίπτωση σχημάτων καταπιστευματικής διαχείρισης (trusts):
- i) ο ιδρυτής·
- ii) ο ή οι καταπιστευματοδόχοι·
- iii) ο προστάτης εάν υπάρχει·
- iv) οι δικαιούχοι ή, όταν τα άτομα που αποτελούν δικαιούχους του νομικού μορφώματος ή της νομικής οντότητας δεν έχουν προσδιοριστεί ακόμη, η κατηγορία προσώπων προς το συμφέρον της οποίας έχει κυρίως συσταθεί ή λειτουργεί το νομικό μόρφωμα ή η νομική οντότητα·
- v) οποιοδήποτε άλλο φυσικό πρόσωπο ασκεί τον τελικό έλεγχο της εταιρείας καταπιστευματικής διαχείρισης μέσω άμεσης ή έμμεσης ιδιοκτησίας ή με άλλα μέσα·

(1) Κοινή δράση 98/733/ΔΕΥ, της 21ης Δεκεμβρίου 1998, που θεσπίστηκε από το Συμβούλιο δυνάμει του άρθρου Κ.3 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, σχετικά με το αξιόπιστο της συμμετοχής σε εγκληματική οργάνωση, στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 351 της 29.12.1998, σ. 1).

(2) ΕΕ C 316 της 27.11.1995, σ. 49.

(3) Οδηγία 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών, την τροποποίηση της οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 182 της 29.6.2013, σ. 19).

- γ) στην περίπτωση νομικών οντοτήτων όπως τα ιδρύματα και νομικών μορφωμάτων παρεμφερών με τα καταπιστεύματα (trusts), συμπεριλαμβάνονται το ή τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν αντίστοιχη ή ανάλογη θέση με τα πρόσωπα που αναφέρονται στο στοιχείο β)·
- 7) ως «φορέας παροχής υπηρεσιών καταπιστευματικής διαχείρισης ή εταιρικών υπηρεσιών» νοείται κάθε πρόσωπο το οποίο μέσω της επιχειρηματικής του δραστηριότητας παρέχει οποιαδήποτε από τις ακόλουθες υπηρεσίες σε τρίτα μέρη:
- α) συστήνει εταιρείες ή άλλα νομικά πρόσωπα·
 - β) ασκεί καθήκοντα διευθυντή ή γραμματέα εταιρείας, εταίρου προσωπικής εταιρείας ή κατόχου ανάλογης θέσης σε σχέση με άλλα νομικά πρόσωπα, ή μεριμνά ώστε άλλο πρόσωπο να ασκήσει αντίστοιχα καθήκοντα·
 - γ) παρέχει καταστατική έδρα, επιχειρηματική διεύθυνση, ταχυδρομική ή διοικητική διεύθυνση και οποιεσδήποτε άλλες σχετικές υπηρεσίες για εταιρεία, προσωπική εταιρεία ή κάθε άλλο νομικό πρόσωπο ή μηχανισμό·
 - δ) ασκεί καθήκοντα καταπιστευματοδόχου σε εταιρεία ρητής καταπιστευματικής διαχείρισης (express trust) ή ανάλογο νομικό μόρφωμα, ή μεριμνά ώστε άλλο πρόσωπο να ασκήσει ανάλογα καθήκοντα·
 - ε) ασκεί καθήκοντα μετόχου εξ ονόματος άλλου προσώπου, εκτός εταιρείας εισηγμένης σε ρυθμιζόμενη αγορά η οποία υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης κατά την ενωσιακή νομοθεσία ή υπόκειται σε ισοδύναμα διεθνή πρότυπα, ή μεριμνά ώστε άλλο πρόσωπο να ασκήσει ανάλογα καθήκοντα·
- 8) ως «σχέση ανταπόκρισης» νοείται:
- α) η παροχή τραπεζικών υπηρεσιών από μια τράπεζα («ανταποκριτής») σε άλλη τράπεζα («πελάτης»), συμπεριλαμβανομένων της παροχής τρεχούμενου ή άλλου λογαριασμού υποχρεώσεως και συναφών υπηρεσιών, όπως η διαχείριση των ταμειακών διαθεσίμων, οι διεθνείς μεταφορές χρηματικών ποσών, ο συμψηφισμός επιταγών, οι λογαριασμοί πλάγιας πρόσβασης και οι υπηρεσίες ξένου συναλλάγματος·
 - β) οι σχέσεις μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων στις οποίες παρέχονται παρόμοιες υπηρεσίες από ίδρυμα ανταποκριτή σε ίδρυμα πελάτη, και συμπεριλαμβανομένων των καθιερωμένων σχέσεων για συναλλαγές τίτλων ή μεταφορές χρηματικών ποσών·
- 9) ως «πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο» νοείται το φυσικό πρόσωπο στο οποίο έχουν ή είχαν ανατεθεί σημαντικά δημόσια λειτουργήματα, όπως τα εξής:
- α) αρχηγοί κρατών, αρχηγοί κυβερνήσεων, υπουργοί, αναπληρωτές υπουργοί και υφυπουργοί·
 - β) μέλη κοινοβουλίων ή παρόμοιων νομοθετικών σωμάτων·
 - γ) μέλη των διοικητικών οργάνων των πολιτικών κομμάτων·
 - δ) μέλη ανωτάτων δικαστηρίων, συνταγματικών δικαστηρίων ή άλλων δικαιοδοτικών οργάνων υψηλού επιπέδου των οποίων οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε περαιτέρω ένδικα μέσα, πλην εξαιρετικών περιστάσεων·
 - ε) μέλη ελεγκτικών συνεδρίων και διοικητικών συμβουλίων κεντρικών τραπεζών·
 - στ) πρόσβεις, επιτετραμμένοι και υψηλόβαθμοι αξιωματικοί των ενόπλων δυνάμεων·
 - ζ) μέλη διοικητικών, διαχειριστικών ή εποπτικών οργάνων κρατικών επιχειρήσεων·
 - η) διευθυντές, αναπληρωτές διευθυντές και μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή πρόσωπα που κατέχουν ισοδύναμη θέση σε διεθνή οργανισμό.
- Κανένα από τα δημόσια λειτουργήματα που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως η) δεν αφορά πρόσωπα κατέχοντα ενδιάμεσες ή χαμηλές θέσεις της υπαλληλικής ιεραρχίας·
- 10) στους «στενούς συγγενείς» περιλαμβάνονται:
- α) ο/η σύζυγος, ή πρόσωπο εξομοιούμενο με σύζυγο, πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου·
 - β) τα τέκνα και οι σύζυγοί τους, ή πρόσωπα εξομοιούμενα με σύζυγο, πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου·
 - γ) οι γονείς πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου·

- 11) ως «πρόσωπα που είναι γνωστά ως στενοί συνεργάτες» νοούνται:
- α) φυσικά πρόσωπα για τα οποία είναι γνωστό ότι είναι από κοινού πραγματικοί δικαιούχοι νομικής οντότητας ή νομικού μορφώματος ή ότι συνδέονται με οποιαδήποτε άλλη στενή επιχειρηματική σχέση με πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο·
 - β) φυσικά πρόσωπα που είναι μόνοι πραγματικοί δικαιούχοι νομικής οντότητας ή νομικού μορφώματος που είναι γνωστό ότι συστάθηκαν προς de facto όφελος πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου·
- 12) ως «ανώτερο διοικητικό στέλεχος» νοείται το στέλεχος ή ο υπάλληλος με επαρκείς γνώσεις της έκθεσης του ιδρύματος ή του οργανισμού στον κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και με επαρκή αρχαιότητα για τη λήψη αποφάσεων που επηρεάζουν την έκθεση σε κίνδυνο και που δεν χρειάζεται, σε όλες τις περιπτώσεις, να είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου·
- 13) ως «επιχειρηματική σχέση» νοείται η επιχειρηματική, επαγγελματική ή εμπορική σχέση η οποία συνδέεται με τις επαγγελματικές δραστηριότητες των υπόχρεων οντοτήτων και η οποία αναμένεται, κατά τον χρόνο σύναψης της επαφής, ότι θα έχει κάποια διάρκεια·
- 14) ως «υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών» νοούνται οι υπηρεσίες χρηματικού στοιχήματος σε τυχερά παιχνίδια, συμπεριλαμβανομένων εκείνων με κάποιο στοιχείο δεξιοτήτας, όπως λαχεία, παιχνίδια καζίνο, παιχνίδια πόκερ και πράξεις στοιχηματισμού, που προσφέρονται σε συγκεκριμένο χώρο ή με οποιοδήποτε μέσο εξ αποστάσεως, με ηλεκτρονικά μέσα ή με κάθε άλλη τεχνολογία διευκόλυνσης της επικοινωνίας, και ύστερα από ατομικό αίτημα του αποδέκτη των υπηρεσιών·
- 15) ως «όμιλος» νοείται ο όμιλος επιχειρήσεων που αποτελείται από μία μητρική επιχείρηση, τις θυγατρικές της και τις οντότητες στις οποίες η μητρική επιχείρηση ή οι θυγατρικές της διαθέτουν συμμετοχή, καθώς και επιχειρήσεις που συνδέονται μεταξύ τους με σχέση κατά την έννοια του άρθρου 22 της οδηγίας 2013/34/ΕΕ·
- 16) ως «ηλεκτρονικό χρήμα» νοείται το ηλεκτρονικό χρήμα όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 2) της οδηγίας 2009/110/ΕΚ·
- 17) ως «εικονική τράπεζα» νοείται πιστωτικό ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα ή ίδρυμα ασχολούμενο με δραστηριότητες ανάλογες με αυτές που διενεργούνται από πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, το οποίο έχει συσταθεί εντός ζώνης δικαιοδοσίας στην οποία δεν έχει φυσική παρουσία, και άρα πραγματική έδρα και διοίκηση, και το οποίο δεν συνδέεται με ρυθμιζόμενο χρηματοπιστωτικό όμιλο.

Άρθρο 4

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν, σύμφωνα με την προσέγγιση βάσει του κινδύνου, ότι το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας επεκτείνεται στο σύνολό της ή εν μέρει σε επαγγελματικούς κλάδους και κατηγορίες επιχειρήσεων, εκτός των υπόχρεων οντοτήτων του άρθρου 2 παράγραφος 1, που ασχολούνται με δραστηριότητες ιδιαίτερα επιδεκτικές σε χρήσεις για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.
2. Εφόσον κράτος μέλος επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας σε επαγγελματικούς κλάδους ή κατηγορίες επιχειρήσεων εκτός των αναφερομένων στο άρθρο 2 παράγραφος 1, ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά.

Άρθρο 5

Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν ή να διατηρούν σε ισχύ αυστηρότερες διατάξεις στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, εντός των ορίων της νομοθεσίας της Ένωσης.

ΤΜΗΜΑ 2

Εκτίμηση των κινδύνων

Άρθρο 6

1. Η Επιτροπή προβαίνει σε εκτίμηση των κινδύνων που συνεπάγονται για την εσωτερική αγορά η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και σχετίζονται με διασυνοριακές δραστηριότητες.

Προς τούτο, η Επιτροπή καταρτίζει ως τις 26 Ιουνίου 2017 έκθεση στην οποία επισημαίνονται, αναλύονται και αξιολογούνται αυτοί οι κίνδυνοι σε επίπεδο Ένωσης. Η Επιτροπή αναθεωρεί την έκθεση κάθε δύο χρόνια ή συντομότερα εφόσον κρίνεται σκόπιμο.

2. Η έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 καλύπτει τουλάχιστον τα ακόλουθα:

α) τους τομείς της εσωτερικής αγοράς που υπόκεινται στον μεγαλύτερο κίνδυνο·

β) τους κινδύνους που συνδέονται με κάθε συγκεκριμένο τομέα·

γ) τα πιο συνηθισμένα μέσα που χρησιμοποιούν οι κακοποιοί για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

3. Η Επιτροπή θέτει την έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στη διάθεση των κρατών μελών και των υπόχρεων οντοτήτων προκειμένου να τα/τις βοηθήσει στον εντοπισμό, την κατανόηση, τη διαχείριση και τον μετριασμό του κινδύνου νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και για να επιτρέψει σε άλλους ενδιαφερόμενους φορείς, περιλαμβανομένων των εθνικών νομοθετών, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, των ΕΕΑ και των αντιπροσώπων των ΜΧΠ να κατανοήσουν καλύτερα τους κινδύνους.

4. Η Επιτροπή απευθύνει στα κράτη μέλη συστάσεις σχετικά με τα μέτρα που είναι κατάλληλα για την αντιμετώπιση των εντοπιζόμενων κινδύνων. Σε περίπτωση που τα κράτη μέλη αποφασίσουν να μην εφαρμόσουν κάποια από τις συστάσεις στα εθνικά τους συστήματα καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή και αιτιολογούν αυτή τους την απόφαση.

5. Έως τις 26 Δεκεμβρίου 2016, οι ΕΕΑ, μέσω της κοινής επιτροπής, εκδίδουν γνώμη σχετικά με τους κινδύνους τους οποίους συνεπάγονται για τον χρηματοπιστωτικό τομέα της ΕΕ Ένωσης η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας («κοινή γνώμη»). Οι ΕΕΑ, μέσω της κοινής επιτροπής, εκδίδουν στη συνέχεια γνώμη κάθε δύο χρόνια.

6. Κατά την πραγματοποίηση της εκτίμησης των κινδύνων που αναφέρεται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή οργανώνει τις εργασίες σε επίπεδο Ένωσης, λαμβάνει υπόψη τις κοινές γνώμες που αναφέρονται στην παράγραφο 5 καθώς και τις συμβολές των εμπειρογνομόνων των κρατών μελών στον τομέα ΚΕΧ/ΧΤ, των εκπροσώπων των ΜΧΠ των κρατών μελών και άλλων οργανισμών της ΕΕ όπου κρίνεται απαραίτητο. Η Επιτροπή θέτει τις κοινές γνώμες στη διάθεση των κρατών μελών και των υπόχρεων οντοτήτων, προκειμένου να τα/τις βοηθήσει στον εντοπισμό, τη διαχείριση και τον μετριασμό του κινδύνου νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

7. Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ανά διετία ή συχνότερα, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, έκθεση σχετικά με τα πορίσματα που προκύπτουν από τις τακτικές εκτιμήσεις κινδύνων και τα μέτρα που λαμβάνονται βάσει των εν λόγω πορισμάτων.

Άρθρο 7

1. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα ενδεδειγμένα μέτρα για τον εντοπισμό, την εκτίμηση, την κατανόηση και τον μετριασμό των κινδύνων που αντιμετωπίζει όσον αφορά τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, καθώς και των ενδεχόμενων ανησυχιών σχετικά με την προστασία των δεδομένων στο πλαίσιο αυτό, και επικαιροποιεί την εν λόγω εκτίμηση κινδύνων.

2. Κάθε κράτος μέλος ορίζει μια αρχή ή καθιερώνει μηχανισμό για τον συντονισμό της αντιμετώπισης των κινδύνων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 σε εθνικό επίπεδο. Τα στοιχεία της εν λόγω αρχής ή η περιγραφή του μηχανισμού κοινοποιούνται στην Επιτροπή, στις ΕΕΑ, καθώς και στα άλλα κράτη μέλη.

3. Κατά την πραγματοποίηση των εκτιμήσεων κινδύνων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τα πορίσματα της έκθεσης που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1.

4. Όσον αφορά την εκτίμηση των κινδύνων που αναφέρεται στην παράγραφο 1, κάθε κράτος μέλος:

α) τη χρησιμοποιεί με σκοπό να βελτιώσει το εθνικό του σύστημα ΚΕΧ/ΧΤ, ιδίως εντοπίζοντας τους ενδεχόμενους τομείς στους οποίους οι υπόχρεες οντότητες πρέπει να εφαρμόσουν ενισχυμένα μέτρα και, όπου αρμόζει, προσδιορίζοντας τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν·

β) εντοπίζει, όπου αρμόζει, τομείς ή πεδία που διατρέχουν χαμηλότερο ή υψηλότερο κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας·

γ) υποβοηθείται από την εν λόγω εκτίμηση στην κατανομή και την ιεράρχηση των προτεραιοτήτων όσον αφορά τους πόρους για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας·

δ) χρησιμοποιεί την εν λόγω εκτίμηση για να διασφαλίσει ότι θεσπίζονται κατάλληλοι κανόνες για κάθε τομέα ή πεδίο, ανάλογα με τους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας·

ε) θέτει άμεσα στη διάθεση των υπόχρεων οντοτήτων κατάλληλες πληροφορίες, ώστε να τις διευκολύνει να πραγματοποιήσουν τις δικές τους εκτιμήσεις κινδύνου νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

5. Τα κράτη μέλη θέτουν τα αποτελέσματα των εκτιμήσεων κινδύνου που διενεργούν στη διάθεση της Επιτροπής, των ΕΕΑ και των άλλων κρατών μελών.

Άρθρο 8

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι υπόχρεες οντότητες λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα προκειμένου να εντοπίζουν και να εκτιμούν τους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που διατρέχουν, λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων αυτών που σχετίζονται με τους πελάτες τους, τις χώρες ή τις γεωγραφικές περιοχές, τα προϊόντα, τις υπηρεσίες, τις συναλλαγές ή τους δίαυλοι παροχής τραπεζικών υπηρεσιών. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να είναι ανάλογα προς τη φύση και το μέγεθος των υπόχρεων οντοτήτων.

2. Οι εκτιμήσεις κινδύνων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 τεκμηριώνονται, επικαιροποιούνται και τίθενται στη διάθεση των ενδιαφερόμενων αρμόδιων αρχών και των σχετικών αυτορρυθμιζόμενων φορέων. Οι αρμόδιες αρχές δύνανται να αποφασίσουν ότι δεν χρειάζονται επιμέρους τεκμηριωμένες εκτιμήσεις κινδύνων όταν οι εγγενείς στον τομέα συγκεκριμένοι κίνδυνοι είναι σαφείς και κατανοητοί.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι υπόχρεες οντότητες διαθέτουν πολιτικές, ελέγχους και διαδικασίες ώστε να μετράζουν και να διαχειρίζονται αποτελεσματικά τους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που εντοπίζονται σε επίπεδο Ένωσης, σε επίπεδο κρατών μελών καθώς και στο επίπεδο των υπόχρεων οντοτήτων. Οι εν λόγω πολιτικές, οι έλεγχοι και οι διαδικασίες είναι ανάλογες προς τη φύση και το μέγεθος των εν λόγω υπόχρεων οντοτήτων.

4. Οι πολιτικές, οι έλεγχοι και οι διαδικασίες που αναφέρονται στην παράγραφο 3 περιλαμβάνουν:

- α) τη διαμόρφωση εσωτερικών πολιτικών, ελέγχων και διαδικασιών, όπως υποδείγματα πρακτικών διαχείρισης κινδύνου, δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη, υποβολή αναφορών, τήρηση αρχείων, εσωτερικό έλεγχο, διαχείριση της συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένου, όπου ενδείκνυται λόγω του μεγέθους και της φύσης της δραστηριότητας, του διορισμού υπευθύνου για τον έλεγχο της συμμόρφωσης σε επίπεδο διοίκησης, και έλεγχο της ασφάλειας («screening») των εργαζομένων·
- β) όταν ενδείκνυται λόγω του μεγέθους και της φύσης των δραστηριοτήτων, μια ανεξάρτητη υπηρεσία ελέγχου για την εξακρίβωση των εσωτερικών πολιτικών, ελέγχων και διαδικασιών που αναφέρονται στο στοιχείο α).

5. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες να λαμβάνουν έγκριση από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη τους για τις πολιτικές, τους ελέγχους και τις διαδικασίες που εφαρμόζουν, να παρακολουθούν δε και, όπου ενδείκνυται, να ενισχύουν τα μέτρα που έχουν ληφθεί.

ΤΜΗΜΑ 3

Πολιτικά σχετικά με τις τρίτες χώρες

Άρθρο 9

1. Προκειμένου να προστατευθεί η ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, επισημαίνονται οι δικαιοδοσίες τρίτων χωρών που χαρακτηρίζονται από στρατηγικές ανεπάρκειες όσον αφορά τα εθνικά συστήματα ΚΕΧ/ΧΤ, οι οποίες συνεπάγονται σημαντικές απειλές για το χρηματοπιστωτικό σύστημα της Ένωσης («τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου»).

2. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 64, με σκοπό να επισημανθούν οι τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου, λαμβάνοντας υπόψη τις στρατηγικές ανεπάρκειες, ιδίως όσον αφορά:

- α) το νομικό και θεσμικό πλαίσιο καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας στην τρίτη χώρα, ιδίως:
 - i) την ποινικοποίηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,
 - ii) τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη,
 - iii) τις απαιτήσεις σχετικά με την τήρηση αρχείων, και
 - iv) τις αναφορές ύποπτων συναλλαγών·
- β) τις εξουσίες των αρμόδιων αρχών της τρίτης χώρας και τις διαδικασίες που εφαρμόζουν με στόχο την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας·
- γ) την αποτελεσματικότητα του συστήματος ΚΕΧ/ΧΤ όσον αφορά την αντιμετώπιση των κινδύνων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας εκ μέρους της τρίτης χώρας.

3. Οι εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 θεσπίζονται εντός ενός μηνός από τον εντοπισμό των στρατηγικών ανεπαρειών που αναφέρονται στην εν λόγω παράγραφο.

4. Η Επιτροπή κατά την έκδοση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 2, λαμβάνει υπόψη, όπου κρίνεται απαραίτητο, τις σχετικές εκτιμήσεις, αξιολογήσεις ή εκθέσεις που συντάσσουν διεθνείς οργανισμοί και φορείς καθορισμού προτύπων με αρμοδιότητες στον τομέα της πρόληψης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της καταπολέμησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας σχετικά με τους κινδύνους που αντιπροσωπεύουν συγκεκριμένες τρίτες χώρες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΔΕΟΥΣΑ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΕΛΑΤΗ

ΤΜΗΜΑ 1

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 10

1. Τα κράτη μέλη απαγορεύουν στα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς να τηρούν ανώνυμους λογαριασμούς ή ανώνυμα βιβλιάρια καταθέσεων. Τα κράτη μέλη απαιτούν σε κάθε περίπτωση οι κάτοχοι και οι δικαιούχοι υφιστάμενων ανώνυμων λογαριασμών ή ανώνυμων βιβλιαρίων καταθέσεων να υπαχθούν σε μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη το συντομότερο δυνατόν και οπωσδήποτε πριν χρησιμοποιηθούν καθ' οιονδήποτε τρόπο οι λογαριασμοί ή τα βιβλιάρια καταθέσεων.

2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα για την πρόληψη του κινδύνου αδιαφάνειας από τη χρήση των μετοχών στον κομιστή και των δικαιωμάτων αγοράς μετοχών στον κομιστή.

Άρθρο 11

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι υπόχρεες οντότητες να εφαρμόζουν τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη στις εξής περιστάσεις:

- α) όταν συνάπτουν επιχειρηματική σχέση·
- β) όταν πραγματοποιούν περιστασιακή συναλλαγή που:
 - i) ανέρχεται σε ποσό ίσο ή μεγαλύτερο των 15 000 EUR είτε η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με μία και μόνη πράξη είτε με περισσότερες της μιας πράξεις που φαίνεται να συνδέονται μεταξύ τους, ή
 - ii) αποτελεί μεταφορά χρηματικών ποσών όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 9) του κανονισμού (ΕΕ) 2015/847 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ άνω των 1 000 EUR·
- γ) για πρόσωπα που εμπορεύονται αγαθά, όταν διενεργούν περιστασιακές συναλλαγές σε μετρητά που ανέρχονται σε ποσό ίσο ή μεγαλύτερο των 10 000 EUR, είτε η συναλλαγή πραγματοποιείται με μία και μόνη πράξη είτε με περισσότερες της μιας πράξεις που φαίνεται να συνδέονται μεταξύ τους·
- δ) για παρόχους υπηρεσιών τυχερών παιχνιδιών, κατά την είσπραξη των κερδών, κατά την κατάθεση του στοιχήματος ή και στις δύο περιπτώσεις, όταν πραγματοποιούν συναλλαγές που ανέρχονται σε ποσό ίσο ή μεγαλύτερο των 2 000 EUR, είτε η συναλλαγή πραγματοποιείται με μία και μόνη πράξη είτε με περισσότερες της μιας πράξεις που φαίνεται να συνδέονται μεταξύ τους·
- ε) όταν υπάρχει υπόνοια νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ανεξάρτητα από οποιαδήποτε παρέκκλιση, εξαίρεση ή κατώτατο όριο·
- στ) όταν υπάρχουν αμφιβολίες για την ακρίβεια ή την επάρκεια των δεδομένων που συγκεντρώθηκαν ήδη για την εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη.

Άρθρο 12

1. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 13 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία α), β) και γ) και του άρθρου 14, και με βάση κατάλληλη αξιολόγηση κινδύνων που δείχνει ότι ο κίνδυνος είναι μικρός, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν στις υπόχρεες οντότητες να μην εφαρμόσουν ορισμένα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη σε ό,τι αφορά το ηλεκτρονικό χρήμα, αν πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις μετριασμού του κινδύνου:

- α) το μέσο πληρωμής δεν διαθέτει δυνατότητα επαναφόρτισης ή έχει ανώτατο μηνιαίο όριο πράξεων πληρωμής 250 EUR που μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο στο συγκεκριμένο κράτος μέλος·
- β) το ανώτατο ποσό που αποθηκεύεται ηλεκτρονικά δεν υπερβαίνει τα 250 EUR·

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/847 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, περί στοιχείων που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών και περί κατάργησης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1781/2006 (βλέπε σελίδα 1 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

- γ) το μέσο πληρωμής χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την αγορά αγαθών ή υπηρεσιών·
- δ) το μέσο πληρωμής δεν μπορεί να χρηματοδοτηθεί με ανώνυμο ηλεκτρονικό χρήμα·
- ε) ο εκδότης παρακολουθεί επαρκώς τις συναλλαγές ή την επιχειρηματική σχέση ώστε να είναι δυνατός ο εντοπισμός ασυνήθιστων ή ύποπτων συναλλαγών.

Για τους σκοπούς του στοιχείου β) του πρώτου εδαφίου, τα κράτη μέλη μπορούν να αυξάνουν το εν λόγω όριο ως τα 500 EUR για μέσα πληρωμής που μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο στο εν λόγω κράτος μέλος.

2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η παρέκκλιση της παραγράφου 1 δεν ισχύει σε περίπτωση εξόφλησης σε μετρητά ή ανάληψης σε μετρητά της νομισματικής αξίας του ηλεκτρονικού χρήματος όταν το εξοφλούμενο ποσό υπερβαίνει τα 100 EUR.

Άρθρο 13

1. Τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη περιλαμβάνουν:

- α) την εξακρίβωση και την επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη βάσει εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών από αξιόπιστη και ανεξάρτητη πηγή·
- β) την εξακρίβωση της ταυτότητας του πραγματικού δικαιούχου και τη λήψη εύλογων μέτρων για την επαλήθευση της ταυτότητάς του, ώστε η υπόχρεη οντότητα να έχει τη βεβαιότητα ότι γνωρίζει τον πραγματικό δικαιούχο· όσον αφορά τα νομικά πρόσωπα, τις εταιρείες καταπιστευματικής διαχείρισης, τις εταιρείες, τα ιδρύματα και τα παρεμφερή νομικά μορφώματα, τη λήψη εύλογων μέτρων για να γίνει κατανοητή η διάρθρωση της κυριότητας και του ελέγχου του πελάτη·
- γ) την αξιολόγηση και, ανάλογα με την περίπτωση, τη συλλογή πληροφοριών για τον σκοπό και τη σκοπούμενη φύση της επιχειρηματικής σχέσης·
- δ) την άσκηση συνεχούς εποπτείας όσον αφορά την επιχειρηματική σχέση, με ενδελεχή εξέταση των συναλλαγών που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια αυτής της σχέσης, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι οι συναλλαγές που διενεργούνται συνάδουν με τις γνώσεις της υπόχρεης οντότητας σχετικά με τον πελάτη, την επιχείρηση και το προφίλ του κινδύνου, και, εφόσον απαιτείται, σχετικά με την προέλευση των χρηματικών ποσών, καθώς και τη διασφάλιση της τήρησης ενημερωμένων εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών.

Κατά την εφαρμογή των μέτρων των στοιχείων α) και β) του πρώτου εδαφίου, οι υπόχρεες οντότητες επαληθεύουν επίσης ότι κάθε πρόσωπο που σκοπεύει να ενεργήσει για λογαριασμό του πελάτη έχει πράγματι εξουσιοδοτηθεί σχετικά, καθώς και εξακριβώνουν και επαληθεύουν την ταυτότητα του προσώπου αυτού.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι υπόχρεες οντότητες να εφαρμόζουν καθεμία από τις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Ωστόσο, οι υπόχρεες οντότητες μπορούν να καθορίζουν την έκταση των μέτρων αυτών ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου.

3. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες να λαμβάνουν υπόψη τουλάχιστον τις μεταβλητές που περιλαμβάνονται στο παράρτημα I κατά την εκτίμηση των κινδύνων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι υπόχρεες οντότητες είναι σε θέση να αποδείξουν στις αρμόδιες αρχές ή τους αυτορρυθμιζόμενους φορείς ότι τα μέτρα είναι ενδεδειγμένα για την αντιμετώπιση των εντοπισθέντων κινδύνων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

5. Στην περίπτωση ασφάλειας ζωής ή άλλων ασφαλειών με επενδυτικό σκοπό, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, επιπλέον των μέτρων δέουσας επιμέλειας που απαιτούνται για τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο, τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί λαμβάνουν τα ακόλουθα μέτρα δέουσας επιμέλειας για τους δικαιούχους ασφαλιστηρίου συμβολαίου ζωής και άλλων ασφαλιστήριων συμβολαίων με επενδυτικό σκοπό, μόλις ταυτοποιηθούν ή προσδιοριστούν οι δικαιούχοι:

- α) στην περίπτωση δικαιούχων που ταυτοποιούνται ως ιδιαιτέρως κατονομαζόμενα πρόσωπα ή νομικά μορφώματα, λαμβάνουν το όνομά τους·
- β) στην περίπτωση δικαιούχων που προσδιορίζονται ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους ή ανά κατηγορία ή με άλλα μέσα, λαμβάνουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τους εν λόγω δικαιούχους ώστε να βεβαιωθούν ότι τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί θα είναι σε θέση να προσδιορίσουν την ταυτότητα του δικαιούχου κατά τον χρόνο της πληρωμής.

Όσον αφορά τα στοιχεία α) και β) του πρώτου εδαφίου, η επαλήθευση της ταυτότητας των δικαιούχων πραγματοποιείται κατά τον χρόνο της πληρωμής. Σε περίπτωση εκχώρησης σε τρίτον, εν όλω ή εν μέρει, της ασφάλειας ζωής ή άλλης ασφάλειας με επενδυτικό σκοπό, τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί που έχουν γνώση της εκχώρησης ταυτοποιούν τον πραγματικό δικαιούχο κατά τον χρόνο της εκχώρησης στο φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή το νομικό μórφωμα που λαμβάνει για ίδιο όφελος την αξία του εκχωρούμενου ασφαλιστήριου συμβολαίου.

6. Στην περίπτωση δικαιούχων εταιρειών καταπιστευματικής διαχείρισης ή παρεμφερών νομικών μορφωμάτων οι οποίοι προσδιορίζονται ανάλογα με τα ειδικά χαρακτηριστικά τους ή ανά κατηγορία, η υπόχρεη οντότητα λαμβάνει επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τον δικαιούχο ώστε να βεβαιωθεί ότι θα είναι σε θέση να προσδιορίσει την ταυτότητα του δικαιούχου κατά τον χρόνο της πληρωμής ή τη στιγμή που ο δικαιούχος ασκεί τα κεκτημένα του δικαιώματα.

Άρθρο 14

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν να πραγματοποιείται η επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου πριν από τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης ή την πραγματοποίηση της συναλλαγής.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν να ολοκληρώνεται η επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου κατά τη διάρκεια της σύναψης επιχειρηματικής σχέσης, εφόσον αυτό απαιτείται για να μη διακοπεί η ομαλή διεξαγωγή των δραστηριοτήτων και εφόσον ο κίνδυνος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι μικρός. Στις περιπτώσεις αυτές, οι εν λόγω διαδικασίες ολοκληρώνονται το συντομότερο δυνατόν μετά την αρχική επαφή.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη δύνανται να επιτρέπουν το άνοιγμα λογαριασμού σε πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό, συμπεριλαμβανομένων λογαριασμών που επιτρέπουν τις συναλλαγές κινητών αξιών, υπό τον όρο ότι υπάρχουν οι κατάλληλες εγγυήσεις που διασφαλίζουν ότι οι συναλλαγές δεν θα πραγματοποιούνται από τον πελάτη ή για λογαριασμό του, προτού εξασφαλιστεί η πλήρης συμμόρφωση με τις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη που ορίζονται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) και β).

4. Όταν η υπόχρεη οντότητα δεν μπορεί να συμμορφωθεί προς τις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη που ορίζονται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία α), β) ή γ), τα κράτη μέλη απαιτούν να μην μπορεί να πραγματοποιήσει συναλλαγή μέσω τραπεζικού λογαριασμού, να συνάψει επιχειρηματική σχέση ή να πραγματοποιήσει τη συναλλαγή, περατώνουν δε την επιχειρηματική σχέση και εξετάζουν το ενδεχόμενο υποβολής αναφοράς για ύποπτη συναλλαγή στη ΜΧΠ σε σχέση με τον πελάτη σύμφωνα με το άρθρο 33.

Τα κράτη μέλη δεν εφαρμόζουν το πρώτο εδάφιο σε συμβολαιογράφους, άλλους ελεύθερους επαγγελματίες νομικούς, νόμιμους ελεγκτές, εξωτερικούς λογιστές και φοροτεχνικούς, αποκλειστικά και μόνο στο βαθμό που τα εν λόγω πρόσωπα εξακριβώνουν τη νομική θέση για λογαριασμό του πελάτη τους ή την εκτελούν τα καθήκοντά τους στο πλαίσιο της υπεράσπισης ή εκπροσώπησης του εν λόγω πελάτη σε δικαστική διαδικασία ή σχετικά με αυτή, συμπεριλαμβανομένης της παροχής συμβουλών με θέμα την κίνηση ή την αποφυγή κίνησης μιας τέτοιας διαδικασίας.

5. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες να εφαρμόζουν τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, όχι μόνον σε όλους τους νέους πελάτες, αλλά και στους υπάρχοντες πελάτες την κατάλληλη χρονική στιγμή, ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου, μεταξύ άλλων και όταν μεταβάλλονται οι σχετικές περιστάσεις του πελάτη.

ΤΜΗΜΑ 2

Απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη

Άρθρο 15

1. Όταν ένα κράτος μέλος ή μια υπόχρεη οντότητα εντοπίζει τομείς μικρότερου κινδύνου, το εν λόγω κράτος μέλος μπορεί να επιτρέψει στις υπόχρεες οντότητες να εφαρμόζουν απλουστευμένα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη.

2. Πριν εφαρμόσουν απλουστευμένα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, οι υπόχρεες οντότητες βεβαιώνονται ότι η επιχειρηματική σχέση ή η συναλλαγή παρουσιάζει χαμηλότερο βαθμό κινδύνου.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι υπόχρεες οντότητες παρακολουθούν επαρκώς τη συναλλαγή και την επιχειρηματική σχέση, ώστε να είναι δυνατός ο εντοπισμός ασυνήθιστων ή ύποπτων συναλλαγών.

Άρθρο 16

Κατά την εκτίμηση των κινδύνων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, που σχετίζονται με κατηγορίες πελατών, γεωγραφικές περιοχές και με συγκεκριμένα προϊόντα, υπηρεσίες, συναλλαγές ή διαύλους παροχής τραπεζικών υπηρεσιών, τα κράτη μέλη και οι υπόχρεες οντότητες λαμβάνουν υπόψη τουλάχιστον τους παράγοντες που αφορούν σε καταστάσεις δυνητικά μικρότερου κινδύνου, οι οποίοι εκτίθενται στο παράρτημα II.

Άρθρο 17

Έως τις 26 Ιουνίου 2017, οι ΕΕΑ εκδίδουν κατευθυντήριες γραμμές που απευθύνονται στις αρμόδιες αρχές και στα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, σύμφωνα με το άρθρο 16 των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, (ΕΕ) αριθ. 1094/2010, και (ΕΕ) αριθ. 1095/2010, σχετικά με τους παράγοντες κινδύνου που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται σε περιπτώσεις όπου θεωρείται σκόπιμη η λήψη απλουστευμένων μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη. Συνεκτιμώνται ιδίως η φύση και το μέγεθος της συναλλαγής και, εφόσον είναι ενδεδειγμένο και αναλογικό, προβλέπονται ειδικά μέτρα.

ΤΜΗΜΑ 3

Αυξημένη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη

Άρθρο 18

1. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στα άρθρα 19 έως 24 και όταν συναλλάσσονται με φυσικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες με εγκατάσταση σε τρίτες χώρες, που χαρακτηρίζονται από την Επιτροπή ως τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου, καθώς επίσης και σε άλλες περιπτώσεις υψηλότερου κινδύνου που προσδιορίζονται από τα κράτη μέλη ή τις υπόχρεες οντότητες, τα κράτη μέλη απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες να εφαρμόζουν ενισχυμένα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, ώστε να διαχειρίζονται και να μετριάσουν κατάλληλα τους κινδύνους αυτούς.

Δεν χρειάζεται να γίνεται αυτόματη εφαρμογή ενισχυμένων μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη σε περίπτωση υποκαταστημάτων ή θυγατρικών πλειοψηφικής συμμετοχής που ευρίσκονται σε τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου και των οποίων την κυριότητα έχουν υπόχρεες οντότητες εγκατεστημένες στην Ένωση, όταν τα εν λόγω υποκαταστήματα ή οι θυγατρικές πλειοψηφικής συμμετοχής τηρούν πλήρως τις πολιτικές και τις διαδικασίες που εφαρμόζονται σε επίπεδο ομίλου σύμφωνα με το άρθρο 45. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι στις εν λόγω περιπτώσεις οι υπόχρεες οντότητες χρησιμοποιούν προσέγγιση βάσει του κινδύνου.

2. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες να εξετάζουν, στο μέτρο του ευλόγως δυνατού, το ιστορικό και τον σκοπό όλων των πολύπλοκων και ασυνήθιστα μεγάλων συναλλαγών, και όλα τα ασυνήθιστα είδη συναλλαγών, που πραγματοποιούνται χωρίς προφανή οικονομικό ή νόμιμο σκοπό. Συγκεκριμένα, οι υπόχρεες οντότητες αυξάνουν τον βαθμό και τη φύση της παρακολούθησης της επιχειρηματικής σχέσης, προκειμένου να προσδιοριστεί αν οι εν λόγω συναλλαγές ή δραστηριότητες φαίνονται ύποπτες.

3. Κατά την εκτίμηση των κινδύνων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, τα κράτη μέλη και οι υπόχρεες οντότητες λαμβάνουν υπόψη τουλάχιστον τους παράγοντες καταστάσεων δυνητικά υψηλότερου κινδύνου, οι οποίοι παρατίθενται στο παράρτημα ΙΙΙ.

4. Έως τις 26 Ιουνίου 2017, οι ΕΕΑ εκδίδουν κατευθυντήριες γραμμές που απευθύνονται στις αρμόδιες αρχές και στα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, σύμφωνα με το άρθρο 16 των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, (ΕΕ) αριθ. 1094/2010 και (ΕΕ) αριθ. 1095/2010, σχετικά με τους παράγοντες κινδύνου που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ή τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται σε περιπτώσεις όπου θεωρείται σκόπιμη η λήψη ενισχυμένων μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη. Συνεκτιμώνται ιδίως η φύση και το μέγεθος της επιχείρησης και, εφόσον είναι ενδεδειγμένο, προβλέπονται ανάλογα ειδικά μέτρα.

Άρθρο 19

Όσον αφορά τις διασυννοιακές σχέσεις ανταπόκρισης με ίδρυμα πελάτη από τρίτη χώρα, τα κράτη μέλη, εκτός από τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη που προβλέπονται στο άρθρο 13, απαιτούν από τα πιστωτικά τους ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς τους οργανισμούς:

- α) να συγκεντρώνουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με το ίδρυμα πελάτη για να κατανοήσουν πλήρως τη φύση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του και να εκτιμήσουν, από τις δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες, τη φήμη του ιδρύματος και την ποιότητα της εποπτείας·
- β) να αξιολογούν τους ελέγχους ΚΕΧ/ΧΤ που διενεργεί το ίδρυμα πελάτη·
- γ) να λαμβάνουν έγκριση από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη, πριν από τη σύναψη νέων σχέσεων ανταπόκρισης·
- δ) να τεκμηριώνουν τις αντίστοιχες αρμοδιότητες κάθε ιδρύματος·
- ε) όσον αφορά τους λογαριασμούς πλάγιας πρόσβασης (payable-through accounts), να διασφαλίζουν ότι το ίδρυμα πελάτης επαληθεύει την ταυτότητα των πελατών και ασκεί συνεχή δέουσα επιμέλεια ως προς τους πελάτες που έχουν άμεση πρόσβαση στους λογαριασμούς του ιδρύματος ανταποκριτή και ότι μπορεί να παράσχει στοιχεία και δεδομένα σχετικά με τη δέουσα επιμέλεια ως προς τους πελάτες, κατόπιν σχετικού αιτήματος του ανταποκριτή.

Άρθρο 20

Όσον αφορά τις συναλλαγές ή τις επιχειρηματικές σχέσεις με πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα, τα κράτη μέλη, επιπλέον των μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη που προβλέπονται στο άρθρο 13, απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες:

- α) να διαθέτουν κατάλληλα συστήματα διαχείρισης του κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων διαδικασιών βασιζόμενων στους κινδύνους, για να καθορίζουν εάν ο πελάτης ή ο πραγματικός δικαιούχος του πελάτη είναι πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο·
- β) να εφαρμόζουν τα ακόλουθα μέτρα στις περιπτώσεις επιχειρηματικών σχέσεων με πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα:
 - i) να λαμβάνουν έγκριση από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη για τη σύναψη ή τη διατήρηση επιχειρηματικών σχέσεων με τέτοια πρόσωπα,
 - ii) να λαμβάνουν επαρκή μέτρα για να διαπιστώνουν την πηγή του πλούτου και την προέλευση των κεφαλαίων τα οποία αφορά η επιχειρηματική σχέση ή η συναλλαγή με τέτοια πρόσωπα,
 - iii) να διενεργούν ενισχυμένη και συνεχή παρακολούθηση των εν λόγω επιχειρηματικών σχέσεων.

Άρθρο 21

Τα κράτη μέλη ζητούν από τις υπόχρεες οντότητες να λαμβάνουν εύλογα μέτρα προκειμένου να καθορίσουν κατά πόσον οι δικαιούχοι ασφαλιστηρίου συμβολαίου ζωής ή άλλου ασφαλιστηρίου συμβολαίου με επενδυτικό σκοπό και/ή, ενδεχομένως, ο πραγματικός δικαιούχος του δικαιούχου είναι πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα. Τα μέτρα αυτά λαμβάνονται το αργότερο κατά τον χρόνο της πληρωμής ή κατά τον χρόνο της εκχώρησης, εν όλω ή εν μέρει, του ασφαλιστηρίου συμβολαίου. Όταν εντοπίζονται υψηλότεροι κίνδυνοι, επιπλέον της εφαρμογής των μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη που προβλέπονται στο άρθρο 13, τα κράτη μέλη απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες:

- α) να ενημερώνουν τα ανώτερα διοικητικά στελέχη πριν από την πληρωμή του προϊόντος του ασφαλιστηρίου συμβολαίου·
- β) να διενεργούν ενισχυμένο έλεγχο ολόκληρης της επιχειρηματικής σχέσης με τον αντισυμβαλλόμενο.

Άρθρο 22

Όταν ένα πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο έχει παύσει να ασκεί σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα σε κράτος μέλος ή τρίτη χώρα ή να κατέχει σημαντική δημόσια θέση σε διεθνή οργανισμό, οι υπόχρεες οντότητες απαιτείται να λαμβάνουν για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 12 μηνών υπόψη τον κίνδυνο που συνεχίζει να θέτει το εν λόγω πρόσωπο και να εφαρμόζουν τα κατάλληλα μέτρα, ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου, έως ότου θεωρηθεί ότι το πρόσωπο αυτό δεν ενέχει πλέον κίνδυνο που χαρακτηρίζει ειδικά τα πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα.

Άρθρο 23

Τα μέτρα που αναφέρονται στα άρθρα 20 και 21 εφαρμόζονται επίσης στους στενούς συγγενείς ή στα πρόσωπα που είναι γνωστά ως στενοί συνεργάτες των πολιτικώς εκτεθειμένων προσώπων.

Άρθρο 24

Τα κράτη μέλη απαγορεύουν στα πιστωτικά ιδρύματα και στους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς να συνάπτουν ή να συνεχίζουν σχέση ανταπόκρισης με εικονική τράπεζα και απαιτούν από τα εν λόγω ιδρύματα και τους οργανισμούς να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα ώστε να εξασφαλίσουν ότι δεν συνάπτουν ή δεν συνεχίζουν σχέσεις ανταπόκρισης με πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό, ο οποίος είναι γνωστό ότι επιτρέπει να χρησιμοποιούνται οι λογαριασμοί του από εικονική τράπεζα.

ΤΜΗΜΑ 4

Εκτέλεση από τρίτους

Άρθρο 25

Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν στις υπόχρεες οντότητες να βασίζονται σε τρίτα μέρη για την εκπλήρωση των απαιτήσεων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη του άρθρου 13 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία α), β) και γ). Ωστόσο, η τελική ευθύνη για την εκπλήρωση των εν λόγω απαιτήσεων εξακολουθεί να βαρύνει την υπόχρεη οντότητα η οποία βασίζεται στο τρίτο μέρος.

Άρθρο 26

1. Για τους σκοπούς του παρόντος τμήματος, ως «τρίτα μέρη» νοούνται οι υπόχρεες οντότητες που απαριθμούνται στο άρθρο 2, οι οργανώσεις μέλη ή οι ομοσπονδίες αυτών των υπόχρεων οντοτήτων ή άλλα ιδρύματα ή πρόσωπα που βρίσκονται στα κράτη μέλη ή σε τρίτη χώρα, τα οποία:

- α) εφαρμόζουν μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη και μέτρα τήρησης αρχείων σύμφωνα με αυτά που θεσπίζονται με την παρούσα οδηγία· και
- β) υπόκεινται σε εποπτεία, σύμφωνα με το τμήμα 2 του κεφαλαίου VI, όσον αφορά τη συμμόρφωσή τους προς τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας.

2. Τα κράτη μέλη απαγορεύουν στις υπόχρεες οντότητες να βασίζονται σε τρίτα μέρη εγκαταστημένα σε τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου. Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν από την εν λόγω απαγόρευση υποκαταστήματα και θυγατρικές πλειοψηφικής συμμετοχής υπόχρεων οντοτήτων εγκατεστημένων στην Ένωση, όταν αυτά τα υποκαταστήματα και οι θυγατρικές τηρούν πλήρως τις πολιτικές και τις διαδικασίες που εφαρμόζονται σε επίπεδο ομίλου σύμφωνα με το άρθρο 45.

Άρθρο 27

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι υπόχρεες οντότητες λαμβάνουν από το τρίτο μέρος στο οποίο βασίζονται τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με τις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη του άρθρου 13 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία α), β) και γ).

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι υπόχρεες οντότητες στις οποίες απευθύνεται ο πελάτης λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσουν ότι κατάλληλα αντίγραφα των δεδομένων εξακρίβωσης και ελέγχου της ταυτότητας, καθώς και άλλα συναφή έγγραφα για την ταυτότητα του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου, τους διαβιβάζονται αμελλητί, κατόπιν αιτήσεως, από το τρίτο μέρος.

Άρθρο 28

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής (για πολιτικές και διαδικασίες σε επίπεδο ομίλου) και η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής (για υποκαταστήματα και θυγατρικές) μπορούν να θεωρήσουν ότι μια υπόχρεη οντότητα εφαρμόζει τα μέτρα που θεσπίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 26 και 27, μέσω του προγράμματος του ομίλου της, εφόσον πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) η υπόχρεη οντότητα βασίζεται σε πληροφορίες που παρέχονται από τρίτο μέρος το οποίο ανήκει στον ίδιο όμιλο·
- β) ο εν λόγω όμιλος εφαρμόζει μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, κανόνες για την τήρηση αρχείων και προγράμματα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας σύμφωνα με την παρούσα οδηγία ή ισοδύναμους κανόνες·
- γ) η αποτελεσματική εφαρμογή των απαιτήσεων που αναφέρονται στο στοιχείο β) υπόκειται σε εποπτεία σε επίπεδο ομίλου από αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής ή της τρίτης χώρας.

Άρθρο 29

Το παρόν τμήμα δεν εφαρμόζεται σε σχέσεις εξωτερικής ανάθεσης ή σχέσεις πρακτόρευσης στο πλαίσιο των οποίων, βάσει συμβατικής ρύθμισης, ο πάροχος της εξωτερικής υπηρεσίας ή ο πράκτορας πρέπει να θεωρείται μέρος της υπόχρεης οντότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟ

Άρθρο 30

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εταιρικές και άλλες νομικές οντότητες που έχουν την εταιρική τους έδρα στην επικράτειά τους υποχρεούνται να αποκτούν και να φυλάσσουν επαρκείς, ακριβείς και τρέχουσες πληροφορίες σχετικά με τους πραγματικούς δικαιούχους τους, συμπεριλαμβανομένων των λεπτομερειών των δικαιωμάτων που κατέχουν οι πραγματικοί δικαιούχοι.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εν λόγω οντότητες υποχρεούνται να παρέχουν στις υπόχρεες οντότητες εκτός από τις πληροφορίες σχετικά με τον νόμιμο δικαιούχο, πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο, όταν οι υπόχρεες οντότητες λαμβάνουν μέτρα δέουσας επιμέλειας σύμφωνα με το κεφάλαιο II.

2. Τα κράτη μέλη απαιτούν οι αρμόδιες αρχές και οι ΜΧΠ να μπορούν να έχουν πρόσβαση εγκαίρως στις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 φυλάσσονται σε κεντρικό μητρώο σε κάθε κράτος μέλος, για παράδειγμα σε εμπορικό μητρώο, σε μητρώο εταιρειών σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας 2009/101/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ ή σε δημόσιο μητρώο. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τα χαρακτηριστικά αυτών των εθνικών μηχανισμών. Οι πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο που περιέχονται στην εν λόγω βάση δεδομένων μπορούν να συλλέγονται σύμφωνα με τα εθνικά συστήματα.

4. Τα κράτη μέλη απαιτούν οι πληροφορίες που φυλάσσονται στο κεντρικό μητρώο που αναφέρεται στην παράγραφο 3 να είναι επαρκείς, ακριβείς και τρέχουσες.

5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι στις πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο έχουν πρόσβαση σε κάθε περίπτωση:

α) οι αρμόδιες αρχές και οι ΜΧΠ, χωρίς κανένα περιορισμό·

β) οι υπόχρεες οντότητες, στο πλαίσιο των μέτρων δέουσας επιμέλειας για τον πελάτη σύμφωνα με το κεφάλαιο II·

γ) κάθε πρόσωπο ή οργανισμός που μπορεί να αποδείξει έννομο συμφέρον.

Τα πρόσωπα ή οι οργανισμοί που αναφέρονται στο στοιχείο γ) έχουν πρόσβαση τουλάχιστον στο όνομα, τον μήνα και το έτος γέννησης, την υπηκοότητα και τη χώρα διαμονής του πραγματικού δικαιούχου, καθώς επίσης και το είδος και την έκταση των δικαιωμάτων που κατέχει.

Για τους στόχους της παρούσας παραγράφου, η πρόσβαση στις πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο γίνεται σύμφωνα με τους κανόνες περί προστασίας των δεδομένων και μπορεί να υπόκειται σε ηλεκτρονική εγγραφή και σε καταβολή τέλους. Τα τέλη για την πρόσβαση σε πληροφορίες δεν υπερβαίνουν το σχετικό διοικητικό κόστος.

6. Το κεντρικό μητρώο που αναφέρεται στην παράγραφο 3 διασφαλίζει ταχεία και απεριόριστη πρόσβαση των αρμόδιων αρχών και των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών (ΜΧΠ), χωρίς να ειδοποιείται η οντότητα. Επιτρέπει επίσης την ταχεία πρόσβαση των υπόχρεων οντοτήτων, όταν λαμβάνονται μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη.

7. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές και οι ΜΧΠ είναι σε θέση να παρέχουν εγκαίρως τις πληροφορίες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 3 στις αρμόδιες αρχές και τις ΜΧΠ άλλων κρατών μελών.

8. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες να μην βασίζονται αποκλειστικά στο κεντρικό μητρώο που αναφέρεται στην παράγραφο 3 προκειμένου να εκπληρώσουν τις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη σύμφωνα με το κεφάλαιο II. Οι απαιτήσεις αυτές πληρούνται χρησιμοποιώντας προσέγγιση που βασίζεται σε εκτίμηση του κινδύνου.

9. Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, κατά περίπτωση εξαίρεση από την πρόσβαση στο σύνολο ή σε μέρος των πληροφοριών σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο που αναφέρεται στην παράγραφο 5 στοιχεία β) και γ), όταν η πρόσβαση αυτή θα εξέθετε τον πραγματικό δικαιούχο σε κίνδυνο εξαπάτησης, απαγωγής, εκβιασμού, βίας ή εκφοβισμού ή εάν ο πραγματικός δικαιούχος είναι ανήλικος ή με άλλον τρόπο ανίκανος. Οι εξαιρέσεις που προβλέπονται δυνάμει της παρούσας παραγράφου δεν ισχύουν για τα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και για τις υπόχρεες οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 3 στοιχείο β) όταν πρόκειται για δημοσίους υπαλλήλους.

10. Έως τις 26 Ιουνίου 2019, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση στην οποία αξιολογεί τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές και διαδικασίες για την ασφαλή και αποτελεσματική διασύνδεση των κεντρικών μητρώων που αναφέρονται στην παράγραφο 3 μέσω της ευρωπαϊκής κεντρικής πλατφόρμας που θεσπίζεται στο άρθρο 4α παράγραφος 1 της οδηγίας 2009/101/ΕΚ. Όπου αρμόζει, η εν λόγω έκθεση συνοδεύεται από νομοδεδειγμένη πρόταση.

Άρθρο 31

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τους καταπιστευματοδόχους σε σχήμα ρητής καταπιστευματικής διαχείρισης (express trust) που διέπεται από τη νομοθεσία τους να αποκτούν και να διατηρούν επαρκείς, ακριβείς και επίκαιρες πληροφορίες σχετικά με τους πραγματικούς δικαιούχους του καταπιστεύματος. Οι εν λόγω πληροφορίες περιλαμβάνουν την ταυτότητα:

α) του ιδρυτή·

β) του ή των καταπιστευματοδόχων·

γ) του προστάτη (ενδεχομένως)·

⁽¹⁾ Οδηγία 2009/101/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, περί συντονισμού των εγγυήσεων που απαιτούνται στα κράτη μέλη εκ μέρους των εταιρειών, κατά την έννοια του άρθρου 48 δεύτερο εδάφιο της συνθήκης, για την προστασία των συμφερόντων των εταίρων και των τρίτων, με σκοπό να καταστούν οι εγγυήσεις αυτές ισοδύναμες (ΕΕ L 258 της 1.10.2009, σ. 11).

δ) των δικαιούχων ή της κατηγορίας δικαιούχων· και

ε) οποιουδήποτε άλλου φυσικού προσώπου ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο επί του καταπιστεύματος.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι καταπιστευματοδόχοι γνωστοποιούν την ιδιότητά τους αυτή και παρέχουν εγκαίρως στις υπόχρεες οντότητες τις πληροφορίες της παραγράφου 1, όταν, ως καταπιστευματοδόχοι, συνάπτουν επιχειρηματική σχέση ή πραγματοποιούν περιστασιακή συναλλαγή που υπερβαίνει τα όρια που προβλέπονται στο άρθρο 11 στοιχεία β), γ) και δ).

3. Τα κράτη μέλη απαιτούν οι αρμόδιες αρχές και οι ΜΧΠ να μπορούν να έχουν ταχεία πρόσβαση στις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

4. Τα κράτη μέλη απαιτούν οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 να φυλάσσονται σε κεντρικό μητρώο όταν το σχήμα καταπιστευματικής διαχείρισης παράγει φορολογικές υποχρεώσεις. Το κεντρικό μητρώο διασφαλίζει ταχεία και απεριόριστη πρόσβαση των αρμόδιων αρχών και των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών (ΜΧΠ), χωρίς να ειδοποιείται το ερευνώμενο σχήμα. Μπορεί επίσης να επιτρέπει την ταχεία πρόσβαση υπόχρεων οντοτήτων στο πλαίσιο δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη σύμφωνα με το κεφάλαιο II. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τα χαρακτηριστικά των εν λόγω εθνικών μηχανισμών.

5. Τα κράτη μέλη απαιτούν οι πληροφορίες που φυλάσσονται στο κεντρικό μητρώο που αναφέρεται στην παράγραφο 4 να είναι επαρκείς, ακριβείς και επίκαιρες.

6. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι υπόχρεες οντότητες δεν βασίζονται αποκλειστικά στο κεντρικό μητρώο που αναφέρεται στην παράγραφο 4 προκειμένου να εκπληρώσουν τις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη που προβλέπει το κεφάλαιο II. Οι απαιτήσεις αυτές πληρούνται χρησιμοποιώντας προσέγγιση που βασίζεται σε εκτίμηση του κινδύνου.

7. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές και οι ΜΧΠ είναι σε θέση να παρέχουν εγκαίρως τις πληροφορίες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 4 στις αρμόδιες αρχές και τις ΜΧΠ άλλων κρατών μελών.

8. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα μέτρα που προβλέπονται στο παρόν άρθρο να εφαρμόζονται σε άλλα είδη νομικών μορφωμάτων με δομή ή λειτουργία παρεμφερή με τα καταπιστεύματα.

9. Έως τις 26 Ιουνίου 2019, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση στην οποία αξιολογεί τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές και διαδικασίες για την ασφαλή και αποτελεσματική διασύνδεση των κεντρικών μητρώων. Όπου αρμόζει, η εν λόγω έκθεση συνοδεύεται από νομοθετική πρόταση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

ΤΜΗΜΑ 1

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 32

1. Κάθε κράτος μέλος συστήνει μια Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (ΜΧΠ) για την πρόληψη, ανίχνευση και αποτελεσματική καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

2. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν εγγράφως στην Επιτροπή την ονομασία και τη διεύθυνση των αντίστοιχων ΜΧΠ.

3. Κάθε ΜΧΠ είναι λειτουργικά ανεξάρτητη και αυτόνομη, που σημαίνει ότι έχει την εξουσία και την ικανότητα να εκτελεί ελεύθερα τα καθήκοντά της, συμπεριλαμβανομένης της ικανότητας να λαμβάνει αυτόνομες αποφάσεις να αναλύει, να ζητεί και να δημοσιεύει συγκεκριμένες πληροφορίες. Η ΜΧΠ, ως η κεντρική εθνική μονάδα, είναι υπεύθυνη να παραλαμβάνει και να αναλύει αναφορές για ύποπτες συναλλαγές και άλλες πληροφορίες για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, συναφή βασικά αδικήματα ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Η ΜΧΠ είναι υπεύθυνη να διαβιβάζει τα αποτελέσματα των αναλύσεών της και κάθε άλλη συμπληρωματική σχετική πληροφορία στις αρμόδιες αρχές όταν υπάρχουν υπόνοιες για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, συναφή βασικά αδικήματα ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Μπορεί να λαμβάνει συμπληρωματικές πληροφορίες από υπόχρεες οντότητες.

Τα κράτη μέλη παρέχουν στις ΜΧΠ τους επαρκείς οικονομικούς, ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους προκειμένου να είναι σε θέση να φέρουν εις πέρας τα καθήκοντά τους.

4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ΜΧΠ τους έχουν άμεση ή έμμεση πρόσβαση, εγκαίρως, στις πληροφορίες χρηματοοικονομικής και διοικητικής φύσεως και στις πληροφορίες που αφορούν την επιβολή του νόμου, τις οποίες χρειάζονται προκειμένου να επιτελέσουν σωστά τα καθήκοντά τους. Οι ΜΧΠ είναι σε θέση να ανταποκρίνονται σε αιτήσεις παροχής πληροφοριών από τις αρμόδιες αρχές του αντίστοιχου κράτους μέλους τους, όταν αυτές οι αιτήσεις παροχής πληροφοριών εκκινούν από υπόνοιες για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, συναφή βασικά αδικήματα ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Η απόφαση για τη διεξαγωγή ανάλυσης ή την κοινοποίηση πληροφοριών εναπόκειται στην ΜΧΠ.

5. Εάν υπάρχουν αντικειμενικοί λόγοι να υποτεθεί ότι η παροχή αυτών των πληροφοριών θα μπορούσε να έχει αρνητική επίπτωση στις διεξαγόμενες έρευνες ή αναλύσεις ή, σε εξαιρετικές περιστάσεις, στην περίπτωση που η γνωστοποίηση των πληροφοριών θα ήταν σαφώς δυσανάλογη προς τα έννομα συμφέροντα ενός φυσικού ή νομικού προσώπου ή άσχετη με τους σκοπούς για τους οποίους ζητήθηκαν, η ΜΧΠ δεν είναι υποχρεωμένη να ανταποκριθεί στην αίτηση παροχής πληροφοριών.

6. Τα κράτη μέλη ζητούν από τις αρμόδιες αρχές να ενημερώνουν την ΜΧΠ σχετικά με τη χρήση των πληροφοριών που χορήγησε σύμφωνα με το παρόν άρθρο και σχετικά με το αποτέλεσμα των ερευνών ή των επιθεωρήσεων που διενεργήθηκαν με βάση τις εν λόγω πληροφορίες.

7. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η ΜΧΠ είναι εξουσιοδοτημένη να αναλάβει επείγουσα δράση, είτε άμεσα είτε έμμεσα, όταν υπάρχει υπόνοια ότι η συναλλαγή σχετίζεται με νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή με χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, ώστε να αναστείλει την εκτέλεση μιας συναλλαγής ή να μην συγκατατεθεί στην εκτέλεσή της, προκειμένου να αναλυθεί η συναλλαγή, να επιβεβαιωθεί η υπόνοια και να κοινοποιηθούν τα αποτελέσματα της ανάλυσης στις αρμόδιες αρχές. Η ΜΧΠ είναι εξουσιοδοτημένη να αναλάβει τέτοια δράση, είτε άμεσα είτε έμμεσα, κατόπιν αιτήσεως ΜΧΠ άλλου κράτους μέλους για τις περιόδους και υπό τους όρους που καθορίζονται στην εθνική νομοθεσία της ΜΧΠ στην οποία υποβάλλεται η αίτηση.

8. Τα καθήκοντα ανάλυσης της ΜΧΠ συνίστανται στα εξής:

- α) σε επιχειρησιακή ανάλυση, η οποία εστιάζεται σε συγκεκριμένες περιπτώσεις και ειδικούς στόχους ή σε κατάλληλα επιλεγμένες πληροφορίες, ανάλογα με το είδος και τον όγκο των κοινοποιηθεισών πληροφοριών και της αναμενόμενης χρήσης τους μετά την κοινοποίηση· και
- β) σε στρατηγική ανάλυση των τάσεων και των συνήθων πρακτικών της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Άρθρο 33

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες και, εφόσον απαιτείται, από τους διευθυντές και τους υπαλλήλους τους, να συνεργάζονται πλήρως:

- α) ενημερώνοντας άμεσα τη ΜΧΠ, με δική τους πρωτοβουλία, π.χ. υποβάλλοντας έκθεση, όταν η υπόχρεη οντότητα γνωρίζει, έχει υποψίες ή εύλογους λόγους να υποπτεύεται ότι τα κεφάλαια ανεξαρτήτως του ύψους τους συνιστούν έσοδα από εγκληματικές δραστηριότητες ή σχετίζονται με τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, καθώς και ανταποκρινόμενοι άμεσα σε αιτήματα της ΜΧΠ για συμπληρωματικές πληροφορίες που αφορούν τέτοιες περιπτώσεις· και
- β) παρέχοντας αμελλητί στη ΜΧΠ, άμεσα ή έμμεσα, κατόπιν αιτήματός της, όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στην εφαρμοστέα νομοθεσία.

Πρέπει να αναφέρονται όλες οι ύποπτες συναλλαγές, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων απόπειρας συναλλαγής.

2. Το πρόσωπο που έχει διοριστεί σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 4 στοιχείο α) διαβιβάζει τις πληροφορίες της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου στη ΜΧΠ του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου ευρίσκεται η υπόχρεη οντότητα που τις διαβιβάζει.

Άρθρο 34

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 33 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη μπορούν, στην περίπτωση των υπόχρεων οντοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 3 στοιχεία α), β) και δ), να ορίσουν, ως αρχή που πρέπει να λάβει τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 33 παράγραφος 1, κατάλληλο αυτορρυθμιζόμενο φορέα του οικείου επαγγελματικού κλάδου.

Υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 2, ο οριζόμενος αυτορρυθμιζόμενος φορέας, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, διαβιβάζει αμέσως αυτούσιες τις πληροφορίες στη ΜΧΠ.

2. Τα κράτη μέλη δεν εφαρμόζουν τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 33 παράγραφος 1 στους συμβολαιογράφους, άλλους ελεύθερους επαγγελματίες νομικούς, τους νόμιμους ελεγκτές, τους εξωτερικούς λογιστές και φοροτεχνικούς, αποκλειστικά και μόνον στο βαθμό που η εν λόγω εξαίρεση αφορά τις πληροφορίες που λαμβάνουν από ή σχετικά με πελάτη τους, κατά την αξιολόγηση της νομικής κατάστασης του εν λόγω πελάτη ή όταν τον υπερασπίζονται ή τον εκπροσωπούν σε δίκη ή σχετικά με δίκη, συμπεριλαμβανομένης της παροχής συμβουλών για την κίνηση ή την αποφυγή δίκης, ανεξαρτήτως αν οι πληροφορίες λαμβάνονται πριν, κατά τη διάρκεια ή μετά τη δίκη.

Άρθρο 35

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες να απέχουν από τη διενέργεια συναλλαγών για τις οποίες γνωρίζουν ή υποπτεύονται ότι σχετίζονται με προϊόντα εγκληματικών δραστηριοτήτων ή συνδέονται με χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, προτού ολοκληρώσουν τις απαραίτητες ενέργειες κατά το άρθρο 33 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) και συμμορφωθούν με περαιτέρω συγκεκριμένες εντολές της ΜΧΠ ή των αρμόδιων αρχών σύμφωνα με τη νομοθεσία του οικείου κράτους μέλους.

2. Εφόσον η αποφυγή της διενέργειας των συναλλαγών που αναφέρεται στην παράγραφο 1 είναι αδύνατη ή ενδέχεται να εμποδίσει τις προσπάθειες δίωξης των δικαιούχων ύποπτης συναλλαγής, οι εμπλεκόμενες υπόχρεες οντότητες ενημερώνουν τη ΜΧΠ αμέσως μετά τη συναλλαγή.

Άρθρο 36

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι εάν οι αρμόδιες αρχές που αναφέρονται το άρθρο 48, κατά τη διάρκεια των ελέγχων που πραγματοποιούν στις υπόχρεες οντότητες, ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, ανακαλύψουν γεγονότα που θα μπορούσαν να συνδέονται με νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, ενημερώνουν αμελλητί τη ΜΧΠ.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα εποπτικά όργανα, τα οποία είναι επιφορτισμένα, βάσει νομοθετικής ή κανονιστικής διάταξης, με την εποπτεία των αγορών μετοχών, συναλλάγματος και χρηματοοικονομικών παραγώγων, ενημερώνουν τη ΜΧΠ, εάν ανακαλύψουν γεγονότα που θα μπορούσαν να συνδέονται με νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Άρθρο 37

Η καλή τη πίστει γνωστοποίηση πληροφοριών από υπόχρεη οντότητα ή από υπάλληλο ή διευθυντή τέτοιας υπόχρεης οντότητας σύμφωνα με τα άρθρα 33 και 34 δεν αποτελεί παράβαση τυχόν συμβατικής ή νομοθετικής, κανονιστικής ή διοικητικής απαγόρευσης της γνωστοποίησης πληροφοριών, ούτε συνεπάγεται οποιουδήποτε είδους ευθύνη για την υπόχρεη οντότητα ή τους διευθυντές ή τους υπαλλήλους της, ακόμη κι αν οι περιστάσεις δεν τους επέτρεπαν να γνωρίζουν ακριβώς ποια ήταν η βασική εγκληματική δραστηριότητα και ανεξάρτητα από το εάν πράγματι υπήρξε παράνομη δραστηριότητα.

Άρθρο 38

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων των εργαζομένων και των αντιπροσώπων της υπόχρεης οντότητας, τα οποία αναφέρουν υπόνοιες για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για χρηματοδότηση της τρομοκρατίας εσωτερικά ή στη ΜΧΠ, να τυγχάνουν προστασίας από την έκθεσή τους σε απειλές ή σε εχθρικές ενέργειες, ιδίως δε από εργασιακές ενέργειες που είναι δυσμενείς ή που εισάγουν διακρίσεις.

ΤΜΗΜΑ 2

Απαγόρευση γνωστοποίησης

Άρθρο 39

1. Οι υπόχρεες οντότητες και οι διευθυντές και οι υπάλληλοί τους δεν γνωστοποιούν στον οικείο πελάτη ή σε τρίτους το γεγονός ότι διαβιβάζονται, θα διαβιβαστούν ή διαβιβάστηκαν πληροφορίες σύμφωνα με τα άρθρα 33 ή 34 ή ότι διεξάγεται ή μπορεί να διεξαχθεί ανάλυση όσον αφορά τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

2. Η απαγόρευση της παραγράφου 1 δεν περιλαμβάνει τη γνωστοποίηση στις αρμόδιες αρχές, συμπεριλαμβανομένων των αυτορρυθμιζόμενων φορέων, ή τη γνωστοποίηση για σκοπούς επιβολής του νόμου.

3. Η απαγόρευση της παραγράφου 1 δεν εμποδίζει τη γνωστοποίηση μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών, ή μεταξύ των εν λόγω ιδρυμάτων ή οργανισμών και των υποκαταστημάτων τους και των θυγατρικών που ευρίσκονται σε τρίτες χώρες, των οποίων την κυριότητα έχουν κατά πλειοψηφία, εφόσον τα εν λόγω υποκαταστήματα και οι εν λόγω θυγατρικές συμμορφώνονται πλήρως προς τις πολιτικές και τις διαδικασίες που ισχύουν σε επίπεδο ομίλου, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών για την ανταλλαγή πληροφοριών εντός του ομίλου, σύμφωνα με το άρθρο 45 και εφόσον οι εν λόγω πολιτικές και διαδικασίες ομίλου πληρούν τις απαιτήσεις που ορίζονται στην παρούσα οδηγία.

4. Η απαγόρευση της παραγράφου 1 δεν εμποδίζει τη γνωστοποίηση μεταξύ υπόχρεων οντοτήτων, όπως αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 3 στοιχεία α) και β), ή οντοτήτων από τρίτες χώρες που επιβάλλουν απαιτήσεις ισοδύναμες με εκείνες της παρούσας οδηγίας, οι οποίες ασκούν τις επαγγελματικές δραστηριότητές τους, είτε σε σχέση εξαρτημένης εργασίας είτε όχι, στο πλαίσιο του ιδίου νομικού προσώπου ή της ευρύτερης δομής στην οποία υπάγεται το πρόσωπο και η οποία διαθέτει κοινή κυριότητα, διοίκηση ή έλεγχο της συμμόρφωσης προς τις σχετικές διατάξεις.

5. Όσον αφορά τις υπόχρεες οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 1, σημείο 2 και σημείο 3 στοιχεία α) και β), σε περιπτώσεις που αφορούν τον ίδιο πελάτη και την ίδια συναλλαγή, στην οποία συμμετέχουν δύο ή περισσότερες υπόχρεες οντότητες, η απαγόρευση της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου δεν εμποδίζει τη γνωστοποίηση μεταξύ των σχετικών υπόχρεων οντοτήτων, με την προϋπόθεση ότι είναι από κράτος μέλος, ή οντότητες σε τρίτη χώρα που επιβάλλει απαιτήσεις ισοδύναμες με εκείνες της παρούσας οδηγίας, και ότι ανήκουν στον ίδιο επαγγελματικό κλάδο και υπόκεινται σε υποχρεώσεις όσον αφορά το επαγγελματικό απόρρητο και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

6. Όταν οι υπόχρεες οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 3 στοιχεία α) και β) επιχειρούν να αποτρέψουν πελάτη από εμπλοκή σε παράνομη δραστηριότητα, αυτό δεν αποτελεί γνωστοποίηση κατά την έννοια της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ, ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΑΡΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Άρθρο 40

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες να διατηρούν τα ακόλουθα έγγραφα και πληροφορίες, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, για σκοπούς πρόληψης, εντοπισμού και διερεύνησης, από τη ΜΧΠ ή κάθε άλλη αρμόδια αρχή, της ενδεχόμενης νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας:

- α) στην περίπτωση της διαδικασίας δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, αντίγραφο των εγγράφων και των πληροφοριών που απαιτούνται για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη που ορίζονται στο κεφάλαιο II, για χρονικό διάστημα πέντε ετών μετά το τέλος της επιχειρηματικής τους σχέσης με τον πελάτη ή μετά την ημερομηνία της περιστασιακής συναλλαγής·
- β) τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία και αρχεία των συναλλαγών, που συνίστανται στα πρωτότυπα έγγραφα ή σε αντίγραφα τα οποία γίνονται δεκτά σε δικαστικές διαδικασίες σύμφωνα με την εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία, τα οποία είναι αναγκαία για τον προσδιορισμό των συναλλαγών, για χρονικό διάστημα πέντε ετών μετά το τέλος της επιχειρηματικής τους σχέσης με τον πελάτη ή μετά την ημερομηνία της περιστασιακής συναλλαγής.

Κατά τη λήξη του διαστήματος διατήρησης που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι υπόχρεες οντότητες διαγράφουν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, εκτός εάν προβλέπει άλλως η εθνική νομοθεσία, η οποία προσδιορίζει τις περιστάσεις υπό τις οποίες δύνανται ή οφείλουν να διατηρούν περαιτέρω τα δεδομένα οι υπόχρεες οντότητες. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν ή να απαιτούν περαιτέρω διατήρηση αφού διεξαχθεί διεξοδική αξιολόγηση του αναγκαίου και αναλογικού χαρακτήρα της περαιτέρω αυτής διατήρησης και κριθεί αναγκαία για την πρόληψη, τον εντοπισμό ή τη διερεύνηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Αυτό το διάστημα περαιτέρω διατήρησης δεν υπερβαίνει τα πέντε επιπρόσθετα χρόνια.

2. Όταν στις 25 Ιουνίου 2015 εκκρεμούν σε κράτος μέλος νομικές διαδικασίες όσον αφορά την πρόληψη, τον εντοπισμό, την έρευνα ή την άσκηση δίωξης όταν υπάρχουν υπόνοιες για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και μια υπόχρεη οντότητα έχει πληροφορίες ή έγγραφα σχετικά με τις εν λόγω εκκρεμείς διαδικασίες, η υπόχρεη οντότητα μπορεί να διατηρεί τις εν λόγω πληροφορίες ή έγγραφα σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία για χρονικό διάστημα πέντε ετών από τις 25 Ιουνίου 2015. Τα κράτη μέλη μπορούν, με την επιφύλαξη της εθνικής ποινικής νομοθεσίας περί αποδεικτικών στοιχείων η οποία ισχύει για τις εν εξελίξει ποινικές έρευνες και νομικές διαδικασίες, να επιτρέπουν ή να απαιτούν τη διατήρηση των πληροφοριών ή των εγγράφων αυτών για περαιτέρω διάστημα πέντε ετών όταν έχει διαπιστωθεί ο αναγκαίος και αναλογικός χαρακτήρας αυτής της περαιτέρω διατήρησης για την πρόληψη, τον εντοπισμό, την έρευνα ή την άσκηση δίωξης όταν υπάρχουν υπόνοιες για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Άρθρο 41

1. Η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων βάσει της παρούσας οδηγίας υπόκειται στην οδηγία 95/46/EK, όπως αυτή μεταφέρθηκε στο εθνικό δίκαιο. Προσωπικά δεδομένα που τυγχάνουν επεξεργασίας, δυνάμει της παρούσας οδηγίας, από την Επιτροπή ή τις ΕΕΑ υπόκεινται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001.

2. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται σε επεξεργασία βάσει της παρούσας οδηγίας από τις υπόχρεες οντότητες μόνο με σκοπό την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 και δεν υποβάλλονται σε άλλη επεξεργασία κατά τρόπο ασύμβατο με τους σκοπούς αυτούς. Απαγορεύεται η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα βάσει της παρούσας οδηγίας για άλλους σκοπούς όπως π.χ. εμπορικούς σκοπούς.

3. Οι υπόχρεες οντότητες παρέχουν στους νέους πελάτες τις πληροφορίες που απαιτούνται σύμφωνα με το άρθρο 10 της οδηγίας 95/46/EK πριν από τη θέσπιση επιχειρηματικής σχέσης ή τη διεξαγωγή περιστασιακής συναλλαγής. Στις εν λόγω πληροφορίες περιλαμβάνεται συγκεκριμένα γενική ανακοίνωση όσον αφορά στις νομικές υποχρεώσεις των υπόχρεων οντοτήτων δυνάμει της παρούσας οδηγίας για επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με σκοπό την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας όπως αναφέρονται στο άρθρο 1 της παρούσας οδηγίας.

4. Κατ' εφαρμογή της απαγόρευσης γνωστοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 39 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη θεσπίζουν νομοθετικά μέτρα για τον περιορισμό, εν όλω ή εν μέρει, του δικαιώματος πρόσβασης του υποκειμένου των δεδομένων στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν στο βαθμό που αυτός ο μερικός ή πλήρης περιορισμός συνιστά αναγκαίο και αναλογικό μέτρο σε μια δημοκρατική κοινωνία με τη δέουσα συνεκτίμηση των νόμιμων συμφερόντων του ενδιαφερομένου προσώπου:

- α) για να μπορεί η υπόχρεη οντότητα ή η αρμόδια εθνική αρχή να εκπληρώνει ορθά τα καθήκοντά της για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας· ή
- β) για να μην παρεμποδίζεται η διενέργεια επίσημων ή νομικών ερευνών, αναλύσεων ή διαδικασιών για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας και για να εξασφαλιστεί ότι δεν διακυβεύονται η πρόληψη, η διερεύνηση και ο εντοπισμός της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Άρθρο 42

Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητές τους να διαθέτουν συστήματα που τους παρέχουν τη δυνατότητα να ανταποκρίνονται πλήρως και ταχέως σε ερωτήματα της ΜΧΠ ή άλλων αρχών, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο, ως προς το αν διατηρούν ή είχαν διατηρήσει, για ένα διάστημα πέντε ετών πριν από τη διατύπωση του εν λόγω ερωτήματος, επιχειρηματική σχέση με συγκεκριμένα πρόσωπα, καθώς και ως προς το είδος αυτής της επιχειρηματικής σχέσης, μέσα από ασφαλείς διαύλους και με τρόπο που να εξασφαλίζει πλήρως το απόρρητο των ερευνών.

Άρθρο 43

Η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα βάσει της παρούσας οδηγίας με σκοπό την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας όπως αναφέρονται στο άρθρο 1 θεωρείται ζήτημα δημόσιου ενδιαφέροντος σύμφωνα με την οδηγία 95/46/EK.

Άρθρο 44

1. Για τους σκοπούς της συμβολής στην προετοιμασία των εκτιμήσεων των κινδύνων, σύμφωνα με το άρθρο 7, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι είναι σε θέση να επανεξετάζουν την αποτελεσματικότητα των συστημάτων τους όσον αφορά την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, με την τήρηση ολοκληρωμένων στατιστικών για θέματα που αφορούν την αποτελεσματικότητα των συστημάτων αυτών.

2. Οι στατιστικές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν:

- α) μετρήσιμα δεδομένα σχετικά με το μέγεθος και τη σημασία των διαφόρων τομέων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των οντοτήτων και των προσώπων, καθώς και της οικονομικής σημασίας εκάστου τομέα·
- β) μετρήσιμα δεδομένα σχετικά με τις φάσεις αναφοράς, διερεύνησης και δικαστικής διαδικασίας του εθνικού συστήματος ΚΕΧ/ΧΤ, όπου συμπεριλαμβάνονται ο αριθμός αναφορών για ύποπτες συναλλαγές που υποβλήθηκαν στη ΜΧΠ, η συνέχεια που δόθηκε σε αυτές τις αναφορές και, σε ετήσια βάση, ο αριθμός των υποθέσεων που διερευνήθηκαν, ο αριθμός των προσώπων που διώχθηκαν, ο αριθμός των προσώπων που καταδικάστηκαν για αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, τα είδη των βασικών αδικημάτων, όπου διατίθενται οι σχετικές πληροφορίες, και η αξία, σε ευρώ, των περιουσιακών στοιχείων που δεσμεύθηκαν, κατασχέθηκαν ή δημεύθηκαν·
- γ) εφόσον διατίθενται, δεδομένα που προσδιορίζουν τον αριθμό και το ποσοστό αναφορών οι οποίες οδήγησαν σε περαιτέρω έρευνα, μαζί με την ετήσια έκθεση προς τις υπόχρεες οντότητες, η οποία να παρέχει λεπτομέρειες σχετικά με τη χρησιμότητα των αναφορών που υπέβαλαν και τη συνέχεια που τους δόθηκε·
- δ) δεδομένα όσον αφορά τον αριθμό των διασυννοριακών αιτήσεων παροχής πληροφοριών που υποβλήθηκαν, απορρίφθηκαν και απαντήθηκαν πλήρως ή εν μέρει από τη ΜΧΠ.

3. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για τη δημοσίευση ενοποιημένης επισκόπησης των στατιστικών στοιχείων τους.

4. Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή τις στατιστικές που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ, ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑ

ΤΜΗΜΑ 1

Εσωτερικές διαδικασίες, κατάρτιση και ανάδραση**Άρθρο 45**

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες που ανήκουν σε όμιλο να εφαρμόζουν πολιτικές και διαδικασίες σε επίπεδο ομίλου, συμπεριλαμβανομένων των πολιτικών για την προστασία των δεδομένων, καθώς και των πολιτικών και των διαδικασιών για την ανταλλαγή πληροφοριών στο πλαίσιο του ομίλου, για σκοπούς ΚΕΧ/ΧΤ. Οι εν λόγω πολιτικές και διαδικασίες εφαρμόζονται αποτελεσματικά σε επίπεδο υποκαταστημάτων και θυγατρικών, των οποίων την κυριότητα έχουν οι υπόχρεες οντότητες κατά πλειοψηφία, που ευρίσκονται σε κράτη μέλη και τρίτες χώρες.

2. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες που λειτουργούν εγκαταστάσεις σε άλλο κράτος μέλος να εξασφαλίζουν ότι οι εν λόγω εγκαταστάσεις τηρούν τις εθνικές διατάξεις αυτού του άλλου κράτους μέλους για τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, σε περίπτωση που οι υπόχρεες οντότητες διαθέτουν υποκαταστήματα ή θυγατρικές, των οποίων την κυριότητα έχουν κατά πλειοψηφία, που ευρίσκονται σε τρίτες χώρες όπου οι ελάχιστες απαιτήσεις ΚΕΧ/ΧΤ είναι λιγότερο αυστηρές από εκείνες του κράτους μέλους, τα υποκαταστήματά τους και οι θυγατρικές τους, των οποίων την κυριότητα έχουν κατά πλειοψηφία, που ευρίσκονται στις τρίτες χώρες εφαρμόζουν τις απαιτήσεις του κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των δεδομένων, στον βαθμό που το επιτρέπει η νομοθεσία της τρίτης χώρας.

4. Τα κράτη μέλη και οι ΕΕΑ ενημερώνονται αμοιβαία σχετικά με τις περιπτώσεις στις οποίες η νομοθεσία μιας τρίτης χώρας δεν επιτρέπει την εφαρμογή των πολιτικών και διαδικασιών που απαιτούνται κατά την παράγραφο 1. Σε αυτές τις περιπτώσεις, μπορεί να αναληφθεί συντονισμένη δράση προκειμένου να επιτευχθεί λύση.

5. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες, σε περίπτωση που η νομοθεσία μιας τρίτης χώρας δεν επιτρέπει την εφαρμογή των πολιτικών και διαδικασιών που απαιτούνται κατά την παράγραφο 1, να εξασφαλίζουν ότι τα υποκαταστήματα και οι θυγατρικές, των οποίων την κυριότητα έχουν κατά πλειοψηφία, στην εν λόγω τρίτη χώρα εφαρμόζουν επιπρόσθετα μέτρα ώστε να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τον κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, και να ενημερώνουν τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής τους. Εάν τα επιπρόσθετα μέτρα δεν επαρκούν, οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής εφαρμόζουν συμπληρωματικές εποπτικές δράσεις: μεταξύ άλλων, απαιτούν από τον όμιλο να μην συνάψει ή να τερματίσει επιχειρηματικές σχέσεις και να μην εκτελέσει συναλλαγές και, εφόσον είναι απαραίτητο, ζητούν από τον όμιλο να παύσει τις δραστηριότητές του στην οικεία τρίτη χώρα.

6. Οι ΕΕΑ καταρτίζουν σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων, όπου εξειδικεύεται το είδος των επιπρόσθετων μέτρων που αναφέρονται στην παράγραφο 5, καθώς και οι ελάχιστες ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβαίνουν πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί σε περίπτωση που η νομοθεσία μιας τρίτης χώρας δεν επιτρέπει την εφαρμογή των μέτρων που απαιτούνται κατά τις παραγράφους 1 και 3.

Οι ΕΕΑ υποβάλλουν τα σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στην Επιτροπή έως τις 26 Δεκεμβρίου 2016.

7. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 14 των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, (ΕΕ) αριθ. 1094/2010 και (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.

8. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να επιτρέπεται η ανταλλαγή πληροφοριών εντός του ομίλου. Πληροφορίες για υπόνοιες ότι τα κεφάλαια αποτελούν προϊόντα εγκληματικής δραστηριότητας ή σχετίζονται με τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας που αναφέρονται στη ΜΧΠ αποτελούν αντικείμενο ανταλλαγής εντός του ομίλου, εκτός αν υποδεικνύει άλλως η ΜΧΠ.

9. Τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν από τους εκδότες ηλεκτρονικού χρήματος όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 3) της οδηγίας 2009/110/ΕΚ και από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 σημείο 9) της οδηγίας 2007/64/ΕΚ, που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφός τους υπό μορφή διαφορετική από υποκατάστημα, και των οποίων η έδρα ευρίσκεται σε άλλο κράτος μέλος, να ορίζουν ένα κεντρικό σημείο επαφής στο έδαφός τους, προκειμένου να εξασφαλίζει για λογαριασμό του αρμόδιου για τον ορισμό ιδρύματος τη συμμόρφωση με τους κανόνες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και για να διευκολύνει την εποπτεία από τις αρμόδιες αρχές, μεταξύ άλλων, με την παροχή εγγράφων και πληροφοριών στις αρμόδιες αρχές κατόπιν σχετικού αιτήματος.

10. Οι ΕΕΑ καταρτίζουν σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που ορίζουν τα κριτήρια για τον προσδιορισμό των περιστάσεων υπό τις οποίες ενδείκνυται ο καθορισμός ενός κεντρικού σημείου επαφής, σύμφωνα με την παράγραφο 9, καθώς και σχετικά με τα καθήκοντα που θα πρέπει να αναλάβουν τα κεντρικά σημεία επαφής.

Οι ΕΕΑ υποβάλλουν τα σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στην Επιτροπή έως τις 26 Ιουνίου 2017.

11. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που αναφέρονται στην παράγραφο 10 του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 14 των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, (ΕΕ) αριθ. 1094/2010 και (ΕΕ) αριθ. 1095/2010.

Άρθρο 46

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες να λαμβάνουν μέτρα ανάλογα προς τους κινδύνους, τη φύση και το μέγεθός τους, ώστε οι υπάλληλοί τους να λάβουν γνώση των διατάξεων που έχουν θεσπιστεί δυνάμει της παρούσας οδηγίας, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών απαιτήσεων για την προστασία των δεδομένων.

Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη συμμετοχή των υπαλλήλων σε ειδικά τρέχοντα προγράμματα κατάρτισης, τα οποία τους εκπαιδεύουν να εντοπίζουν τις δραστηριότητες που τυχόν συνδέονται με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και τους διδάσκουν να ενεργούν σωστά σε παρόμοιες περιπτώσεις.

Όταν φυσικό πρόσωπο, εμπίπτει σε οποιαδήποτε από τις κατηγορίες που προβλέπονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 3, αναλαμβάνει επαγγελματική δραστηριότητα ως υπάλληλος νομικού προσώπου, οι δυνάμει του παρόντος τμήματος υποχρεώσεις βαρύνουν το νομικό πρόσωπο και όχι το φυσικό.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι υπόχρεες οντότητες έχουν πρόσβαση σε ενημερωμένες πληροφορίες σχετικά με τις πρακτικές των μετερχομένων τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και των χρηματοδοτών της τρομοκρατίας, καθώς και τις ενδείξεις για τον εντοπισμό υπόπτων συναλλαγών.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, όπου είναι εφικτό, προβλέπεται έγκαιρη ανάδραση προς τις υπόχρεες οντότητες σχετικά με την αποτελεσματικότητα των αναφορών για εικαζόμενη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, καθώς και τη συνέχεια που δόθηκε στις αναφορές αυτές.

4. Τα κράτη μέλη ζητούν από τις υπόχρεες οντότητες, όπου είναι εφικτό, να ορίζουν το μέλος του διοικητικού συμβουλίου που φέρει την ευθύνη για την εφαρμογή των νόμων, κανονισμών και διοικητικών διατάξεων που απαιτούνται για τη συμμόρφωση προς την παρούσα οδηγία.

ΤΜΗΜΑ 2

Εποπτεία

Άρθρο 47

1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι τα ανταλλακτήρια συναλλάγματος και οι υπηρεσίες ρευστοποίησης επιταγών, καθώς και οι φορείς παροχής υπηρεσιών σε εταιρείες καταπιστευματικής διαχείρισης και σε επιχειρήσεις έχουν λάβει άδεια ή έχουν εγγραφεί σε μητρώο, ενώ οι πάροχοι υπηρεσιών τυχερών παιχνιδιών υπόκεινται σε ρυθμίσεις.

2. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις αρμόδιες αρχές να διασφαλίζουν ότι τα πρόσωπα που κατέχουν διοικητική θέση στις οντότητες της παραγράφου 1 ή είναι οι πραγματικοί δικαιούχοι των εν λόγω οντοτήτων είναι ικανά και έντιμα πρόσωπα.

3. Όσον αφορά τις υπόχρεες οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 3 στοιχεία α), β) και δ), τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εμποδίσουν τους εγκληματίες που έχουν καταδικασθεί για σχετικά αδικήματα ή τους συνεργούς τους να κατέχουν διοικητική θέση στις εν λόγω υπόχρεες οντότητες ή να είναι οι πραγματικοί δικαιούχοι τους.

Άρθρο 48

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις αρμόδιες αρχές να παρακολουθούν αποτελεσματικά και να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα, ώστε να εξασφαλίζεται συμμόρφωση με την παρούσα οδηγία.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές έχουν επαρκή εξουσία, συμπεριλαμβανομένης της εξουσίας να απαιτούν την προσκόμιση οποιωνδήποτε πληροφοριών σχετικών με την παρακολούθηση της συμμόρφωσης και να διενεργούν ελέγχους, και διαθέτουν επαρκείς οικονομικούς, ανθρωπίνους και τεχνικούς πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι το προσωπικό των εν λόγω αρχών διατηρεί υψηλό επαγγελματικό επίπεδο, μεταξύ άλλων και σε ζητήματα εμπιστευτικότητας και προστασίας των δεδομένων, διακρίνεται για την ακεραιότητά του και διαθέτει τα απαιτούμενα προσόντα.

3. Στην περίπτωση πιστωτικών ιδρυμάτων, χρηματοπιστωτικών οργανισμών και παρόχων υπηρεσιών τυχερών παιχνιδιών, οι αρμόδιες αρχές έχουν ενισχυμένες εποπτικές εξουσίες.
4. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους στο οποίο η υπόχρεη οντότητα λειτουργεί εγκαταστάσεις να διασφαλίζουν με εποπτικές δράσεις ότι οι εν λόγω εγκαταστάσεις τηρούν τις εθνικές διατάξεις αυτού του κράτους μέλους οι οποίες μεταφέρουν την παρούσα οδηγία. Στην περίπτωση των εγκαταστάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 45 παράγραφος 9, η εν λόγω εποπτεία μπορεί να περιλαμβάνει τη λήψη κατάλληλων και αναλογικών μέτρων για την αντιμετώπιση σοβαρών ελλείψεων που απαιτούν άμεσες λύσεις. Τα εν λόγω μέτρα είναι προσωρινά και λήγουν όταν αντιμετωπισθούν οι ελλείψεις που έχουν επισημανθεί, μεταξύ άλλων, με τη συνδρομή ή τη συνεργασία των αρμόδιων αρχών του κράτους μέλους καταγωγής της υπόχρεης οντότητας, σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 2.
5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους στο οποίο η υπόχρεη οντότητα έχει εγκαταστάσεις συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους στο οποίο έχει την έδρα της η υπόχρεη οντότητα, προκειμένου να διασφαλίζεται αποτελεσματική εποπτεία της τήρησης των απαιτήσεων της παρούσας οδηγίας.
6. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, όταν εφαρμόζεται προσέγγιση εποπτείας που βασίζεται στους κινδύνους, οι αρμόδιες αρχές:
- α) να έχουν σαφή κατανόηση των κινδύνων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, οι οποίοι υπάρχουν στο κράτος μέλος τους·
 - β) να έχουν πρόσβαση επιτόπου και εκτός τόπου σε όλες τις πληροφορίες τις σχετικές με τους συγκεκριμένους εγχώριους και διεθνείς κινδύνους που συνδέονται με τους πελάτες, τα προϊόντα και τις υπηρεσίες των υπόχρεων οντοτήτων· και
 - γ) να βασίζονται τη συχνότητα και την ένταση της εποπτείας επιτόπου και εκτός τόπου στο προφίλ κινδύνου των υπόχρεων οντοτήτων, και στους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, οι οποίοι υπάρχουν στο εν λόγω κράτος μέλος.
7. Η αξιολόγηση του προφίλ κινδύνου υπόχρεων οντοτήτων όσον αφορά τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων μη συμμόρφωσης, επανεξετάζεται τόσο σε τακτά χρονικά διαστήματα όσο και όταν συμβαίνουν σημαντικά γεγονότα ή εξελίξεις στη διαχείριση τους και στις επιχειρηματικές δραστηριότητες.
8. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αρμόδιες αρχές να λαμβάνουν υπόψη το βαθμό διακριτικής ευχέρειας που παραχωρείται στην υπόχρεη οντότητα, και να εξετάζουν δεόντως τις αξιολογήσεις ως προς τους κινδύνους, που αποτελούν τη βάση αυτής της ευχέρειας, καθώς και την επάρκεια και την εφαρμογή των εσωτερικών πολιτικών, ελέγχων και διαδικασιών της υπόχρεης οντότητας.
9. Στην περίπτωση των υπόχρεων οντοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 3 στοιχεία α), β) και δ), τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν την εκτέλεση των καθηκόντων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου από αυτορρυθμιζόμενους φορείς, αρκεί οι εν λόγω αυτορρυθμιζόμενοι φορείς να συμμορφώνονται με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.
10. Έως τις 26 Ιουνίου 2017, οι ΕΕΑ εκδίδουν κατευθυντήριες γραμμές που απευθύνονται στις αρμόδιες αρχές, σύμφωνα με το άρθρο 16 των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, (ΕΕ) αριθ. 1094/2010 και (ΕΕ) αριθ. 1095/2010, σχετικά με τα χαρακτηριστικά μιας προσέγγισης εποπτείας που βασίζεται στους κινδύνους και τα προς λήψη μέτρα, όταν ασκείται εποπτεία που βασίζεται στους κινδύνους. Συνεκτιμώνται ιδίως η φύση και το μέγεθος της επιχείρησης και, εφόσον είναι ενδεδειγμένο και ανάλογο, προβλέπονται ειδικά μέτρα.

ΤΜΗΜΑ 3

Συνεργασία

Υπομήμη Ι

Εθνική συνεργασία

Άρθρο 49

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι ιδύνοντες, οι ΜΧΠ, οι εποπτικές αρχές και άλλες αρμόδιες αρχές, που συμμετέχουν στην ΚΕΧ/ΧΤ, να διαθέτουν αποτελεσματικούς μηχανισμούς που να τους επιτρέπουν να συνεργάζονται και να συντονίζονται σε εθνικό επίπεδο όσον αφορά την ανάπτυξη και την εφαρμογή πολιτικών και δραστηριοτήτων για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, μεταξύ άλλων, με σκοπό την εκπλήρωση της υποχρέωσής τους δυνάμει του άρθρου 7.

Υποτήμα II

Συνεργασία με τις ΕΕΑ

Άρθρο 50

Οι αρμόδιες αρχές παρέχουν στις ΕΕΑ όλες τις πληροφορίες που τους είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των καθηκόντων τους βάσει της παρούσας οδηγίας.

Υποτήμα III

Συνεργασία μεταξύ των ΜΧΠ και με την Επιτροπή

Άρθρο 51

Η Επιτροπή μπορεί να παρέχει τη συνδρομή που απαιτείται ενδεχομένως για τη διευκόλυνση του συντονισμού, συμπεριλαμβανομένης της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ ΜΧΠ εντός της Ένωσης. Μπορεί να συγκαλεί τακτικά συνεδριάσεις της πλατφόρμας μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών της ΕΕ, η οποία αποτελείται από εκπροσώπους των ΜΧΠ των κρατών μελών, με σκοπό τη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ των ΜΧΠ, την ανταλλαγή απόψεων και την παροχή συμβουλών επί θεμάτων εκτέλεσης που έχουν σημασία για τις ΜΧΠ και τους φορείς υποβολής αναφορών καθώς και επί θεμάτων σχετικών με τη συνεργασία, όπως η αποτελεσματική συνεργασία των ΜΧΠ, ο εντοπισμός ύποπτων συναλλαγών με διασυνοριακή διάσταση, η τυποποίηση των μορφοτύπων αναφοράς μέσω του δικτύου FIU.net ή του διαδόχου του, η κοινή ανάλυση διασυνοριακών υποθέσεων, ο εντοπισμός τάσεων και παραγόντων που αφορούν την εκτίμηση των κινδύνων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας σε εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο.

Άρθρο 52

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ΜΧΠ συνεργάζονται μεταξύ τους στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, ανεξαρτήτως οργανωτικού καθεστώτος.

Άρθρο 53

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ΜΧΠ ανταλλάσσουν, αυθόρμητα ή κατόπιν αιτήματος, κάθε πληροφορία που μπορεί να είναι χρήσιμη για την εξερεύνηση ή την ανάλυση πληροφοριών από τη ΜΧΠ όσον αφορά τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, καθώς και το εμπλεκόμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ακόμη κι αν το είδος των βασικών αδικημάτων στα οποία μπορεί να εμπλέκεται δεν αναγνωρίζεται κατά την ανταλλαγή.

Το αίτημα περιλαμβάνει τα πραγματικά περιστατικά και το σχετικό πλαίσιο, τους λόγους υποβολής του αιτήματος και τον τρόπο με τον οποίο θα χρησιμοποιηθούν οι ζητούμενες πληροφορίες. Είναι δυνατή η εφαρμογή διαφόρων μηχανισμών ανταλλαγής, εφόσον αυτό συμφωνηθεί μεταξύ των ΜΧΠ, ιδίως όσον αφορά τις ανταλλαγές μέσω του FIU.net ή του διαδόχου του.

Όταν μια ΜΧΠ λαμβάνει αναφορά δυνάμει του άρθρου 33 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο α), που αφορά άλλο κράτος μέλος, την προωθεί αμελλητί στη ΜΧΠ του εν λόγω κράτους μέλους.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η ΜΧΠ στην οποία απευθύνεται το αίτημα οφείλει να χρησιμοποιεί όλες τις διαθέσιμες εξουσίες της που θα χρησιμοποιούσε υπό κανονικές συνθήκες σε εθνικό επίπεδο για τη λήψη και την ανάλυση πληροφοριών, όταν απαντά σε αίτημα για πληροφορίες, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, από άλλη ΜΧΠ. Η ΜΧΠ στην οποία απευθύνεται το αίτημα απαντά εγκαίρως.

Όταν μια ΜΧΠ θέλει να λάβει επιπρόσθετες πληροφορίες από υπόχρεη οντότητα που εδρεύει σε άλλο κράτος μέλος και που δραστηριοποιείται στο έδαφός του, το αίτημα απευθύνεται στη ΜΧΠ του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου εδρεύει η υπόχρεη οντότητα. Η εν λόγω ΜΧΠ διαβιβάζει χωρίς καθυστέρηση τα αιτήματα και τις απαντήσεις.

3. Η ΜΧΠ μπορεί να αρνηθεί την ανταλλαγή πληροφοριών μόνο σε εξαιρετικές περιστάσεις όπου η ανταλλαγή θα μπορούσε να αντικειται σε θεμελιώδεις αρχές του εθνικού της δικαίου. Οι εν λόγω εξαιρέσεις προσδιορίζονται κατά τρόπο ώστε να προλαμβάνονται η κατάχρηση και οι αδικαιολόγητοι περιορισμοί της ελεύθερης ανταλλαγής πληροφοριών για σκοπούς ανάλυσης.

Άρθρο 54

Πληροφορίες και έγγραφα που λαμβάνονται δυνάμει των άρθρων 52 και 53 χρησιμοποιούνται για την εκπλήρωση των καθηκόντων των ΜΧΠ, όπως ορίζονται στην παρούσα οδηγία. Κατά την ανταλλαγή πληροφοριών και εγγράφων σύμφωνα με τα άρθρα 52 και 53, η ΜΧΠ που τα διαβιβάζει μπορεί να επιβάλλει περιορισμούς και προϋποθέσεις ως προς τη χρήση των πληροφοριών αυτών. Η παραλήπτρια ΜΧΠ συμμορφώνεται με τους εν λόγω περιορισμούς και προϋποθέσεις.

Άρθρο 55

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι πληροφορίες που αποτελούν αντικείμενο ανταλλαγής δυνάμει των άρθρων 52 και 53 να χρησιμοποιούνται μόνο για τον σκοπό για τον οποίο ζητήθηκαν ή παρασχέθηκαν, και οιαδήποτε διάδοση των εν λόγω πληροφοριών από την παραλήπτρια ΜΧΠ σε οιαδήποτε άλλη αρχή, οργανισμό ή υπηρεσία, ή οιαδήποτε χρήση των πληροφοριών αυτών για σκοπούς πέραν των αρχικώς εγκριθέντων, να υπόκειται σε προηγούμενη άδεια από τη ΜΧΠ που παρέχει τις πληροφορίες.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η προηγούμενη συγκατάθεση της ερωτώμενης ΜΧΠ για τη διάδοση των πληροφοριών στις αρμόδιες αρχές παρέχεται αμελλητί και στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό. Η ερωτώμενη ΜΧΠ δεν αρνείται να δώσει τη συγκατάθεσή της για τη διάδοση των πληροφοριών, εκτός εάν αυτό δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεών της για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, θα μπορούσε να παρακωλύσει τη διενέργεια ποινικής έρευνας, θα ήταν σαφώς δυσανάλογο προς τα έννομα συμφέροντα ενός φυσικού ή νομικού προσώπου ή του κράτους μέλους της ερωτώμενης ΜΧΠ ή διαφορετικά δεν θα συμμορφωνόταν με θεμελιώδεις αρχές της εθνικής νομοθεσίας του εν λόγω κράτους μέλους. Οιαδήποτε τέτοια άρνηση συγκατάθεσης επεξηγείται δεόντως.

Άρθρο 56

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις οικείες ΜΧΠ να χρησιμοποιούν προστατευμένους διαύλους επικοινωνίας μεταξύ τους και ενθαρρύνουν τη χρήση του FIU.net ή του διαδόχου του.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι οικείες ΜΧΠ, προς εκπλήρωση των καθηκόντων τους που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία, να συνεργάζονται για την εφαρμογή τεχνολογιών αιχμής σύμφωνα με την οικεία εθνική νομοθεσία. Οι εν λόγω τεχνολογίες επιτρέπουν στις ΜΧΠ να συγκρίνουν τα δεδομένα τους με αυτά άλλων ΜΧΠ ανώνυμα, με διασφάλιση πλήρους προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, προκειμένου να εντοπίζονται πρόσωπα που ενδιαφέρουν τις ΜΧΠ σε άλλα κράτη μέλη και να προσδιορίζονται τα έσοδά τους και τα αντίστοιχα χρηματικά ποσά.

Άρθρο 57

Οι διαφορές μεταξύ των ορισμών των φορολογικών εγκλημάτων σύμφωνα με το εκάστοτε εθνικό δίκαιο δεν εμποδίζουν την ικανότητα των ΜΧΠ να ανταλλάσσουν πληροφορίες ή να παρέχουν συνδρομή σε άλλη ΜΧΠ, στον μέγιστο δυνατό βαθμό δυνάμει της οικείας εθνικής νομοθεσίας.

ΤΜΗΜΑ 4

Κυρώσεις

Άρθρο 58

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι υπόχρεες οντότητες μπορούν να υπέχουν ευθύνη για παραβάσεις των εθνικών διατάξεων για τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας σύμφωνα με το παρόν άρθρο και τα άρθρα 59 έως 61. Οι τυχόν σχετικές κυρώσεις ή μέτρα πρέπει να είναι αποτελεσματικά, αναλογικά και αποτρεπτικά.

2. Με την επιφύλαξη του δικαιώματος των κρατών μελών να προβλέπουν και να επιβάλλουν ποινικές κυρώσεις, τα κράτη μέλη θεσπίζουν κανόνες σχετικά με τις διοικητικές κυρώσεις και μέτρα και διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές τους μπορούν να επιβάλλουν τέτοιες κυρώσεις και μέτρα σε περίπτωση παράβασης των εθνικών διατάξεων που μεταφέρουν την παρούσα οδηγία στο εθνικό δίκαιο και διασφαλίζουν την εφαρμογή τους.

Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν να μη θεσπίσουν κανόνες για διοικητικές κυρώσεις ή μέτρα για παραβάσεις που υπόκεινται σε ποινικές κυρώσεις στο εθνικό τους δίκαιο. Σε αυτή την περίπτωση, τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τις σχετικές διατάξεις της ποινικής νομοθεσίας.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι όπου νομικά πρόσωπα υπέχουν ευθύνη για παραβάσεις εθνικών διατάξεων που μεταφέρουν στο εθνικό δίκαιο την παρούσα οδηγία, μπορούν να επιβάλλονται κυρώσεις και μέτρα στα μέλη του διοικητικού οργάνου και σε άλλα φυσικά πρόσωπα τα οποία, βάσει της εθνικής νομοθεσίας, ευθύνονται για την παράβαση.

4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές διαθέτουν όλες τις εξουσίες εποπτείας και έρευνας που είναι αναγκαίες για την άσκηση των καθηκόντων τους.

5. Οι αρμόδιες αρχές ασκούν τις εξουσίες επιβολής διοικητικών κυρώσεων και μέτρων σύμφωνα με την παρούσα οδηγία και το εθνικό δίκαιο, με οποιονδήποτε από τους ακόλουθους τρόπους:

- α) άμεσα·
- β) σε συνεργασία με άλλες αρχές·
- γ) υπό την ευθύνη τους με ανάθεση καθηκόντων στις εν λόγω άλλες αρχές·
- δ) με αίτηση προς τις αρμόδιες δικαστικές αρχές.

Όταν ασκούν τις εξουσίες τους για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων και μέτρων, οι αρμόδιες αρχές συνεργάζονται στενά, προκειμένου να διασφαλίσουν ότι οι εν λόγω διοικητικές κυρώσεις ή μέτρα θα φέρουν τα επιθυμητά αποτελέσματα και συντονίζουν τις ενέργειές τους όταν ασχολούνται με διασυννοριακές υποθέσεις.

Άρθρο 59

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι το παρόν άρθρο εφαρμόζεται τουλάχιστον σε περιπτώσεις σοβαρής, επαναλαμβανόμενης ή συστηματικής παράβασης —ή παράβασης που συνδυάζει τα ανωτέρω κριτήρια— των υπόχρεων οντοτήτων να συμμορφωθούν προς τις απαιτήσεις που ορίζονται:

- α) στα άρθρα 10 έως 24 (δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη)·
- β) στα άρθρα 33, 34 και 35 (αναφορά ύποπτων συναλλαγών)·
- γ) στο άρθρο 40 (τήρηση αρχείων)· και
- δ) στα άρθρα 45 και 46 (εσωτερικοί έλεγχοι).

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, στις περιπτώσεις της παραγράφου 1, οι διοικητικές κυρώσεις και μέτρα που μπορούν να εφαρμοστούν περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα εξής:

- α) δημόσια δήλωση η οποία αναφέρει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο και τη φύση της παράβασης·
- β) εντολή που υποχρεώνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο να διακόψει τη συμπεριφορά του και να μην την επαναλάβει·
- γ) όταν υπόχρεη οντότητα υπόκειται σε χορήγηση άδειας λειτουργίας, ανάκληση ή αναστολή της άδειας·
- δ) προσωρινή απαγόρευση σε πρόσωπα που ασκούν διοικητικά καθήκοντα σε υπόχρεη οντότητα, ή σε κάθε άλλο φυσικό πρόσωπο που θεωρείται υπαίτιο για την παράβαση, της άσκησης διοικητικών καθηκόντων σε υπόχρεες οντότητες·
- ε) ανώτατες διοικητικές χρηματικές κυρώσεις που ανέρχονται, κατ' ελάχιστον, είτε στο διπλάσιο του ποσού του κέρδους που προήλθε από την παράβαση, εφόσον το κέρδος μπορεί να προσδιοριστεί, είτε σε 1 000 000 EUR.

3. Τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίσουν ότι, κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2 στοιχείο ε), όταν η υπόχρεη οντότητα είναι πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικός οργανισμός, μπορούν να εφαρμοστούν επίσης οι ακόλουθες κυρώσεις:

- α) σε περιπτώσεις νομικών προσώπων, ανώτατες διοικητικές χρηματικές κυρώσεις τουλάχιστον 5 000 000 EUR ή 10 % του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών σύμφωνα με τους τελευταίους διαθέσιμους λογαριασμούς που έχει εγκρίνει το διοικητικό όργανο. Εάν η υπόχρεη οντότητα είναι μητρική επιχείρηση ή θυγατρική μιας μητρικής επιχείρησης που οφείλει να καταρτίζει ενοποιημένους χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς σύμφωνα με το άρθρο 22 της οδηγίας 2013/34/ΕΕ, ο σχετικός συνολικός ετήσιος κύκλος εργασιών ισούται με τον συνολικό ετήσιο κύκλο εργασιών ή το αντίστοιχο είδος εισοδημάτων σύμφωνα με τις σχετικές λογιστικές οδηγίες και τους πιο πρόσφατους ενοποιημένους λογαριασμούς που έχουν εγκριθεί από το διοικητικό όργανο της τελικής μητρικής επιχείρησης·

- β) σε περιπτώσεις φυσικών προσώπων, ανώτατες διοικητικές χρηματικές κυρώσεις τουλάχιστον 5 000 000 EUR ή, στα κράτη μέλη των οποίων το επίσημο νόμισμα δεν είναι το ευρώ, αντίστοιχης αξίας στο εθνικό νόμισμα κατά την 25η Ιουνίου 2015.
4. Τα κράτη μέλη μπορούν να εξουσιοδοτήσουν τις αρμόδιες αρχές να επιβάλλουν επιπρόσθετα είδη διοικητικών κυρώσεων, πέραν όσων αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχεία α) έως δ) ή να επιβάλλουν διοικητικές χρηματικές κυρώσεις ανώτερες αυτών που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχείο ε) και στην παράγραφο 3.

Άρθρο 60

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές δημοσιεύουν στον επίσημο διαδικτυακό τους τόπο τις μη υποκείμενες σε προσφυγή αποφάσεις επιβολής διοικητικής κύρωσης ή μέτρου για παράβαση των εθνικών διατάξεων για τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας αμέσως μετά την κοινοποίηση της εν λόγω απόφασης στο πρόσωπο κατά του οποίου επιβλήθηκε η κύρωση. Η δημοσίευση περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστον, πληροφορίες σχετικά με τη μορφή και τη φύση της παράβασης και την ταυτότητα των υπαίτιων προσώπων. Τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να εφαρμόζουν το παρόν εδάφιο όταν οι αποφάσεις επιβολής μέτρων λαμβάνονται στο πλαίσιο έρευνας.

Σε περίπτωση που η αρμόδια αρχή θεωρήσει ότι η δημοσίευση της ταυτότητας των υπαίτιων προσώπων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο ή των προσωπικών δεδομένων αυτών των προσώπων είναι δυσανάλογη, κατόπιν αξιολόγησης που διενεργείται κατά περίπτωση σχετικά με την αναλογικότητα της δημοσίευσης των δεδομένων αυτών, ή σε περίπτωση που η δημοσίευση θέτει σε κίνδυνο τη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών ή την έκβαση έρευνας που βρίσκεται σε εξέλιξη, οι αρμόδιες αρχές:

- α) αναβάλλουν τη δημοσίευση της απόφασης για την επιβολή διοικητικής κύρωσης ή μέτρου μέχρις ότου εκλείψουν οι λόγοι μη δημοσίευσης·
- β) δημοσιεύουν την απόφαση επιβολής διοικητικής κύρωσης ή μέτρου χωρίς παράθεση ονομάτων και με τρόπο σύμφωνο προς την εθνική νομοθεσία, εφόσον η ανώνυμη δημοσίευση εξασφαλίζει αποτελεσματική προστασία των προσωπικών δεδομένων. Σε περίπτωση απόφασης ανώνυμης δημοσίευσης διοικητικής κύρωσης ή μέτρου, η δημοσίευση των σχετικών στοιχείων μπορεί να αναβληθεί για εύλογο χρονικό διάστημα εφόσον μπορεί να προβλεφθεί ότι εντός αυτού του χρονικού διαστήματος θα εκλείψουν οι λόγοι της ανώνυμης δημοσίευσης·
- γ) δεν δημοσιεύουν την απόφαση επιβολής διοικητικής κύρωσης ή μέτρου, στην περίπτωση που θεωρείται ότι οι επιλογές που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β) δεν επαρκούν για να διασφαλιστεί:
- i) ότι δεν θα τεθεί σε κίνδυνο η σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών, ή
- ii) ο αναλογικός χαρακτήρας της δημοσίευσης της απόφασης σε σχέση με μέτρα που θεωρούνται ήσσονος σημασίας.

2. Σε περίπτωση που τα κράτη μέλη επιτρέπουν τη δημοσίευση αποφάσεων κατά των οποίων έχει ασκηθεί προσφυγή, οι αρμόδιες αρχές πρέπει επίσης να δημοσιεύουν, χωρίς καθυστέρηση, στον επίσημο διαδικτυακό τους τόπο τις σχετικές πληροφορίες και μεταγενέστερες πληροφορίες για την έκβαση της προσφυγής. Επιπλέον, δημοσιεύεται κάθε απόφαση που ακυρώνει προηγούμενη απόφαση επιβολής διοικητικής κύρωσης ή μέτρου.

3. Οι αρμόδιες αρχές εξασφαλίζουν ότι κάθε δημοσίευση σύμφωνα με το παρόν άρθρο θα παραμείνει στον επίσημο διαδικτυακό τόπο τους για διάστημα πέντε ετών από την ημερομηνία ανάρτησής της. Ωστόσο, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στη δημοσίευση διατηρούνται στον επίσημο διαδικτυακό τόπο της αρμόδιας αρχής μόνο για το χρονικό διάστημα που απαιτείται σύμφωνα με τους εφαρμοστέους κανόνες περί προστασίας δεδομένων.

4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, κατά τον καθορισμό του είδους και του επιπέδου των διοικητικών κυρώσεων ή μέτρων, οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν υπόψη τους όλες τις σχετικές περιστάσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται κατά περίπτωση:

- α) η σοβαρότητα και η διάρκεια της παράβασης·
- β) ο βαθμός ευθύνης του υπαίτιου φυσικού ή νομικού προσώπου·
- γ) η οικονομική ισχύς του υπαίτιου φυσικού ή νομικού προσώπου, όπως προκύπτει, για παράδειγμα, από τον συνολικό κύκλο εργασιών του υπαίτιου νομικού προσώπου ή από το ετήσιο εισόδημα του υπαίτιου φυσικού προσώπου·
- δ) το κέρδος που αποκόμισε από την παράβαση το υπαίτιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, στον βαθμό που μπορεί να προσδιοριστεί·
- ε) οι ζημιές τρίτων που προκλήθηκαν από την παράβαση, στον βαθμό που μπορούν να προσδιοριστούν·

στ) ο βαθμός συνεργασίας του υπαίτιου φυσικού ή νομικού προσώπου με την αρμόδια αρχή·

ζ) προηγούμενες παραβάσεις του υπαίτιου φυσικού ή νομικού προσώπου.

5. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα νομικά πρόσωπα δύνανται να υπέχουν ευθύνη για τις παραβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 59 παράγραφος 1 και οι οποίες διαπράττονται προς όφελός τους από οποιοδήποτε πρόσωπο ενεργεί είτε ατομικώς είτε ως μέλος οργάνου του εν λόγω νομικού προσώπου και κατέχει διευθυντική θέση εντός αυτού, βάσει οποιουδήποτε από τα εξής:

α) εξουσίας εκπροσώπησης του νομικού προσώπου·

β) εξουσίας λήψης αποφάσεων για λογαριασμό του νομικού προσώπου· ή

γ) εξουσίας άσκησης ελέγχου εντός του νομικού προσώπου.

6. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν επίσης ότι νομικά πρόσωπα είναι δυνατό να θεωρηθούν υπεύθυνα και στην περίπτωση που η έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου, από πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου, κατέστησε δυνατή τη διάπραξη μιας από τις παραβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 59 παράγραφος 1 επ' ωφελεία νομικού προσώπου από πρόσωπο το οποίο τελεί υπό την εξουσία του.

Άρθρο 61

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές θεσπίζουν αποτελεσματικούς και αξιόπιστους μηχανισμούς για την ενθάρρυνση των καταγγελιών στις αρμόδιες αρχές ενδεχόμενων ή πραγματικών παραβάσεων των εθνικών διατάξεων που μεταφέρουν στο εθνικό δίκαιο την παρούσα οδηγία.

2. Οι μηχανισμοί της παραγράφου 1 περιλαμβάνουν τουλάχιστον:

α) ειδικές διαδικασίες για την παραλαβή καταγγελιών για παραβάσεις, και την παρακολούθηση της έκβασής τους·

β) κατάλληλη προστασία των υπαλλήλων ή των προσώπων με παρόμοιο καθεστώς των υπόχρεων οντοτήτων που καταγγέλλουν παραβάσεις που διεπράχθησαν εντός της υπόχρεης οντότητας·

γ) κατάλληλη προστασία του κατηγορουμένου προσώπου·

δ) προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τόσο του προσώπου που καταγγέλλει τις παραβάσεις, όσο και του φυσικού προσώπου που φέρεται ότι διέπραξε παράβαση, σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στην οδηγία 95/46/EK·

ε) σαφείς κανόνες ώστε να εξασφαλίζεται η εμπιστευτικότητα σε όλες τις περιπτώσεις σχετικά με το πρόσωπο που καταγγέλλει τις παραβάσεις οι οποίες έχουν διαπραχθεί εντός της υπόχρεης οντότητας, εκτός εάν η αποκάλυψη της ταυτότητάς του απαιτείται από το εθνικό δίκαιο στο πλαίσιο περαιτέρω ερευνών ή επακόλουθης δικαστικής διαδικασίας.

3. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις υπόχρεες οντότητες να καθιερώνουν κατάλληλες διαδικασίες που θα επιτρέπουν στους υπαλλήλους ή στα πρόσωπα με παρόμοιο καθεστώς να καταγγέλλουν παραβάσεις εσωτερικά, μέσω ειδικού, ανεξάρτητου και ανώνυμου διαύλου, ανάλογου προς τον χαρακτήρα και το μέγεθος της εκάστοτε υπόχρεης οντότητας.

Άρθρο 62

1. Τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι αρμόδιες αρχές τους ενημερώνουν τις ΕΕΑ σχετικά με όλες τις διοικητικές κυρώσεις και τα μέτρα που έχουν επιβληθεί δυνάμει των άρθρων 58 και 59 στα πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένης κάθε προσφυγής που έχει ασκηθεί και της έκβασής της.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές τους ελέγχουν, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο, την ύπαρξη σχετικής καταδίκης στο ποινικό μητρώο του ενδιαφερομένου προσώπου. Οποιαδήποτε ανταλλαγή πληροφοριών για τον σκοπό αυτό γίνεται σύμφωνα με την απόφαση 2009/316/ΔΕΥ και την απόφαση-πλαίσιο 2009/315/ΔΕΥ, όπως εφαρμόζονται στο εθνικό δίκαιο.

3. Οι ΕΕΑ πρέπει να διατηρούν διαδικτυακό τόπο με συνδέσμους προς τις δημοσιεύσεις που αναρτά κάθε αρμόδια αρχή σχετικά με τις διοικητικές κυρώσεις και μέτρα που έχουν επιβληθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 60 στα πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και να δίνουν πληροφορίες σχετικά με το χρονικό διάστημα για το οποίο κάθε κράτος μέλος διατηρεί τις δημοσιεύσεις των διοικητικών κυρώσεων και μέτρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 63

Στο άρθρο 25 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾, το στοιχείο δ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«δ) ο κεντρικός αντισυμβαλλόμενος είναι εγκατεστημένος ή έχει άδεια λειτουργίας από την Επιτροπή, σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), σε τρίτη χώρα η οποία δεν χαρακτηρίζεται από στρατηγικές ανεπάρκειες όσον αφορά στο εθνικό καθεστώς καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας οι οποίες συνεπάγονται σημαντικές απειλές για το χρηματοπιστωτικό σύστημα της Ένωσης.

(*) Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 141 της 5.6.2015, σ. 73).».

Άρθρο 64

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που προβλέπεται στο άρθρο 9 ανατίθεται στην Επιτροπή για αόριστο χρονικό διάστημα από τις 25 Ιουνίου 2015.
3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 9 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή από το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην απόφαση αυτή. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτή. Δεν θίγει το κύρος των ήδη σε ισχύ κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
4. Η Επιτροπή, μόλις εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.
5. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη η οποία εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 9 τίθεται σε ισχύ μόνον εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός μηνός από την κοινοποίηση της εν λόγω πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή εφόσον, πριν από τη λήξη της εν λόγω προθεσμίας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η εν λόγω προθεσμία παρατείνεται κατά ένα μήνα με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 65

Έως τις 26 Ιουνίου 2019, η Επιτροπή συντάσσει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και την υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Άρθρο 66

Οι οδηγίες 2005/60/ΕΚ και 2006/70/ΕΚ καταργούνται με ισχύ από τις 26 Ιουνίου 2017.

Οι αναφορές στις καταργούμενες οδηγίες θεωρείται ότι γίνονται στην παρούσα οδηγία και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας που εμφανίζεται στο παράρτημα IV.

Άρθρο 67

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο έως τις 26 Ιουνίου 2017. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω μέτρων.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα εν λόγω μέτρα, αυτά περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος διατύπωσης αυτής της αναφοράς καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιαστών διατάξεων εσωτερικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

(¹) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών (ΕΕ L 201 της 27.7.2012, σ. 1).

Άρθρο 68

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 69

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Στρασβούργο, 20 Μαΐου 2015.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο
Η Πρόεδρος
Z. KALNIŅA-LUKAŠEVICA

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Παρατίθεται κατωτέρω ενδεικτικός κατάλογος των μεταβλητών κινδύνου τις οποίες λαμβάνουν υπόψη οι υπόχρεες οντότητες, όταν πρόκειται να προσδιορίσουν σε ποιο βαθμό θα εφαρμόσουν μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 3:

- i) ο σκοπός ενός λογαριασμού ή μιας σχέσης·
 - ii) το επίπεδο των περιουσιακών στοιχείων που θα κατατεθούν από τον πελάτη ή το μέγεθος των πραγματοποιούμενων συναλλαγών·
 - iii) η κανονικότητα ή η διάρκεια της επιχειρηματικής σχέσης.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Παρατίθεται κατωτέρω ενδεικτικός κατάλογος των παραγόντων και των τύπων αποδεικτικών στοιχείων ως προς την ύπαρξη δυνητικά χαμηλότερου κινδύνου, που αναφέρονται στο άρθρο 16:

1. Παράγοντες κινδύνου ως προς τον πελάτη:

- α) ανώνυμες εταιρείες εισηγμένες στο χρηματιστήριο που υπόκεινται στις απαιτήσεις γνωστοποίησης (είτε βάσει των κανόνων του χρηματιστηρίου είτε βάσει του νόμου ή εκτελεστών μέσων), οι οποίες συνεπάγονται απαιτήσεις για να διασφαλιστεί επαρκής διαφάνεια του πραγματικού δικαιούχου·
- β) δημόσιες υπηρεσίες ή επιχειρήσεις·
- γ) πελάτες που είναι κάτοικοι γεωγραφικών περιοχών χαμηλότερου κινδύνου, όπως καθορίζονται στο σημείο 3.

2. Παράγοντες κινδύνου ως προς προϊόντα, υπηρεσίες, συναλλαγές ή διαύλους παράδοσης:

- α) ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής, όπου τα ασφαλιστρα είναι χαμηλά·
- β) συμβόλαια συνταξιοδοτικής ασφάλισης, εάν δεν περιέχουν επιλογή πρόωρης εξαγοράς και το συμβόλαιο δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εγγύηση·
- γ) τα συνταξιοδοτικά ή ανάλογα καθεστώτα που προσφέρουν συνταξιοδοτικές παροχές στους εργαζομένους, στα οποία οι εισφορές καταβάλλονται μέσω αφαιρέσης από τον μισθό και των οποίων οι κανόνες δεν επιτρέπουν τη μεταφορά των δικαιωμάτων των μελών·
- δ) χρηματοοικονομικά προϊόντα ή υπηρεσίες που παρέχουν κατάλληλα καθορισμένες και περιορισμένες υπηρεσίες σε ορισμένες κατηγορίες πελατών, ούτως ώστε να αυξηθεί η πρόσβαση για σκοπούς χρηματοοικονομικής ένταξης·
- ε) προϊόντα όπου οι κίνδυνοι νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας περιορίζονται από άλλους παράγοντες, όπως τα όρια χρηματικών ποσών ή η διαφάνεια της ιδιοκτησίας (π.χ. ορισμένα είδη ηλεκτρονικού χρήματος).

3. Γεωγραφικοί παράγοντες κινδύνου:

- α) κράτη μέλη·
- β) τρίτες χώρες που διαθέτουν αποτελεσματικά συστήματα ΚΕΧ/ΧΤ·
- γ) τρίτες χώρες που έχουν αναγνωριστεί από αξιόπιστες πηγές ως χαμηλού επιπέδου δωροδοκίας ή άλλων εγκληματικών δραστηριοτήτων·
- δ) τρίτες χώρες οι οποίες, σύμφωνα με αξιόπιστες πηγές όπως αμοιβαίες εκτιμήσεις, λεπτομερείς εκθέσεις αξιολόγησης ή δημοσιευμένες εκθέσεις παρακολούθησης, έχουν θεσπίσει ρυθμίσεις για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που συνάδουν προς τις αναθεωρημένες συστάσεις της FATF και εφαρμόζουν αποτελεσματικά τις εν λόγω ρυθμίσεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Παρατίθεται κατωτέρω ενδεικτικός κατάλογος των παραγόντων και των τύπων αποδεικτικών στοιχείων ως προς την ύπαρξη δυνητικά υψηλότερου κινδύνου, που αναφέρονται στο άρθρο 18 παράγραφος 3:

1. Παράγοντες κινδύνου ως προς τον πελάτη:

- α) η επιχειρηματική σχέση αναπτύσσεται σε ασυνήθιστες περιστάσεις·
- β) πελάτες που είναι κάτοικοι γεωγραφικών περιοχών υψηλότερου κινδύνου που καθορίζονται στο σημείο 3·
- γ) νομικά πρόσωπα ή μηχανισμοί που είναι φορείς κατοχής προσωπικών περιουσιακών στοιχείων·
- δ) εταιρείες που έχουν μετόχους ασκούντες καθήκοντα εξ ονόματος άλλου προσώπου ή μετοχές στον κομιστή (ανώνυμες)·
- ε) επιχειρήσεις έντασης μετρητών·
- στ) η ιδιοκτησιακή δομή της εταιρείας φαίνεται ασυνήθιστη ή υπερβολικά πολύπλοκη, δεδομένης της φύσης των δραστηριοτήτων της εταιρείας.

2. Παράγοντες κινδύνου ως προς προϊόντα, υπηρεσίες, συναλλαγές ή διαύλους παράδοσης:

- α) ιδιωτική τραπεζική·
- β) προϊόντα ή συναλλαγές που ενδέχεται να ευνοούν την ανωνυμία·
- γ) επιχειρηματικές σχέσεις ή συναλλαγές εξ αποστάσεως, (χωρίς φυσική παρουσία των μερών), χωρίς ορισμένες διασφαλίσεις όπως ηλεκτρονικές υπογραφές·
- δ) πληρωμές που λαμβάνονται από άγνωστους ή άσχετους τρίτους·
- ε) νέα προϊόντα και νέες επιχειρηματικές πρακτικές, συμπεριλαμβανομένων νέων μηχανισμών παράδοσης, καθώς και χρήση νέων ή αναπτυσσόμενων τεχνολογιών τόσο για νέα όσο και για προϋπάρχοντα προϊόντα.

3. Γεωγραφικοί παράγοντες κινδύνου:

- α) με την επιφύλαξη του άρθρου 9, χώρες στις οποίες έχει διαπιστωθεί, σύμφωνα με αξιόπιστες πηγές όπως αμοιβαίες εκτιμήσεις, λεπτομερείς εκθέσεις αξιολόγησης ή δημοσιευμένες εκθέσεις παρακολούθησης, η έλλειψη αποτελεσματικών συστημάτων ΚΕΧ/ΧΤ·
- β) χώρες στις οποίες έχουν διαπιστωθεί, σύμφωνα με αξιόπιστες πηγές, υψηλά επίπεδα δωροδοκίας ή άλλων εγκληματικών δραστηριοτήτων·
- γ) χώρες που υπόκεινται σε κυρώσεις, εμπορικό αποκλεισμό ή παρεμφερή μέτρα που έχουν επιβληθεί, για παράδειγμα, από την Ένωση ή τα Ηνωμένα Έθνη·
- δ) χώρες που παρέχουν χρηματοδότηση ή στήριξη σε τρομοκρατικές δραστηριότητες ή που στο έδαφός τους δρουν οργανώσεις χαρακτηρισμένες ως τρομοκρατικές.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Πίνακας αντιστοιχίας

Παρούσα οδηγία	Οδηγία 2005/60/ΕΚ	Οδηγία 2006/70/ΕΚ
—		Άρθρο 1
—		Άρθρο 3
—		Άρθρο 5
—		Άρθρο 6
—		Άρθρο 7
Άρθρο 1	Άρθρο 1	
Άρθρο 2	Άρθρο 2	
Άρθρο 2 παράγραφοι 3 έως 9		Άρθρο 4
Άρθρο 3	Άρθρο 3	
Άρθρο 3 παράγραφοι 9, 10 και 11		Άρθρο 2 παράγραφοι 1, 2 και 3
Άρθρο 4	Άρθρο 4	
Άρθρο 5	Άρθρο 5	
Άρθρα 6 έως 8	—	
Άρθρο 10	Άρθρο 6	
Άρθρο 11	Άρθρο 7	
Άρθρο 13	Άρθρο 8	
Άρθρο 14	Άρθρο 9	
Άρθρο 11 στοιχείο δ)	Άρθρο 10 παράγραφος 1	
—	Άρθρο 10 παράγραφος 2	
Άρθρα 15, 16 και 17	Άρθρο 11	
—	Άρθρο 12	
Άρθρα 18 έως 24	Άρθρο 13	
Άρθρο 22		Άρθρο 2 παράγραφος 4
Άρθρο 25	Άρθρο 14	
—	Άρθρο 15	
Άρθρο 26	Άρθρο 16	
—	Άρθρο 17	
Άρθρο 27	Άρθρο 18	
Άρθρο 28	—	
Άρθρο 29	Άρθρο 19	
Άρθρο 30	—	
Άρθρο 31	—	
—	Άρθρο 20	
Άρθρο 32	Άρθρο 21	
Άρθρο 33	Άρθρο 22	

Παρούσα οδηγία	Οδηγία 2005/60/ΕΚ	Οδηγία 2006/70/ΕΚ
Άρθρο 34	Άρθρο 23	
Άρθρο 35	Άρθρο 24	
Άρθρο 36	Άρθρο 25	
Άρθρο 37	Άρθρο 26	
Άρθρο 38	Άρθρο 27	
Άρθρο 39	Άρθρο 28	
—	Άρθρο 29	
Άρθρο 40	Άρθρο 30	
Άρθρο 45	Άρθρο 31	
Άρθρο 42	Άρθρο 32	
Άρθρο 44	Άρθρο 33	
Άρθρο 45	Άρθρο 34	
Άρθρο 46	Άρθρο 35	
Άρθρο 47	Άρθρο 36	
Άρθρο 48	Άρθρο 37	
Άρθρο 49	—	
Άρθρο 50	Άρθρο 37α	
Άρθρο 51	Άρθρο 38	
Άρθρα 52 έως 57	—	
Άρθρα 58 έως 61	Άρθρο 39	
—	Άρθρο 40	
—	Άρθρο 41	
—	Άρθρο 41α	
—	Άρθρο 41β	
Άρθρο 65	Άρθρο 42	
—	Άρθρο 43	
Άρθρο 66	Άρθρο 44	
Άρθρο 67	Άρθρο 45	
Άρθρο 68	Άρθρο 46	
Άρθρο 69	Άρθρο 47	